

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Problematika úpadku obchodní korporace formou
konkurzu**

Bc. Martina Marková

© 2016 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Marková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Problematika úpadku obchodní korporace formou konkurzu

Název anglicky

Resolving of insolvency of business corporations through bankruptcy

Cíle práce

Hlavním cílem práce je poskytnout základní přehled o průběhu insolvenčního řízení pro obchodní korporace jako potenciální účastníky insolvenčního řízení, a to jak v teoretické, tak praktické rovině. Práce má tedy tvořit užitečnou příručku pro účastníky insolvenčního řízení v oblasti konkurzu.

Dílním cílem je určení nejčastějších typů závazků, které obchodní korporace vedou do platební neschopnosti, což je důsledkem jejich úpadku.

Metodika

Metodika diplomové práce se skládá ze sběru a analýzy dat, tedy v tomto případě platné právní úpravy insolvenčního (konkurzního) řízení obchodních korporací, tedy zejména zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení – insolvenční zákon, a souvisejících zákonných a podzákonných právních předpisů včetně analýzy judikatury pro danou oblast. Zjištěné poznatky v teoretické rovině budou aplikovány na konkrétní firmu. V teoretické rovině se práce zabývá analýzou a výkladem insolvenčního řízení. Praktickou část poté tvoří rozbor konkrétního insolvenčního řízení dané firmy.

Na základě vyhodnocení informací zveřejněných v insolvenčním rejstříku v rámci jednotlivých insolvenčních řízení obchodních korporací budou sběrem a analýzou těchto dat přehledně statisticky popsány nejčastější typy závazků obchodních korporací, které způsobují jejich platební neschopnost, jež vede k jejich úpadku. Závěrem budou metodou syntézy vyhodnoceny veškeré údaje a data, která byla zjištěna na základě použitých metod.

Doporučený rozsah práce

60 – 80

Klíčová slova

insolvenční řízení, insolvenční návrh, úpadek, konkurz, insolvenční správce, věřitel, dlužník, pohledávka, majetková podstata, zpeněžení, závazek.

Doporučené zdroje informací

HAVEL, B. – SMOLÍKOVÁ, K. – ČESKO. ZÁKON O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH (2012). *Zákon o obchodních korporacích 2014 : rejstřík : redakční uzávěrka 26.3.2012*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-921-5.

KOTOUČOVÁ, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Komentář. Praha: C. H. Beck, 2010.

MARŠÍKOVÁ, J. a kol. Insolvenční zákon s poznámkami a judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges, 2011.

RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vydání. Praha: ASPI, Wolters Kluwer, 2008

Schelleová, I. Základy insolvenčního práva 1. vyd. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing, 2008

VEBER, J. – SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha: Grada, 2008.

WINTEROVÁ, A. A KOL. Civilní právo procesní. 6. aktual. vydání. Praha: Linde, 2011.

Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon

Zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání

ZELENKA, J. a kol. Insolvenční zákon: Poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. 2. aktual. vydání. Praha: Linde Praha, 2008.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Denisa Cívínová

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2015

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci Problematika úpadku obchodní korporace formou konkurzu jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23. 3. 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Mgr. Denise Cívínové za odborné vedení při tvorbě této práce, za cenné rady a připomínky. Dále bych ráda poděkovala panu Mgr. Jiřímu Novákovi za cenné teoretické i praktické informace, rady a konzultace při psaní této práce

Problematika úpadku obchodní korporace formou konkurzu

Souhrn

Předkládaná práce má za cíl seznámit čtenáře s průběhem insolvenčního řízení, se specializací na řízení konkursní. V teoretické části práce je pojednáno především o smyslu a historii tohoto institutu, aspektech nutných k zahájení insolvenčního řízení a dále je popsán stručnou formou další jeho průběh až po rozhodnutí o zjištění úpadku dlužníka. Následně se autorka věnuje dalšímu postupu řízení v případě, kdy je úpadek dlužníka řešen formou konkursu. Popisuje tento průběh se zaměřením především na prodej majetku dlužníka a následné rozvržení takto získaného výtěžku mezi věřitele, až po jeho závěr, kterým je podání konečné zprávy insolvenčním správcem soudu, její následné schválení a rozvrhové usnesení. V praktické části práce jsou shora uvedené teoretické poznatky aplikovány na vybrané insolvenční řízení konkrétní obchodní korporace, kde je mimo jiné poukázáno i na případné problémy a složitosti, které v tomto řízení nastaly. Popsáno a rozebráno je celé předmětné insolvenční řízení od podání insolvenčního návrhu až po přípravu konečné zprávy insolvenčním správcem, tedy do fáze, kam řízení došlo k datu odevzdání této práce. Dále se autorka věnuje formou statistického srovnání a vyhodnocení sebraných dat vývoji, resp. počtu insolvenčních řízení na našem území od roku 2008, který je jako rok, kdy vstoupila v účinnost nová právní úprava, rokem stěžejním. Na stejném principu se autorka též věnuje rozboru a analýze nejčastějších typů závazků obchodních korporací.

Klíčová slova: Insolvenční řízení, insolvenční návrh, úpadek, konkurz, insolvenční správce, věřitel, dlužník, pohledávka, majetková podstata, zpeněžení, závazek.

Resolving of insolvency of business corporations through bankruptcy

Summary

The presented thesis tries to introduce the reader to the course of the insolvency proceedings, especially in bankruptcy proceedings. The theoretical part mainly discussed about the meaning and history of this institute, further aspects necessary for the commencement of insolvency proceedings and then there is described in more concise form the additional course up to the decision on the debtor's bankruptcy. Subsequently, the author deals with the consequent procedure in cases where the debtor's bankruptcy is solved by bankruptcy. Describes the course, focusing primarily on the sale of the debtor's property and its subsequent allocation among the creditors until its conclusion, which is the submission of the final report by the insolvency administrator of the court, its subsequent approval and distribution schedule. In the practical part of the thesis the theoretical knowledge mentioned above is applied to the selected insolvency case of business corporation. In this part there are also pointed some potential problems and complexities that arose in this case. There is also described and analyzed the entire insolvency proceedings from filing an insolvency petition to the preparation of the final report by the insolvency administrator, that is the stage where the proceedings took place on the date of submission of this work. Furthermore, the author discusses the development and the number of insolvency proceedings in our country since 2008 when the new legislation of this institute came into force. On the same principle, the author also deals with the analysis of the most common types of obligations of business corporations.

Keywords: Insolvency, bankruptcy administrator, proposal of insolvency, bankruptcy, creditor, debtor, receivable, liability, assets, converting into money, obligation.

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíl a metodika práce.....	14
2.1	Cíl práce.....	14
2.2	Metodika práce.....	15
3	Teoretická východiska.....	16
3.1	Úvod do problematiky insolvenčního řízení.....	16
3.1.1	Historie úpadkového práva.....	17
3.1.2	Insolvenční zákon v současné podobě.....	18
3.1.3	Procesní subjekty.....	20
3.2	Průběh insolvenčního řízení.....	23
3.2.1	Zahájení insolvenčního řízení a jeho průběh do rozhodnutí o úpadku.....	23
3.2.2	Rozhodnutí o úpadku.....	24
3.2.3	Způsoby řešení úpadku.....	29
3.3	Konkurs jako likvidační forma řešení úpadku.....	30
3.3.1	Prohlášení konkurzu a jeho účinky.....	31
3.3.2	Procesní úkony navazující na prohlášení konkursu.....	32
3.3.3	Zpeněžení majetkové podstaty.....	34
3.3.4	Nakládání s výtěžkem zpeněžení.....	43
3.3.5	Konečná zpráva a rozvrh.....	44
3.3.6	Zrušení konkurzu.....	46
3.3.7	Nepatrný konkurz.....	47
4	Vlastní práce.....	49
4.1	Obecné informace o vybrané firmě.....	49
4.2	Zahájení insolvenčního řízení, insolvenční návrh a další postup směřující k rozhodnutí o úpadku.....	50

4.2.1	Podání insolvenčního návrhu.....	50
4.2.2	Výzva dlužníka k vyjádření.....	54
4.2.3	Rozhodnutí o úpadku obchodní korporace.....	58
4.2.4	Vlastní průběh konkurzu společnosti.....	62
4.2.5	Přezkumné jednání.....	64
4.2.6	Schůze věřitelů.....	66
4.2.7	Volba věřitelských orgánů.....	67
4.2.8	Zpeněžování zajištěného majetku.....	68
4.2.9	Přehled pohledávek obchodní korporace.....	71
4.3	Vývoj insolvencí v letech 2008-2015.....	72
4.3.1	Rok 2008.....	73
4.3.2	Rok 2009.....	76
4.3.3	Rok 2010.....	78
4.3.4	Rok 2011.....	80
4.3.5	Rok 2012.....	82
4.3.6	Rok 2013.....	86
4.3.7	Rok 2014.....	89
4.3.8	Rok 2015.....	91
4.4	Typy závazků obchodních korporací v konkurzu.....	93
4.4.1	Hodnocení pohledávek za 1. čtvrtletí 2015.....	94
4.4.2	Hodnocení pohledávek 2. čtvrtletí 2015.....	95
5	Zhodnocení výsledků a doporučení.....	97
5.1	Zhodnocení insolvenčního řízení vybrané obchodní korporace.....	97
5.2	Vývoj insolvencí ve sledovaném období 2008-2015.....	98
5.3	Nejčastější typy závazků obchodních korporací.....	99

6	Závěr.....	100
7	Seznam použitých zdrojů.....	102
8	Přílohy	105

Seznam obrázků

Obrázek 1: Postup insolvenčního řízení.....	58
Obrázek 2: Insolvenční návrhy 2008.....	74
Obrázek 3: Formy řešení úpadku 2008	75
Obrázek 4: Insolvenční návrhy 2009.....	77
Obrázek 5: Formy řešení úpadku 2009	78
Obrázek 6: Insolvenční návrhy 2010.....	79
Obrázek 7: Formy řešení úpadku 2010	80
Obrázek 8: Insolvenční návrhy 2011.....	81
Obrázek 9: Formy řešení úpadku 2011	82
Obrázek 10: Insolvenční návrhy 2012.....	83
Obrázek 11: Formy řešení úpadku 2012	85
Obrázek 12: Insolvenční návrhy 2013.....	87
Obrázek 13: Formy řešení úpadku 2013	88
Obrázek 14: Insolvenční návrhy 2014.....	89
Obrázek 15: Formy řešení úpadku 2014	90
Obrázek 16: Insolvenční návrhy 2015.....	91
Obrázek 17: Formy řešení úpadku 2015	93
Obrázek 18: Typy pohledávek za 1. čtvrtletí 2015	94
Obrázek 19: Typy pohledávek za 2. čtvrtletí 2015	95

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled zajištěných věřitelů	72
Tabulka 2: Přehled nezajištěných věřitelů.....	72
Tabulka 3: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2008	74
Tabulka 4: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2009	77
Tabulka 5: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2010	79
Tabulka 6: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2011	81
Tabulka 7: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2012	84
Tabulka 8: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2013	87
Tabulka 9: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2014	90
Tabulka 10: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2015	92

Seznam zkratk

InsZ	insolvenční zákon
KV	konkurz a vyrovnání
NOZ	nový občanský zákoník
o. s. ř. /OSŘ	občanský soudní řád
ZOK	zákon o obchodních korporacích

1 Úvod

V současné době, podmínkách tržního hospodářství, svobodného rozhodování se subjektů a jejich soutěže v rámci ekonomických vztahů se stále častěji setkáváme s jevem, který můžeme nazvat zadlužování, resp. předlužení. Tato rozsáhlá problematika a instituty s ní spojené nastiňuje a předkládá velké množství úvah nad problémy s ní souvisejícími a je tedy nutné ji do jisté míry zúžit a zaměřit se na určitou její část a tu podrobně rozpracovat. Jedním ze stále častěji využívaných způsobů, kterým mohou dotčené subjekty problém zadlužení řešit, je vstup do zvláštního soudního řízení a sice insolvenčního řízení.

Práce se skládá ze dvou stěžejních částí, a to části teoretické a praktické. V teoretické části práce autorka pracuje především s odbornou aktuální literaturou na dané téma. Využívá tedy zejména v současné době platný a účinný insolvenční zákon. Jeho analýzu provádí především prostřednictvím odborné literatury na toto téma, tedy učebnic, komentářů, monografií a soudní judikatury. Co se judikatury týče, autorka využívá především rozhodnutí Vrchních soudů a Nejvyššího soudu České republiky.

Teoretická část práce je dále rozdělena do několika podkapitol. V úvodní podkapitole práce je podán, a to především v podkapitole 3.1.2, zevrubný popis současného insolvenčního zákona a vystižen samotný pojem insolvenčního řízení a jeho specifická oproti obecným soudním řízením v rámci řešení vztahů mezi dlužníky a věřiteli, resp. uspokojování jejich vzájemných pohledávek. V rámci insolvenčního řízení vystupují tzv. procesní subjekty, které insolvenční řízení ovlivňují. Následná podkapitola 3.1.3 tedy pojednává o vymezení institutů procesních subjektů a účastníků insolvenčního řízení. Jelikož insolvenční resp. úpadkové právo mělo značný historický vývoj, první z podkapitol 3.1.1 pojednává též o historii úpadkového práva, a to jak ve světě, tak na našem území.

Aby mohlo být zahájeno samotné insolvenční řízení, musí jeden z procesních subjektů (věřitel, dlužník) podat insolvenční návrh u věcně a místně příslušného (insolvenčního) soudu, což je rozebráno ve druhé podkapitole. Ta zejména popisuje průběh insolvenčního řízení až do rozhodnutí o úpadku. Samotné rozhodnutí o úpadku, jeho náležitosti, podmínky vydání, účinky a další souvislosti jsou rozebrány v následujících podkapitolách.

Práce poté pokračuje do své stěžejní fáze, kterou představuje řešení úpadku dlužníka (obchodních korporací) formou konkurzu. Jak již bylo naznačeno, tato podkapitola velice podrobně a detailně rozebírá institut prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, též jako tzv. subsidiární formy řešení úpadku dlužníka obecně.

Praktická část práce je tedy zaměřena především na využití shora uvedených teoretických poznatků do praxe v tom smyslu, že jsou aplikovány na vybrané insolvenční řízení konkrétní obchodní korporace, která se se stala subjektem insolvenčního řízení v pozici dlužníka a její úpadek byl následně řešen prostřednictvím prohlášení konkurzu na její majetek.

Praktická část práce je ve své druhé části dále obohacena o sběr, analýzu a vyhodnocení dat ohledně vývoje počtu insolvenčních řízení, podaných insolvenčních návrhů a institutů s tím spojených na našem území v období od roku 2008, aby tak poskytla čtenáři hlubší vhled do této problematiky, resp. jeho vztahu k celospolečenskému nejen ekonomickému kontextu též v rámci úvah o dalším směřování tohoto odvětví. Na stejném principu jsou též zanalyzovány nejčastější typy závazků obchodních korporací v předem určeném období.

Po vypracování praktické části práce dojde k vyhodnocení výsledků a přesnému určení zjištěných poznatků. Z těchto výstupů následně vzejdou doporučení, která by měla subjekty v budoucnu potenciálně ohrožené úpadkem poučit, jak v ideálním případě eliminovat faktory zapříčiňující platební neschopnost, které v konečném důsledku vedou ke zjištění úpadku v insolvenčním řízení.

2 Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je poskytnout základní přehled především laické veřejnosti, ale též veřejnosti odborné, která se tímto specifickým a relativně okrajovým tématem tolik nezabývá, o smyslu a průběhu insolvenčního řízení, zaměřeného především na obchodní korporace jako potenciální účastníky (dlužníky) insolvenčního řízení, na které jeden z jejich věřitelů podá insolvenční návrh s požadavkem, aby byl zjištěn jejich úpadek a tento řešen formou konkursu. V teoretické rovině je tedy cílem práce na základě odborných pramenů popsat celkový průběh insolvenčního řízení od jeho počátku až po jeho konec, a to se zaměřením na možná specifika a úskalí, která se mohou vyskytnout. Praktická rovina je poté zaměřena na reálnou ukázkou uvedených teoretických poznatků a institutů v konkrétním insolvenčním řízení pro tyto účely vybrané obchodní korporace a tím tak tuto problematiku čtenáři názorně ozřejmit a poukázat na problematická místa a body. Práce má tedy v ideálním případě tvořit užitečnou příručku pro účastníky insolvenčního řízení v oblasti konkurzu. Dalším cílem je na základě analýzy sebraných statistických dat určení nejčastějších typů závazků, které obchodní korporace vedou do platební neschopnosti, což je důsledkem jejich úpadku a tím je v ideálním případě upozornit a varovat před možnými nežádoucími důsledky pro jejich osoby, stejně tak jako o tomto poučit jejich potenciální věřitele. Dále práce čtenáři poskytne opět na základě sebraných statistických údajů informace o vývoji insolvenčního řízení na našem území od doby účinnosti nové právní úpravy, tedy od roku 2008. Poukáže na vývoj počtu insolvenčních řízení a dalších institutů týkajících se této problematiky, zanalyzuje příčiny a důsledky těchto výstupů a zodpoví otázku, jaký přínos a význam mělo zavedení těchto institutů do českého právního a ekonomického prostředí, resp. jak se na jeho vývoji projevují různé zásahy zákonodárce, jakož i ekonomické okolnosti okolního světa. Tedy celkově zhodnotí dopady tohoto institutu do ekonomického a právního fungování společnosti, odhadne budoucí perspektivy a případně poukázání na nedostatky a vedlejší jevy, ke kterým bude v ideálním případě též navrženo jejich řešení. V celkovém souhrnu je tedy smyslem práce detailně zanalyzovat a seznámit čtenáře s institutem insolvenční a konkursu a ozřejmit jejich vztah.

2.2 Metodika práce

Metodika diplomové práce se v rámci své teoretické části skládá především ze sběru a analýzy dat, tedy v tomto případě platné právní úpravy insolvenčního (konkurzního) řízení, tedy zejména zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení – insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících zákonných a podzákonných právních předpisů včetně analýzy judikatury pro danou oblast. Použita je též tuzemská komentářová a učebnicová literatura, a to od renomovaných autorů v této oblasti jak z hlediska právní teorie, tak praxe. Okrajově je čerpáno též z internetových zdrojů. Zjištěné poznatky v teoretické části práce jsou následně v praktické části práce aplikovány na konkrétní obchodní korporaci. V rámci tohoto zpracování je použit spisový materiál konkrétního insolvenčního řízení, a to jak v listinné, tak elektronické podobě, volně dostupné v insolvenčním rejstříku pod příslušnou spisovou značkou na stránkách www.justice.cz. V teoretické rovině se práce zabývá analýzou a výkladem insolvenčního řízení, jeho historie, vývoje, smyslu a průběhu, a to se specializací na případy, kdy dlužníkem je obchodní korporace, na kterou je podán insolvenční návrh jedním z jejích věřitelů a jejíž úpadek je následně řešen formou prohlášení konkursu na její majetek. Praktickou část poté tedy tvoří rozbor konkrétního insolvenčního řízení dané obchodní korporace.

Na základě vyhodnocení statistických informací zveřejněných v insolvenčním rejstříku, případně tiskových zprávách, publikacích a výstupech renomovaných společností zabývajících se problematikou insolvenčního řízení je sběrem a analýzou těchto dat přehledně statisticky popsán vývoj insolvenčního řízení na našem území od roku 2008 až do roku 2015. Jedná se především o monitoring celkového počtu podaných insolvenčních návrhů, jejich další možné statistické členění a vyhodnocování vzešlých výsledků a příčin jejich vzniku. Dále jsou na základě získaných dat z insolvenčního rejstříku sestaveny nejčastější typy závazků obchodních korporací, které způsobují jejich platební neschopnost, jež vede k jejich úpadku. Závěrem jsou metodou syntézy vyhodnoceny veškeré údaje a data, která byla zjištěna na základě použitých metod. V rámci všech použitých metod a z nich získaných dat a materiálů je další práce autorky s nimi vždy ještě průběžně konzultovaná a diskutována s odborníky z praxe, čímž je docíleno ověření jejich relevance, resp. rozšíření o další aspekty.

3 Teoretická východiska

Hlavním smyslem této kapitoly je prostřednictvím použitých odborných literárních zdrojů vystihnout teoretické poznatky v oblasti insolvenčního práva a rozebrat všechny procesy a postupy související s insolvenčním řízením v oblasti konkurzu. Stěžejním právním předpisem zde bude insolvenční zákon, který představuje komplexní právní úpravu insolvenčního řízení, jeho zásad a principů ohledně zjištění a řešení úpadku dlužníka, a to nejen formou konkurzu, ale i dalšími způsoby, jak bude detailněji rozebráno níže. Práce bude členěna do několika podkapitol. V první z nich bude řešen smysl a význam insolvenčního řízení jako takového oproti obecným formám „nuceného“ hrazení závazku dlužníka a jeho stručná historie a vývoj ve světě a na našem území. V další podkapitole budou vymezeny tzv. subjekty insolvenčního řízení, resp. jeho (stěžejní) účastníci. Poté již postupně přejdeme k samotnému zahájení insolvenčního řízení a jeho průběhu až do zjištění úpadku dlužníka. Dále se zaměříme na klíčovou část této práce, a sice řešení úpadku dlužníka prohlášením konkurzu na jeho majetek se zaměřením na situaci, kdy dlužníkem je obchodní korporace.

3.1 Úvod do problematiky insolvenčního řízení

V současné době se v rámci ekonomicko-právních vztahů ve společnosti stále častěji setkáváme se situací, kdy se jeden ze subjektů ať již vlastními neuváženými rozhodnutími či vinou nepředvídatelných vnějších okolností, případně kombinací obou těchto faktorů, dostane do stavu, kdy objem jeho peněžitých závazků k většímu počtu jeho věřitelů převyšuje majetek tohoto subjektu, případně jeho finanční možnosti a platební schopnosti. Tato specifická ekonomicko-právní situace si v právní rovině vyžaduje stanovení určitého zvláštního, výjimečného způsobu svého řešení, jelikož, jak bude řečeno níže, tzv. klasické právní cesty, kterými se v takovém případě může věřitel tohoto subjektu domoci svých práv, selhávají.

Jak již bylo řečeno právní úpravu insolvenčního řízení obecně tvoří zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen insolvenční zákon či InsZ).

3.1.1 Historie úpadkového práva

Ač by se pohledem člověka dnešní doby mohlo zdát, že problematika insolvenčního řízení a úpadkového práva je záležitostí pouze současné doby, případně několika předcházejících desítek let, při bližším náhledu do historie těchto institutů zjistíme, že tomu tak není.

První zmínky obsahující principy insolvence včetně prvků oddlužení lze objevit již ve Starobabylonské říši v Chammurapiho kodexu či Tóře již v 18., resp. 13. st. př. n. l. „V Izraeli byl obecně dodržován tzv. svobodný rok, kdy bylo dlužníkům – ne cizincům – umožněno zbavit se svých dluhů-viz Leviticus 25- šlo o každý sedmý rok, příp. každý 49. rok s dalším svobodným, jubilejním rokem-i pro cizince.“¹

Další zmínky o insolvencích obsahuje římské právo, které znalo tzv. osobní exekuci včetně otroctví pro dluhy, od čehož se postupně přešlo k exekuci směřující na majetek.

„Za republiky prétor umožnil věřitelům ujmout se všeho dlužníkovy majetku prostřednictvím tzv. *missio in bona*, po kterém následovalo *venditio bonorum*, čil prodej dlužníkovy majetku. Důvodem k takovému postupu byla žádost věřitelů proti již odsouzenému (*iudicatus*) nebo nehájenému (*indefensus*) dlužníkovi, který neplatil své dluhy.“² Nutno podotknout, že prodej dlužníkovy majetku čtenáři může připomenout dnešní situaci, když dlužníkovi je prodán majetek a vzniklé výnosy z prodaného majetku se rozdělí mezi věřitele. Z čehož lze vyvodit, že tento postup je již dlouhodobě známý a jeho prvky se dochovaly až do dnes. Další historický vývoj úpravy řešení úpadku byl limitován regionální a stavovskou rozdrobeností v rámci středověku, ovšem rysy římského práva zde stále hrály nezastupitelnou roli. Znamé se staly i německé úpravy, které s sebou přinesly např. hamburský dražební řád či hamburské městské právo.

Velice rozšířeným pojmem se stal termín bankrot, který lze vysvětlit ve dvou rovinách. V rámci soukromého práva jde o úpadek, tedy ryze soukromoprávní stav, v oblasti práva veřejného se užívá v kontextu „bankrotář“, kde bankrotem je označován veřejnoprávní delikt, zločin, a to v oblasti německého práva již od 15. století (Hamburg, v roce 1802 Bavorsko).

¹ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A., *Civilní právo procesní*, s. 188

² Tamtéž, s. 188

Historie úpadkového práva na našem území

S právní úpravou úpadku a řešením konkurzu se lze setkat již v souvislosti s tzv. Josefinským konkurzním řádem, který v ekonomice mocnářství vydržel 87 let, než jej nahradilo roku 1914 nové konkurzní nařízení, které se stalo předválečnou právní úpravou řešení úpadku. Od roku 1931 přišlo období tzv. Velké deprese, které s sebou přineslo vznik Řádů konkurzního, vyrovnávacího a odpůrčího. Tato právní úprava vystačila až do roku 1951.

S 50. léty 20. století přestal být prostor pro konkurz a vyrovnání v souvislosti s nástupem totality. Totalitní režim, centrálně plánovaná a řízená ekonomika neumožňující svobodné rozhodování, soutěžení a podnikání subjektů tyto instituty v podstatě nepotřebovala. Následovalo tedy 41 let, kdy tehdejší systém využíval maximálně tzv. institutů likvidace socialistických právnických osob, exekuční likvidace a likvidace majetku.³ Co se týče charakteru těchto institutů, lze je označit jako zcela odlišné oproti konkurzním a vyrovnávacím řádům. Změna nastává až po roce 1989, kdy je totalitní režim nahrazen režimem demokratickým a tržním hospodářstvím. „K obnovení úpravy insolvenčního práva dochází přijetím zákona č. 238/1991Sb. o konkurzu a vyrovnání. Zákon byl schválen Federálním shromážděním ČSFR dne 11.7.1991, s účinností ke dni 1.10.1991.“⁴

3.1.2 Insolvenční zákon v současné podobě

V současné době platnou a účinnou právní úpravu insolvenční problematiky obsahuje zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen insolvenční zákon či InsZ). Insolvenční zákon nabyl účinnosti k 1. 1. 2008 a nahradil tak zákon č. 328/1991Sb., o konkurzu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o konkurzu a vyrovnání nebo KV). Oproti zákonu o konkurzu a vyrovnání představuje insolvenční zákon komplexní úpravu dané problematiky. Dále platí, že konkurzní řízení zahájená před 1. lednem 2008 se nadále řídí zákonem o konkurzu a vyrovnání a to především z toho důvodu, že koncepce insolvenčního zákona a zákona o konkurzu a vyrovnání je zcela odlišná. „Insolvenční zákon upravuje řešení úpadku nebo hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením, a to některým ze stanovených způsobů tak,

³ KISLINGEROVÁ, E., *Inovace nástrojů ekonomiky a managementu organizací*, s. 128

⁴ BAŘINOVÁ, D., HÓTOVÁ, R., OLŠAR, L., *Konkurzní řízení v praxi z pohledu věřitele i úpadce*. s. 15

aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužnickým úpadkem nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužnických věřitelů (§ 1 InsZ).⁵ Z logiky věci se za účelné se pokládá vést insolvenční řízení, pokud má dlužník dostatečný majetek.

Vrchní soud judikoval, že „ za situace, kdy neexistuje žádný majetek na straně dlužníka, insolvenční řízení postrádá smysl, protože neexistuje hmotný substrát, na základě kterého by k uspořádání vztahů s věřiteli došlo.“⁶

I přesto, že insolvenční zákon je klíčovým právním předpisem v této oblasti, nesmíme zapomínat na další právní předpisy, které mohou mít na insolvenční zákon vazbu. Jedná se především o následující právní předpisy:

- „zákon č. 312/2006 Sb., zákon o insolvenčních správcích,
- vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení, kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona,
- vyhláška č. 313/2007Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů,
- vyhláška č. 314/2007Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců“⁷

„Insolvenční zákon se skládá ze 3 částí a celkem 434 paragrafů. Část první (obecná část) a část třetí (Společná ustanovení) tvoří určitý obecný rámec, společný pro druhou část insolvenčního zákona (Způsoby řešení úpadku), kde jsou detailně rozvedeny jednotlivé způsoby řešení úpadku a jejich specifika. Je proto třeba dbát na provázanost jednotlivých částí insolvenčního zákona.“⁸

První, obecná část insolvenčního zákona upravuje základní instituty a aspekty insolvenčního řízení jako celku v obecné rovině. Jedná se v první řadě o vymezení

⁵ HÁSOVÁ, J., MORAVEC, T., *Insolvenční řízení*, s. 5

⁶ Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 10. 2010, č. j. 1 VSPH 742/2012-A-10

⁷ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A., *Civilní právo procesní*, s. 183

⁸ HÁSOVÁ, J., MORAVEC, T., cit. 5, s. 1

předmětu úpravy, definování základních pojmů a institutů insolvenčního řízení a vymezení působnosti insolvenčního zákona. Jedná se především o definování procesních subjektů a účastníků insolvenčního řízení, věřitelských orgánů, případně dalších subjektů. Poté se obecná část věnuje samotnému postupu a průběhu insolvenčního řízení, tedy od podání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm, které vede až k projednání úpadku.

Druhá část insolvenčního zákona se poté zabývá samotnými způsoby řešení úpadku. Na tomto místě je třeba zmínit vztah první a druhé části insolvenčního zákona. Tak jako je tomu v jiných právních odvětvích, platí i zde, že obecná část představuje jakýsi základ daného předpisu a vymezení všech podstatných institutů a postupů, v tomto případě kteréhokoliv insolvenčního řízení, s tím, že zvláštní (druhá) část z těchto postupů vychází. Poté obsahuje speciální úpravu insolvenčního řízení podle toho, jakým způsobem bude řešen úpadek.

Třetí část je též společná. Vyskytují se zde ale spíše záležitosti technického rázu, jako například úprava insolvenčního rejstříku, případně mezinárodní aspekty této problematiky.

Vztah insolvenčního zákona k občanskému soudnímu řádu

Z hlediska procesně-právní úpravy problematiky insolvenčního řízení, jakožto řízení soudního (civilního) se toto dle §7 InsZ⁹ řídí přiměřeně občanským soudním řádem, tedy zákonem č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen OSŘ, pokud insolvenční zákon nemá pro určitý institut speciální úpravu v něm výslovně stanovenou. Obecně lze ještě dodat, že použití OSŘ nesmí být v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení. Není-li možné použít ustanovení občanského soudního řádu, je možno na základě stejných principů použít ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních. Ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně zákon odkazuje.

3.1.3 Procesní subjekty

Definice institutů procesní subjekty a účastníci (insolvenčního) řízení patří dle současné právní úpravy k těm, které insolvenční zákon ve své hlavě II přímo upravuje. Chceme-li pojem procesních subjektů pro účely této práce blíže definovat, tak krom jejich taxativního

⁹ §7 InsZ

výčtu v § 9 insolvenčního zákona je dobré tento pojem čtenáři blíže ozřejmit, a to tak, jak je definován doktrinárně, tedy: „procesní subjekty jsou ty subjekty, které svou činností právně ovlivňují proces a které jsou k tomu účelu vybaveny procesními právy a procesními povinnostmi. Jestliže civilně procesní právo upravuje postup soudů a účastníků v občanském soudním řízení, pak subjektem civilního procesu je právě jednak soud, jednak účastníci řízení.“¹⁰

Insolvenční zákon definuje následující procesní subjekty v § 9:

- insolvenční soud,
- dlužník,
- věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníku,
- insolvenční správce, popřípadě další správce,
- státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu, a
- likvidátor dlužníka.¹¹

Insolvenční soud

Za základní subjekt řízení je možno považovat insolvenční soud, tedy věcně a místně příslušný krajský soud s řídicí a dohlížečící pravomocí po celou dobu probíhajícího insolvenčního řízení.¹²

Insolvenční zákon vymezuje postavení a úlohu insolvenčního soudu jako subjektu insolvenčního řízení oproti obecnému soudu v rámci civilního řízení (jak je upraveno v o.s.ř.) specificky, jak již logicky plyne ze samotné specifčnosti insolvenčního řízení jako takového.

„Insolvenční soud je definován jako soud, před kterým probíhá insolvenční řízení. Insolvenční soud rozhoduje buď statutárně, kdy vydává příslušná rozhodnutí, nebo v rámci

¹⁰ ZAHRADNÍKOVÁ, R., *Civilní právo procesní*, s. 457

¹¹ § 9 InsZ

¹² KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L., *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení*, s. 458

dohledací činnosti ostatních procesních subjektů.¹³ Z této definice tedy jasně vyplývá, že hlavní funkcí insolvenčního soudu je rozhodovací a dohledací činnost.

§10 InsZ určuje následující funkce insolvenčního soudu:

- vydává rozhodnutí, jejichž vydání zákon ukládá nebo předpokládá,
- průběžně vykonává dohled nad postupem a činností ostatních procesních subjektů a rozhoduje o záležitostech s tím souvisejících („dále jen dohledací činnost“)¹⁴.

Dalšími procesními subjekty jsou dlužník a jeho věřitelé. Specifikum těchto dvou subjektů je v tom, že jsou zároveň tzv. účastníky řízení, čímž se zásadně liší od insolvenčního soudu a insolvenčního správce. Účastníci řízení jsou totiž ty subjekty, o jejichž právech příp. povinnostech je v rámci insolvenčního řízení resp. jakéhokoliv soudního řízení rozhodováno, tedy „kvůli komu je řízení vůbec vedeno“.

Účastníci insolvenčního řízení

„Účastníky insolvenčního řízení jsou dlužník a věřitelé, kteří uplatňují své právo vůči dlužníku (§14 InsZ). Uvedená definice účastníků řízení je autonomní a ostatní definice účastníků řízení podle občanského soudního řádu a zákona o zvláštních soudních řízeních nejsou na toto zvláštní (insolvenční) soudní řízení aplikovatelné. Vedlejší účastenství není dle zákona v insolvenčním řízení přípustné.“¹⁵

Insolvenční správce

Insolvenční správce je subjektem insolvenčního řízení sui generis (svého druhu) se specifickými právy a povinnostmi, které slouží především k vlastní realizaci a technickému provedení insolvenčního řízení. Tato práva a povinnosti realizuje dle zákona, případně ze zadání a pod dohledem soudu a za součinnosti dalších procesních subjektů. Insolvenční správce je do své funkce ustanoven rozhodnutím předsedy příslušného (krajského) soudu, a to ze seznamů insolvenčních správců vedených Ministerstvem spravedlnosti. Pro zvýšení objektivity tohoto procesu insolvenčního správce vybírá namísto v dané věci příslušného

¹³ HÁSOVÁ, J., MORAVEC, T., *Insolvenční řízení*, s. 11

¹⁴ §10 InsZ

¹⁵ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A., *Civilní právo procesní*, s. 210.

insolvenčního soudce (jak stanovovala dřívější právní úprava) předseda příslušného krajského soudu.¹⁶

3.2 Průběh insolvenčního řízení

V rámci insolvenčního řízení může nastat několik fází – úplně před samotným zahájením řízení může v některých případech dlužník podat návrh na tzv. moratorium. Soud v takovém případě začne tento návrh projednávat dle ustanovení §125 až §127 InsZ, která obsahují všechna specifika a případné odchylné postupy a důsledky oproti klasickému zahájení insolvenčního řízení, jak je popsáno dále.¹⁷

Vlastní řízení je zahájeno podáním insolvenčního návrhu, o němž věcně a místně příslušný (krajský) soud rozhoduje v tzv. první fázi insolvenčního řízení, která při zdárném průběhu končí vydáním rozhodnutí o zjištění úpadku dlužníka.

3.2.1 Zahájení insolvenčního řízení a jeho průběh do rozhodnutí o úpadku

Jak již bylo naznačeno v úvodu této podkapitoly, insolvenční řízení je zahájeno podáním insolvenčního návrhu u věcně a místně příslušného soudu resp. okamžikem, kdy takový návrh dojde k příslušnému soudu. Platí zde dispoziční zásada, tedy že soud je oprávněn o věci jednat a insolvenční řízení zahájit pouze v případě, kdy osoba k tomu oprávněná se na něj obrátí, tedy v daném případě podá insolvenční návrh. Insolvenční řízení nelze zahájit z úřední povinnosti (ex officio).

Oznámení o zahájení insolvenčního řízení je upraveno v ustanovení § 101 InsZ. Zahájení insolvenčního řízení oznámí insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní nejpozději do 2 hodin poté, kdy mu došel insolvenční návrh. Jestliže insolvenční návrh dojde insolvenčnímu soudu v době, kdy do skončení úředních hodin insolvenčního soudu zbývají méně než 2 hodiny, nebo ve dnech pracovního klidu, zveřejní insolvenční soud tuto vyhlášku nejpozději do 2 hodin po zahájení úředních hodin nejbližšího pracovního dne

¹⁶ KISLINGEROVÁ, E., RICHTER, T., SMRČKA, L., *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008-2013*, s. 86

¹⁷ §125 InsZ až §127 InsZ

insolvenčního soudu.¹⁸ V ustanovení § 101 zákona je poté dále obsažen taxativní výčet náležitostí, které musí výše uvedená vyhláška obsahovat. Tato vyhláška se doručuje účastníkům insolvenčního řízení a odvolání proti ní není přípustné (§101 odst. 2 InsZ).

Ustanovení § 102 InsZ vymezuje další subjekty, vyjma účastníků řízení, kterým je třeba zaslat vyrozumění o zahájení insolvenčního řízení, tedy vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení. „Hlavním podstatou je snaha s co nejmenší administrativní zátěží kladenou na plnění této informační povinnosti především zajistit, aby nedocházelo ke zmenšení majetkové podstaty neúmyslnými a obtížně reparaovatelnými zásahy provedenými orgány stojícími mimo insolvenční řízení.“¹⁹

Dále na tomto místě bude dobré rozebrat insolvenční návrh jako takový, jeho náležitosti, případné odstranění vad a další rozhodnutí o něm.

Úvodem je dobré uvést, že náležitosti insolvenčního návrhu lze členit a dělit podle toho, zda se jedná o tzv. dlužnický insolvenční návrh, tedy zda dlužník sám se rozhodne (příp. je povinen) požádat soud o zjištění a řešení svého úpadku, nebo jde o tzv. věřitelský insolvenční návrh, což je situace, kdy jeden z věřitelů dlužníka na něho za splnění stanovených podmínek je oprávněn (povinen) tento návrh též podat. Dlužník i věřitel může být jak fyzická tak právnická osoba.

Obecné náležitosti nutné pro jakýkoliv insolvenční návrh jsou uvedeny především v ustanovení § 103 InsZ²⁰.

3.2.2 Rozhodnutí o úpadku

Přesná definice úpadku je zakotvena v ustanovení §3 InsZ, kde je uvedeno, že:

Dlužník je v úpadku, jestliže má:

- více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit;
- má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo je neplní po dobu delší 3

¹⁸ § 101 InsZ

¹⁹ NS 29 NSČR 4/2008-P-11-12 ve věci KSBK 38 INS 735/2008

²⁰ § 103 InsZ

měsíců po lhůtě splatnosti, nebo není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo nesplnil povinnosti předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud;

- dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, je v úpadku i tehdy, je-li předlužen. O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Při stanovení hodnoty dlužníkovy majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku v provozu podniku pokračovat²¹.

Ustanovení § 3 odst. 4 InsZ dále řeší pojem hrozícího úpadku, a sice že o hrozící úpadek jde tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků²².

Ze shora uvedeného tedy především vyplývá, že pro naplnění podmínek úpadku dlužníka je stěžejní, aby tento měl v době podání insolvenčního návrhu, resp. rozhodování o svém úpadku peněžité závazky minimálně ke dvěma různým věřitelům, lhostejno zda fyzickým či právnickým osobám, tyto závazky byly minimálně 30 dnů po lhůtě splatnosti a dlužník je nebyl schopen plnit. Především stav, kdy dlužník má závazky k více subjektům je tím zásadním kritériem, které jej dostává do jakési zvláštní situace, kterou právní předpisy umožňují řešit formou insolvence, která v obecné rovině spočívá na poměrném uspokojování pohledávek věřitelů dlužníka. Zbylé definice úpadku výše uvedené uvádějí určité další možné situace a případy, především formou (vyvratitelných) právních domněnek, kdy je daný dlužník též v úpadku, jejich bližší rozbor však není předmětem této práce.

Rozhodne-li insolvenční soud o úpadku dlužníka, potvrzuje tím, že dlužník se skutečně nachází v úpadku a insolvenční návrh byl podán důvodně. „Je-li osvědčen nebo dokazováním zjištěn úpadek dlužníka nebo hrozící úpadek, rozhodne insolvenční soud ve

²¹ §3 InsZ

²² §3 odst. 4 InsZ

věci samé usnesením (§136 odst. 1 InsZ.²³ „Odst. 1 výslovně deklaruje, že pro vydání rozhodnutí o úpadku postačuje, je-li dlužníkův úpadek, event. hrozící úpadek osvědčen nebo zjištěn.“²⁴ Ve většině případů nestojí rozhodnutí o úpadku samostatně, ale je s ním spojeno i rozhodnutí o tom, jak se bude úpadek řešit, a to konkrétně v tom případě, že insolvenční návrh obsahuje i návrh na řešení úpadku dlužníka. Nejčastěji se jedná o oddlužení nebo konkurz. Pouze u reorganizace soud často vydává samostatné rozhodnutí o úpadku a čeká, zda dlužník nebo věřitel navrhne (potvrdí) řešení úpadku reorganizací. „Pokud insolvenční soud nespojil s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu jeho řešení, je povinen podle ustanovení § 149 InsZ rozhodnutí o řešení úpadku dlužníka vydat, nejdříve tak však může učinit po schůzi věřitelů svolané v rozhodnutí o úpadku, neboť tato schůze je oprávněna se na způsobu řešení úpadku dlužníka usnést (půjde o rozhodování mezi řešením úpadku konkurzem či reorganizací).“²⁵

Existuje možnost, že za určitých podmínek soud nemůže vydat rozhodnutí o úpadku, a to i v případě, že dlužník v úpadku reálně je nebo mu úpadek hrozí. Tyto podmínky jsou zakotveny v ustanovení § 84, § 120 odst. 1 a § 6 InsZ.

Dalším specifickým případem je situace, kdy soud rozhodne o zjištění úpadku dlužníka, ale prozatím nevydá rozhodnutí o způsobu jeho řešení. Do té doby může soud rozhodnout o tom, že dlužník není v úpadku, nebyl-li dlužníkův úpadek osvědčen. Na návrh dlužníka soud také může rozhodnout, že tento (již) není (ač při podání insolvenčního návrhu byl) v úpadku, pokud takový návrh bude obsahovat listinu obsahující souhlas věřitelů dlužníka a insolvenčního správce s tímto dlužníkovým návrhem. Listina musí obsahovat úředně ověřenou pravost podpisu všech účastníků. Prakticky se bude jednat o případ, kdy dlužník (pod hrozbou zjištění svého úpadku a zahájeného insolvenčního řízení) začne být opět schopen své závazky hradit a vypořádat a věřitelé již nebudou mít zájem řešit danou situaci prostřednictvím insolvenčního řízení. Souhlas insolvenčního správce by měl být určitou garancí poctivého jednání dotčených subjektů.

²³ HÁSOVÁ, J., MORAVEC T., *Insolvenční řízení*, s. 89.

²⁴ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*, s. 233

²⁵ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou. 4. upravené vydání*, s. 73

Náležitosti rozhodnutí o úpadku

Náležitosti rozhodnutí o úpadku se řídí ustanovením §136 InsZ. Krom obecných náležitostí soudního rozhodnutí, v daném případě usnesení se subsidiárně aplikuje obecná úprava pro občanské soudní řízení dle OSŘ, konkrétně ustanovení § 169²⁶. Taxativní výčet výrokové části potom obsahuje:

- výrok o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka,
- výrok, kterým se ustanovuje insolvenční správce,
- údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku,
- výzvu věřitelům, aby přihlásili své pohledávky (ve lhůtě 2 měsíců), s následným poučením o zmeškání,
- výzvu, aby zajištění věřitelé neprodleně informovali insolvenčního správce o právech plynoucích ze zajištění,
- výrok určující místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání,
- výrok, jež ukládá povinnost dlužníkovi předložit insolvenčnímu správci seznamy majetků a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů²⁷.

Rozhodnutí o úpadku dále může obsahovat:

- „rozhodnutí o žádosti dlužníka o prodloužení lhůty k předložení reorganizačního plánu dle ustanovení §316 odst. 5 a 6 InsZ),
- rozhodnutí o uložení záloh na odměnu a hotové výdaje insolvenčního správce při současném oddlužení.“²⁸

²⁶ Dle § 169 odst. 1 OSŘ není-li stanoveno jinak, ve vyhotovení usnesení se uvede, který soud je vydal, jména a příjmení soudců a přísedících, označení účastníků, jejich zástupců a věci, výrok, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místě k jeho podání, a den a místo vydání usnesení.

²⁷ §136 InsZ

²⁸ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A., *Civilní právo procesní*, s. 233

Ustanovení insolvenčního správce se řídí § 25 InsZ, a sice že předseda (insolvenčního) soudu jej určí dle v něm uvedených podmínek, jak již bylo uvedeno. Byl-li ustanoven nový (v pořadí další) insolvenční správce, je povinen předcházejícímu insolvenčnímu správci předat informace o své dosavadní činnosti, jejich výsledcích a poskytnout mu naprostou součinnost²⁹.

Údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku je nutno určit dnem, hodinou a minutou tak, jak ukládá zákon, tj. okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku.

Věřitelé mohou podávat přihlášky pohledávek již od začátku insolvenčního řízení³⁰. Výrok v rozhodnutí jim ovšem určuje lhůtu, do které musí věřitel přihlášku pohledávky nejpozději podat. Pokud by tuto lhůtu promeškal, insolvenční soud by k této přihlášce již nepřihlížel a u této pohledávky by nemohlo dojít k uspokojení³¹.

V případě, že dlužník nepředložil seznamy majetku a závazků (§104 InsZ), je povinen učinit tak dle výroku v rozhodnutí o úpadku³².

Účinky rozhodnutí o úpadku

S vydáním rozhodnutí o úpadku jsou spojeny účinky (§140 InsZ), které nastávají momentem zveřejnění rozhodnutí o úpadku v insolvenčním rejstříku (§89 InsZ).

Ustanovení §140 InsZ přesně vymezuje účinky rozhodnutí o úpadku, jedná se především:

- I po rozhodnutí o úpadku trvají účinky spojené s předběžným opatřením nařízeným insolvenčním soudem; insolvenční soud však může i bez návrhu změnit své rozhodnutí o předběžném opatření. V rozsahu, ve kterém není dlužník oprávněn nakládat s majetkovou podstatou, přechází toto právo rozhodnutím o úpadku na insolvenčního správce;
- započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele je po rozhodnutí o úpadku přípustné, jestliže zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak.³³

²⁹ §25 InsZ

³⁰ §110 InsZ

³¹ §173 InsZ

³² §104 InsZ

3.2.3 Způsoby řešení úpadku

Obecně lze rozdělit způsoby řešení úpadku na likvidační a sanační. Přičemž již z názvu vyplývá sanační a likvidační forma.

Způsoby řešení úpadku existují tři:

- oddlužení,
- konkurz,
- reorganizace.

Oddlužení

Oddlužení je považováno za jeden ze sanačních způsobů řešení úpadku dlužníka. „Při oddlužení není kladen hlavní důraz na maximální uspokojení věřitelů, nýbrž cílem je umožnit dlužníkovi, splňuje-li pro to všechny zákonné předpoklady, aby se oddlužil – osvobodil se od dluhů a znovu bez dluhů zapojil do ekonomického života. Jednou z podmínek přitom je, že k oddlužení musí přistupovat poctivě.“³⁴

Dle ustanovení § 389 InsZ může dlužník soudu navrhnout způsob řešení úpadku oddlužením, pokud:

- je právnickou osobou, která podle zákona není považována za podnikatele a současně nemá dluhy z podnikání, nebo
- fyzickou osobou, která nemá dluhy z podnikání³⁵.

Detailnější vysvětlení tohoto ustanovení vychází z judikatury, např. Vrchního soudu v Praze, která uvádí, že „Dlužníkem, který není podnikatelem se ve smyslu ustanovení § 389 odst. 1 InsZ rozumí taková fyzická nebo právnická osoba, která není zákonem (podle norem hmotného práva) považována za podnikatele a zároveň nemá závazky (dluhy) vzešlé z jejího podnikání.“³⁶ Výklad přípustnosti oddlužení podnikatelů, resp. osob, jejíž

³³ §140 InsZ

³⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.3.2012 sen. zn. 29 NSČR 32/2011

³⁵ §389 InsZ

³⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13.3.2008, sp. zn. KSPL 29 INS 252/2088, 1 VSPH 3/2008

dluhy v určité míře pochází z podnikatelské činnosti, prochází neustálým vývojem, jehož rozbor není předmětem této práce.

Konkurz

O konkurzu jako likvidační, historicky nejstarší a dle současné právní úpravy subsidiární formě řešení úpadku dlužníka bude detailně pojednávat tato práce v následující kapitole.

Reorganizace

Reorganizace představuje dle současné právní úpravy insolvenčního řízení nový způsob řešení úpadku dlužníka vhodný pro dlužníky podnikatele, resp. se bude jednat především o relativně větší podnikatelské subjekty, obchodní korporace. Stručně tento způsob můžeme charakterizovat tak, že chod závodu daného subjektu, resp. jeho podnikání zůstává zachováno, případně je „ozdraveno“ určitými zásahy a v rámci tohoto jsou uspokojovány pohledávky věřitelů dlužníka. Stěžejní je právě ono ekonomické kritérium možnosti provoz závodu udržet a výhody s tímto spojené pro všechny zúčastněné subjekty oproti sanačnímu řešení úpadku. Rozbor tohoto způsobu řešení úpadku není předmětem této práce.

3.3 Konkurs jako likvidační forma řešení úpadku

Tato podkapitola bude představovat stěžejní náplň teoretického části této diplomové práce. Práce bude detailně zaměřena na řešení úpadku touto formou pouze u právnických osob resp. obchodních korporací. Jak již bylo řečeno výše, konkurz jako formu řešení úpadku je možné použít též u fyzických osob. V tomto případě však nelze po právní stránce stricto sensu (užším smyslu) hovořit o likvidační formě řešení úpadku dlužníka. K faktické likvidaci tedy může dojít pouze v rámci insolvenčního řízení u právnických osob.

Konkurz lze považovat za obecnou a subsidiární formu řešení úpadku. V případě řešení úpadku reorganizací může podle ustanovení § 363 InsZ dojít k přeměně reorganizace v konkurz³⁷. Stejně tak v případě řešení úpadku oddlužením může dojít k přeměně v konkurz a to dle ustanovení § 418 InsZ resp. ustanovení § 405 InsZ³⁸.

³⁷ §363 InsZ

³⁸ §418 InsZ a §405 InsZ

Jelikož hlavním smyslem práce je řešení problematiky konkurzu u obchodních korporací, považuje se za důležité tento pojem čtenáři ozřejmit. Obchodní korporace vymezuje zákon č. 90/2012 Sb. zákon o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o obchodních korporacích). Dle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o obchodních korporacích platí, že obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva. Dále pak ustanovení § 1 odst. 2 tuto definici blíže specifikuje v tom smyslu, že společnostmi jsou veřejná obchodní společnost a komanditní společnost (osobní společnosti), společnost s ručením omezeným a akciová společnost (kapitálové společnosti) a evropská společnost a evropské zájmové sdružení.³⁹

3.3.1 Prohlášení konkurzu a jeho účinky

Jak již bylo uvedeno výše, není-li možno řešit úpadek dlužníka sanačním způsobem (reorganizace či oddlužení), soud rozhodne o prohlášení konkurzu a z insolvenčního řízení v užším slova smyslu se v tu chvíli stává „konkurzní řízení“.

Konkurz jakožto způsob řešení úpadku je upraven v druhé části insolvenčního zákona. Ustanovení § 244 InsZ definuje konkurz jako: způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak.⁴⁰

Poměrné uspokojení věřitelů znamená, že „při řešení úpadku dlužníka v insolvenčním řízení (nejen) formou konkursu je jistá míra nerovnosti věřitelů založena již samotnou podstatou rozdělení věřitelů do skupin dle priority jejich pohledávek, resp. již přímo obecnými zásadami a principy, na kterých stojí insolvenční řízení.“⁴¹

Dle priority z hlediska pořadí uspokojení se pohledávky člení do těchto skupin:

- pohledávky za majetkovou podstatou,
- pohledávky postavené na roveň pohledávkám za podstatou,

³⁹ §1 ZOK

⁴⁰ §244 InsZ

⁴¹ Kozák J., Budín D., Danan Z., *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*, s. 278

- zjištěné zajištěné pohledávky přihlášených věřitelů,
- zjištěné nezajištěné pohledávky přihlášených věřitelů⁴².

Podle tohoto členění dochází k jejich postupnému uspokojování v pořadí stanoveném dle ustanovení §305 InsZ.

„Prvořadým cílem konkurzu u právnických osob, obchodních korporací tedy není zachování provozu závodu dlužníka, nýbrž má vést ve většině případů alespoň k částečnému uspořádání majetkových vztahů dlužníka k jeho věřitelům. Konkurz může být prohlášen na majetek fyzické osoby i osoby právnické, může se týkat jak podnikatelů, tak nepodnikatelských subjektů. Konkurz nelze prohlásit na majetek subjektů, u nichž není možno zahájit insolvenční řízení (§ 6 InsZ).“⁴³

„Konkurz je podle právní úpravy v drtivé většině případů hlavním způsobem řešení úpadku dlužníka především podnikatele; reorganizací je úpadek podnikatele řešen jen v minimálním počtu případů. Naopak v případě fyzické osoby – převážně spotřebitele je většinou úpadek řešen oddlužením; konkursem je řešen úpadek takového dlužníka jen výjimečně, především pokud povolení oddlužení brání zákonem stanovené překážky.“⁴⁴

Účinky prohlášení konkurzu na majetek dlužníka nastávají okamžikem zveřejnění tohoto rozhodnutí v insolvenčním rejstříku.

3.3.2 Procesní úkony navazující na prohlášení konkursu

Insolvenční správce je povinen po nabytí účinnosti prohlášení konkursu zajistit provedení procesních úkonů a dalších úkonů souvisejících s prohlášením konkursu, jak upravuje ustanovení § 277 InsZ. Mezi hlavní činnosti patří zejména:

- převzetí dispozičního oprávnění k majetkové podstatě (§ 246 odst. 1 InsZ);
- ujmout se záležitostí dlužníka, které na základě pověření (plné moci) dlužníka zajišťovaly jiné osoby (§ 252 odst. 2);

⁴² §305 InsZ

⁴³ HÁSOVÁ, J., MORAVEC T., *Insolvenční řízení*, s. 157

⁴⁴ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*, s. 459

- zajistit úkony spojené s plněním smluv, jež nebyly zcela splněny (§ 253 InsZ).⁴⁵

Insolvenční správce má povinnost převzít dispoziční oprávnění s majetkovou podstatou, jak ukládá ustanovení § 246 InsZ. Dispoziční oprávnění tedy přechází z dlužníka na insolvenčního správce. Dlužník tím pádem ztrácí možnost další dispozice s majetkovou podstatou, čehož by si měly být vědomy především osoby jednající s dlužníkem. Pokud by dlužník přesto disponoval s majetkovou podstatou, jeho právní jednání by se stala vůči věřitelům neúčinnými. „Tato neúčinnost nastává ex lege (ze zákona), tudíž k ní není nutné konstitutivního soudního rozhodnutí.“⁴⁶

Insolvenční správce zajišťuje i další klíčové činnosti, mezi které patří tyto:

- „zajišťuje činnosti související s určením rozsahu majetkové podstaty, soupis majetkové podstaty, seznam přihlášených pohledávek k přezkumnému jednání a další podklady pro schůzi věřitelů;
- sestavuje mezitimní účetní závěrku;
- sestavuje zprávu o hospodářské situaci dlužníka ke dni prohlášení konkursu.“⁴⁷

Při své činnosti insolvenční správce potřebuje/má právo na veškerou součinnost dlužníka.

Pokud by dlužník popř. osoby jednající za dlužníka nesplnili své povinnosti ve stanovené lhůtě, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce přijmout opatření k jejich vynucení. Mezi taková opatření se řadí především předvedení dlužníka k výsledku ve věci prohlášení o majetku či uložení pořádkové pokuty.

Insolvenční správce má dále za daných podmínek oprávnění ke zpeněžení zapsaného majetku v majetkové podstatě (§280 InsZ).⁴⁸ Ke zpeněžení zapsaného majetku musí být všechn majetek zaevidovaný v soupisu majetkové podstaty a tento zveřejněn insolvenčním soudem v insolvenčním rejstříku. „V průběhu konkursu tento seznam může insolvenční správce doplňovat.“⁴⁹ Téma zpeněžení majetkové podstaty řeší kapitola 3.3.3.

⁴⁵ §277 InsZ

⁴⁶ FRONC CHALUPECKÁ, K., CZUDEK, D., *Odpovědnost v insolvenčním právu*, s. 50

⁴⁷ HÁSOVÁ, J., MORAVEC, T., *Insolvenční řízení*, s. 157

⁴⁸ §280 InsZ

⁴⁹ §217 InsZ

K dalším procesním úkonům patří vyhotovení zprávy o hospodářské situaci dlužníka. Správce zprávu sestavuje ke dni prohlášení konkurzu, přičemž se jedná o hlavní podklad pro konání první schůze věřitelů. Také lze říct, že „zpráva je žádoucí z hlediska zpeněžení majetkové podstaty.“⁵⁰ Správce má povinnost předložit zprávu nejpozději 10 dní před dnem konání schůze věřitelů. Stěžejní význam má zpráva pro věřitele, kteří mohou do zprávy nahlížet a na schůzi věřitelů podle ní hodnotit dosavadní výsledky insolvenčního řízení.

3.3.3 Zpeněžení majetkové podstaty

„Majetková podstata je definována jako majetek určený k uspokojení dlužnických věřitelů.“⁵¹ Majetková podstata zahrnuje zejména:

- „peněžní prostředky,
- věci movité a nemovité⁵²,
- (podnik) obchodní závod⁵³,
- soubor věcí a věci hromadné,
- akcie, směnky, šeky nebo jiné cenné papíry anebo jiné listiny, jejichž předložení je nutné k uplatnění práva⁵⁴,
- obchodní podíl,
- dlužníkovy peněžité i nepeněžité pohledávky včetně pohledávek podmíněných a pohledávek, které dosud nejsou splatné.⁵⁵

⁵⁰ SCHELLEOVÁ, I., *Insolvenční zákon: poznámky, prováděcí předpisy, související předpisy*, s. 197

⁵¹ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou. 4. upravené vydání*, s. 73

⁵² § 498 NOZ Nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li jiný právní předpis, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá. Veškeré další věci, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou movité

⁵³ § 502 NOZ obchodní závod (dříve podnik) je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu

⁵⁴ § 256 ZOK Akcie je cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle tohoto zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při jejím zrušení s likvidací

- dlužníková mzda nebo plat, jeho pracovní odměna jako člena družstva a příjmy, které dlužníkovi nahrazují odměnu za práci, zejména důchod, nemocenské, peněžité pomoci v mateřství, stipendia, náhrady ucházejícího výdělků, náhrady poskytované za výkon společenských funkcí, podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci, resp. zabavitelná část těchto příjmů,
- další práva a jiné majetkové hodnoty, mají-li penězi ocenitelnou hodnotu“.⁵⁶

Do majetkové podstaty lze zároveň zahrnout majetek patřící třetím osobám v případě neplatného či neúčinného jednání dlužníka.

Z judikatury vyplývá, že „i když došlo ke zpeněžení dlužníkovy majetku před zahájením insolvenčního řízení, výtěžek zpeněžení, který byl tímto dosažen již po zahájení insolvenčního řízení nepodléhá režimu exekuce, ale je nutno s ním nakládat jako se součástí majetkové podstaty dlužníka a v souladu s insolvenčním zákonem.“⁵⁷

Zpeněžení majetkové podstaty představuje samotnou realizaci insolvenčního, resp. konkurzního řízení. Jeho prostřednictvím dochází v konečném důsledku k převedení veškerého majetku, který je součástí majetkové podstaty, na peníze, jimiž jsou poté uspokojeny pohledávky věřitelů. Pro úplnost je dobré zmínit, že tento institut je možno použít též v rámci řešení úpadku dlužníka formou oddlužení. K tomuto účelu se za zpeněžení též považuje i využití bankovních kont dlužníka, resp. jeho peněžní hotovosti a úplatné postoupení dlužníkových pohledávek.

Samotné zpeněžení lze realizovat nejdříve poté, co rozhodnutí soudu o prohlášení konkursu nabylo právní moci a dále pokud již proběhla první schůze věřitelů. První podmínka vychází z obecných právních principů a zásad, dle kterých by nebylo možné, ba ani účelné realizovat, případně započít přípravu realizace soudního rozhodnutí, proti kterému je příslušný opravný prostředek a lhůta pro jeho uplatnění ještě neuplynula. Druhá podmínka poté též na základě logiky a smyslu insolvenčního zákona bere v potaz fakt, že jak tento, tak jakýkoli způsob řešení úpadku by měl být před svou realizací projednán s

⁵⁶ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*, s. 459

⁵⁷ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3.3.2012, sp. zn. KSOS 34 INS 3970/2010, 1 VSOL 815/2011-B-36.

osobami, kterých se bezprostředně dotýká, jimiž jsou věřitelé dlužníka, resp. by tyto osoby měly mít takového práva. V určitých výjimečných případech je možno od tohoto obecného postupu ustoupit, jak je uvedeno v ustanovení § 283 odst. 2 InsZ, který též upravuje další podrobnosti, technické otázky a případné výjimky.⁵⁸

Při prodeji majetku dlužníka v rámci zpeněžování je insolvenční správce vázán zákonnými předkupními právy, především v oblasti tzv. bytového práva, avšak nikoli předkupními právy smluvně založenými.⁵⁹

Účinky zpeněžení majetkové podstaty

Zpeněžením majetkové podstaty na tomto majetku ze zákona zanikají účinky nařízení výkonu rozhodnutí či exekuce, neuplatněná předkupní práva a jiné. Avšak až na určité výjimky nezanikají služebnosti a reálná břemena. Podrobnosti upravuje ustanovení § 285 InsZ. Smyslem těchto ustanovení je jednak umožnit fakticky reálný prodej majetku dlužníka, který by byl jinak, pokud by nebyl oproštěn od shora uvedených negativních aspektů, v podstatě neprodejný, případně za zlomek reálné tržní ceny. Vychází se navíc i z obecných právních principů, kdy při řešení úpadku subjektu, jakož i obecně přechodu vlastnického práva v rámci výkonu rozhodnutí, je předmětný majetek „očištěn“ od na něm váznoucích negativních právních aspektů (jiných zatížení) v rámci zákonných výjimek.⁶⁰

„Třeba předeslat, že zpeněžením věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty v konkursu zaniká též zajištění pohledávky zajištěného věřitele, a to i v případě, že nepodal přihlášku své pohledávky (§167 odst. 4 InsZ). Jinými slovy, zpeněžením zajištěného majetku zanikají též zástavní práva, zadržovací práva, omezení převodu nemovitosti, zajišťovací převod práva nebo postoupení pohledávky k zajištění anebo obdobná práva podle zahraniční právní úpravy (§ 2 písm. g InsZ)), jež zatěžovala zpeněžovaný majetek.“⁶¹

Nastane-li situace, kdy zpeněžovaná nemovitost slouží k bydlení či jinému užívání dlužníka, případně jeho rodiny, či dalších osob, je tento povinen ji po jejím zpeněžení

⁵⁸ §283 InsZ

⁵⁹ §284 InsZ

⁶⁰ §285 InsZ

⁶¹ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*, s. 230

vyklidit. Tuto jeho povinnost je nový nabyvatel nemovitosti oprávněn vyžadovat soudní cestou, tedy žalobou. Insolvenční správce zpeněžuje nemovitost bez ohledu, zda je tato v té době užívána shora naznačeným způsobem a shora uvedené povinnosti dlužníka či jiných osob nemovitost užívajících se jej netýkají. Novému vlastníku samozřejmě nic nebrání v tom, jelikož je jen na jeho uvážení, jak se svým novým majetkem naloží, aby získanou nemovitost dlužníku, resp. dotčeným osobám pronajímal, či je nechal nemovitost dále užívat bezplatně.

Způsoby zpeněžení majetkové podstaty

Samotné zpeněžení lze realizovat trojím způsobem, a to a) veřejnou dražbou podle zvláštního právního předpisu, b) prodejem movitých věcí a nemovitostí podle ustanovení občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí a c) prodejem majetku mimo dražbu. O způsobu prodeje rozhodne se souhlasem věřitelského výboru, resp. insolvenčního soudu insolvenční správce.⁶²

Prvý způsob realizace zpeněžení samostatně upravuje zvláštní zákon, a to zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů. Samotný průběh zpeněžení majetkové podstaty probíhá tak, že je na insolvenčním správci, aby sestavil podklady nezbytné pro realizaci veřejné dražby a vybral vhodného dražebníka s tím, že musí mít souhlas věřitelského výboru popř. schůze věřitelů. Pokud by insolvenční správce nedostal souhlas věřitelského výboru ani schůze věřitelů, je nutné najít nového dražebníka a to tak, aby byl těmito orgány schválen. Formálním podkladem předloženým k souhlasu pro shora uvedené orgány je smlouva o provedení veřejné dražby. Soud vyslovuje souhlas s touto smlouvou pouze v případě, kdy vykonává funkci věřitelských orgánů. Jsou-li věřitelské orgány ustanoveny a ani schůze věřitelů nevysloví souhlas s navrhovanou smlouvou o zprostředkování prodeje předloženou insolvenčním správcem, není možno prodej prostřednictvím navrženého subjektu realizovat a je potřebné, aby insolvenční správce vybral dražebníka nového, ideálně po konzultaci s věřitelskými orgány. „I zde však platí, že je-li v dražbě prodáván majetek, který je předmětem zajištění, schvaluje smlouvu na místo věřitelského výboru zajištěný věřitel.“⁶³

⁶² §286 InsZ

⁶³ Kozák J., Budín D., Danan Z., *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*, s. 278

Druhým možným způsobem realizace zpeněžení ohledně movitých a nemovitých věcí je jejich prodej dle ustanovení části šesté OSŘ, kterou je v obecné rovině realizován tzv. výkon rozhodnutí v občanském soudním řízení. Jedná se ve své podstatě též o formu dražby, v tomto případě tzv. soudní dražby.⁶⁴

Tento způsob prodeje bude bezesporu tím nejtransparentnějším, jelikož garantem a realizátorem je zde soud, tedy nezávislý a nestranný orgán veřejné moci. Určitým a nezanedbatelným negativem ovšem bude pravděpodobná menší rychlost a efektivita takového prodeje oproti specializovaným a dobře zavedeným dražebníkům.⁶⁵ Tento fakt tedy může do jisté míry kolidovat s obecnými zásadami insolvenčního řízení, mezi které patří právě rychlost a efektivita, které jsou bezesporu jedněmi ze zásad stěžejních. Samotný návrh na tento typ prodeje musí podat insolvenční správce, který bude jediným účastníkem tohoto řízení, a to u příslušného okresního (exekučního) soudu dle podmínek stanovených v OSŘ, jak je uvedeno v ustanovení § 288 InsZ.⁶⁶ Pro upřesnění můžeme dodat, že ohledně prodeje movitých věcí se bude jednat o místně příslušný obecný soud dlužníka dle ustanovení § 252 odst. 1 OSŘ., v případě nemovitosti tímto soudem bude dle obecných principů občanského práva soud, v jehož obvodu se předmětná nemovitost nachází (§ 252 odst. 4 písm. b) OSŘ). Aby mohl být tento soudní prodej realizován, je k němu třeba předchozího udělení souhlasu věřitelským výborem, popř. schůzí věřitelů, což je podmínka, která vychází z obecných principů insolvenčního řízení, jak byly popsány výše, především v rámci prvního způsobu zpeněžení veřejnou dražbou.⁶⁷

Krom tohoto souhlasu s daným způsobem zpeněžení musí být k návrhu dále připojeno rozhodnutí insolvenčního soudu o prohlášení konkursu a soudem potvrzený soupis movitých a nemovitých věcí, kterých se předmětné zpeněžení bude týkat viz ustanovení § 288 odst. 2 InsZ, tedy ve své podstatě soudem potvrzený soupis majetkové podstaty. Po samotné (úspěšné) realizaci vlastního zpeněžení bude poté tímto získaný výtěžek příslušným (exekučním) soudem vydán insolvenčnímu správci jako jedinému oprávněnému.⁶⁸

⁶⁴ §323 a násl. o. s. ř.

⁶⁵ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A., *Civilní právo procesní*, s. 242

⁶⁶ §288 InsZ

⁶⁷ §252 o. s. ř.

⁶⁸ ZAHRADNÍKOVÁ, R., *Civilní právo procesní*, s. 457

Poslední způsob realizace zpeněžení představuje vlastně určitou výjimku, resp. by v ideálním případě měl, a odchylku od předchozích dvou shora popsaných způsobů. Logickým i teleologickým výkladem ustanovení § 289 InsZ, který tento způsob prodeje upravuje, dojdeme k celkem předpokládanému závěru, že tohoto způsobu by mělo být užito především ve dvou případech. Prvý bude představovat situaci, kdy se určitý majetek vyšší hodnoty, např. nemovitosti nepodařilo zpeněžit některým z prvních dvou shora uvedených způsobů, a tedy je účelné se pokusit kýženého cíle dosáhnout za poněkud benevolentnějších podmínek, aby mohl být, samozřejmě za předpokladu vůle dotčených subjektů, alespoň částečně naplněn cíl insolvenčního řízení. Druhý případ představuje situace, kdy se prodej bude týkat věcí nepatrné hodnoty, případně věcí značně poškozených, zastaralých a těžko prodejných, kdy částka získaná prodejem bude relativně nízká, resp. není vůbec jisté, zda se podaří najít vhodného kupce. V praxi často dochází k využití tohoto způsobu prodeje i mimo shora uvedené situace.⁶⁹

K samotnému uskutečnění prodeje tímto způsobem je třeba, aby k němu insolvenční správce získal souhlas insolvenčního soudu a věřitelského výboru, jak stanoví ustanovení § 289 InsZ ve svém prvním odstavci. V rámci udělení souhlasu může soud stanovit podmínky, za kterých se musí takto odsouhlasený prodej uskutečnit, které je oprávněn kdykoli poté během řízení změnit, případně svůj souhlas zrušit, zejména pokud vyjde najevo, že majetek je za takových podmínek neprodejný. Smlouva o prodeji předmětného majetku nenabyde účinnosti dříve, než bude souhlas od shora uvedených subjektů získán. Smlouva bude tedy do uvedeného okamžiku sice platná, avšak do udělení souhlasu nedojde k transferu vlastnického práva na kupující subjekt. Pod samotnou smlouvou o prodeji mimo dražbu si lze představit jakýkoli úplatný převod v rámci právního jednání, tedy např. kupní smlouvu, smlouvu o prodeji či převodu obchodního podílu a jiné.⁷⁰ Výjimka se týká, podobně jako u předešlých případů, situace kdy se jedná o věci ohrožené rychlou zkázou či znehodnocením, jakož i věcí běžně zcizovaných při prodeji dlužníkovy podniku. Další podstatnou charakteristiku prodeje tímto způsobem je, že insolvenční soud může v rámci udělení souhlasu stanovit kupní cenu i pod hranicí ceny odhadní, zejména s přihlédnutím k nákladům, které by bylo nutné vynaložit na správu zpeněžovaného

⁶⁹ §289 InsZ

⁷⁰ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*, s. 234

majetku. Tato možnost souvisí s ekonomickou logikou, jelikož pokud určitá věc vyžaduje vysoké náklady na svou správu oproti její reálné prodejní ceně, nebyl by jiný postup účelný.

Závěrem je třeba zmínit, že kterýkoli účastník insolvenčního řízení (tedy dlužník, věřitelé, případně účastník smlouvy) může ve lhůtě tří měsíců ode dne zveřejnění smlouvy v insolvenčním rejstříku napadnout u insolvenčního soudu platnost této smlouvy o prodeji mimo dražbu viz ustanovení § 289 odst. 3 InsZ.⁷¹ Jedná se jeden z možných tzv. incidenčních sporů, žaloba směřuje proti insolvenčnímu správci, prostřednictvím jehož žádosti je prodej realizován a je projednávána insolvenčním soudem. Jinak i pro tento případ platí obecné podmínky pro možnou realizaci samotného zpeněžení, jak jsou uvedeny v ustanovení § 283 odst. 2 InsZ⁷² a výjimka ohledně zajištěného majetku uvedená v ustanovení § 293 InsZ⁷³.

Dochází-li při zpeněžení majetkové podstaty též ke zpeněžení dlužníka podniku, může jej insolvenční správce zpeněžit jedinou smlouvou. Takto získaný výtěžek zpeněžení je poté součástí celkového výtěžku zpeněžení majetkové podstaty a nemůže sloužit pouze ke krytí závazků s prodáváním podnikem.⁷⁴ Smyslem je umožnění prodeje podniku jako celku a tím zvýšení celkové částky získané za prodej, která bude logicky vyšší, než pokud by byl podnik pouze „rozprodáván“ po jednotlivých částech různým kupcům. Z ekonomického hlediska je zde i předpoklad udržení fungování podniku, a tedy ekonomické stability, zachování pracovních míst při současném eliminování budoucího vypořádávání pohledávek zaměstnanců podniku, které takto přejdou se všemi dalšími závazky a právy prodávajícího podniku na kupující subjekt (jak bude ještě dále rozvedeno) a případných jím vytvořených ekonomických výstupů, ať již v podobě produktů či zisku ve formě finančních prostředků.

Jak již bylo naznačeno výše, prodejem dlužníka podniku jedinou smlouvou přechází na nabyvatele všechna práva a závazky, vztahující se k tomuto podniku. Tento fakt výslovně

⁷¹ §289 odst. 3 InsZ

⁷² §283 odst. 2 InsZ

⁷³ §293 InsZ

⁷⁴ Kozák J., Budín D., Danan Z., *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*, s. 305

deklaruje ustanovení § 291 InsZ. Jedinou smlouvou lze též zpeněžit celou majetkovou podstatu dlužníka, případně (jen) část dlužníkovy podniku.⁷⁵

V ustanovení § 293 InsZ je obsažen speciální postup ohledně situace, kdy je zpeněžována věc, která je předmětem zajištění pohledávky zajištěného věřitele. V takovém případě je insolvenční správce ohledně zpeněžení vázán pokyny zajištěného věřitele. Je-li zajištěných věřitelů více, je oprávněn pokyn udělit věřitel, jehož pohledávka se uspokojuje ze zajištění jako první v pořadí. Jestliže zajištěný věřitel neudělí pokyny ani ve lhůtě určené insolvenčním soudem, má právo je udělit věřitel, jehož pohledávka je daným předmětem zajištěna jako další v pořadí. Insolvenční správce může tyto pokyny odmítnout pouze v případě, že má za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji. V takovém případě požádá insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti.⁷⁶

Insolvenční správce má v rámci správy majetkové podstaty též povinnost uplatnit (zpravidla žalobou) a vymáhat (zpravidla v rámci vykonávacího nebo exekučního řízení) ve prospěch majetkové podstaty dlužníkovy pohledávky, a to jak peněžité, tak penězi ocenitelné nepeněžité pohledávky, ledaže by náklady na tuto činnost převýšily samotnou výši takových pohledávek.⁷⁷

Zpeněžení majetkové podstaty, obvykle v případě, kdy se tato skládá z velkého počtu movitých či nemovitých věcí značné ceny, může vést k situaci (a především v nedávné minulosti tomu tak bylo), kdy se k majetku původně patřícímu dlužníkům jako nabyvatelům dostanou osoby s dlužníkem nějakým způsobem blízké. Ve skutečnosti je v takovém případě podvodným jednáním, konkursem, obejit smysl a účel insolvenčního řízení. Na tyto situace pamatuje ustanovení § 295 InsZ, který taxativně vyjmenovává osoby, které mají zákaz nabývat majetek z majetkové podstaty dlužníka, popřípadě upravuje podmínky tohoto zákazu a výjimky z něj.⁷⁸

Dle ustanovení § 295 odst. 1 InsZ tedy při jakémkoli způsobu zpeněžení majetkové podstaty nesmějí zpeněžovaný majetek nabýt: a) dlužník b) osoby dlužníku blízké v tom

⁷⁵ §291 InsZ

⁷⁶ §293 InsZ

⁷⁷ §294 InsZ

⁷⁸ §295 InsZ

smyslu, jak osobu blízkou definuje ustanovení § 22 NOZ⁷⁹ a za c) osoby, které tvoří s dlužníkem koncern, jak jej má na mysli ustanovení § 79 ZOK⁸⁰. Tyto podmínky tedy zohledňují jak osobní rovinu z hlediska člověka, fyzické osoby, tak rovinu ekonomicko-právní v rámci podnikatelských vztahů. Zákaz se vztahuje i na případné další prodeje tohoto majetku ve lhůtě tří let od skončení konkursu. Právní jednání učiněná v rozporu s tímto zákazem jsou relativně neplatná, což znamená, že k neplatnosti dochází pouze v případě, že se jí dovolá k tomu oprávněná osoba. Dále jsou v odstavci 2 tohoto ustanovení uvedeny další osoby, které sice nemusí s vysokou pravděpodobností pojit žádný bližší vztah k dlužníkovi, avšak vzhledem k tomu, že tyto osoby mají určitou větší či menší měrou co dočinění s úpadkem dlužníka a jeho řešením a mohou třeba i nepřímo rozhodovat o majetku dlužníka, hrozí, že by se dostávaly do střetů zájmů.⁸¹

Jedná se o tyto osoby: a) vedoucí zaměstnance dlužníka, podle ustanovení § 33 odst. 3 a ustanovení § 73 odst. 3 zákoníku práce, a osoby jim blízké,
b) osoby, které vykonávaly v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení nebo po jeho zahájení rozhodující vliv na provoz dlužníkovy podniku nebo podstatnou měrou ovlivňovaly jeho jinou majetkovou činnost,
c) společníky dlužníka, je-li jím jiná obchodní společnost než akciová,
d) akcionáře dlužníka, kterým je akciová společnost, pokud jim patří akcie odpovídající více než desetinu základního kapitálu,
e) prokuristy dlužníka,
f) členy a náhradníky věřitelského výboru, kterým schůze věřitelů neudělila souhlas s nabytím majetku z majetkové podstaty.⁸²

Ze shora uvedených omezení je ovšem možno ve zvlášť důvodných případech udělit výjimku z tohoto zákazu. Jedná se především o případy neprodejných věcí, resp. věcí, za které je některá z osob shora uvedených ochotná, vzhledem ke svému subjektivnímu

⁷⁹ Dle § 22 NOZ Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.

⁸⁰ Dle § 79 ZOK Jedna nebo více osob podrobených jednotnému řízení jinou osobou nebo osobami tvoří s řídící osobou koncern.

⁸¹ §295 InsZ

⁸² §295 InsZ

citovému vztahu k takové věci, zaplatit cenu třeba i několikanásobně vyšší, než je její reálná tržní hodnota, kterou by byli ochotni zaplatit ostatní kupující. Právní nauka tento stav označuje již od dob římského práva termínem *pretium affectionis*, tedy tzv. „*cena obliby*“. V takovýchto případech je tedy zcela zřejmé, že povolením výjimky nedojde k žádnému nepoctivému jednání, naopak bude tím spíše naplněn smysl a význam insolvenčního řízení. Aby takto mohl soud rozhodnout, je třeba, aby zákazem dotčená osoba podala k insolvenčnímu soudu návrh o udělení výjimky a tento náležitě odůvodnila. K návrhu je ještě nutné předchozí vyjádření (nikoli nezbytně souhlasné) věřitelským výborem, podrobnosti upravuje ustanovení § 295 odst. 3 InsZ.⁸³

3.3.4 Nakládání s výtěžkem zpeněžení

Obecně výtěžek zpeněžení představuje částku, která je získána prodejem předmětu majetkové podstaty. V praxi je běžným postupem, že insolvenční správce použije výtěžek zpeněžení na uspokojování pohledávek, odměnu insolvenčního správce, náklady spojené se správou majetkové podstaty a správu spojenou se zpeněžením majetkové podstaty. Platí, že výtěžek zpeněžení slouží k co nejrychlejšímu uspokojení pohledávek věřitelů.⁸⁴

Dle § ustanovení 296 InsZ odst. 1 insolvenční správce hradí z výtěžku zpeněžení v průběhu konkursu:

- pohledávky za majetkovou podstatou,
- pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou,
- náklady, které souvisí se správou majetkové podstaty.“⁸⁵

Dle ustanovení § 296 odst. 2 InsZ nesmí být výtěžek používán pro účely další podnikatelské či jiné výdělečné činnosti.⁸⁶

⁸³ §295 InZ

⁸⁴ WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A., *Civilní právo procesní*, s. 311

⁸⁵ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*, s. 514

⁸⁶ §296 odst. 2 InsZ

3.3.5 Konečná zpráva a rozvrh

Konečnou zprávu podává insolvenční správce insolvenčnímu soudu v závěru zpeněžení majetkové podstaty. Správce konečnou zprávu může podat i v případě, že dosud nejsou ukončeny incidenční spory, pokud jejich výsledek nemůže podstatně ovlivnit závěr konečné zprávy, anebo se nepodařilo zpeněžit všechny majetek náležící do majetkové podstaty, pokud dosud nezpeněžený majetek může být z majetkové podstaty vyňat.⁸⁷ Ustanovení § 302 odst. 1 InsZ poukazuje na skutečnost, že insolvenční správce může ve shora zmíněných případech předložit konečnou zprávu i v případě, že doposud nejsou ukončeny tzv. incidenční spory, jelikož ty se mohou vést po relativně dlouhou dobu, kdy samotné insolvenční řízení by mohlo již být ukončeno. Samozřejmě pokud jejich výsledek nemůže nějak významně ovlivnit dané řízení. Pokud by byl veden incidenční spor ohledně případného vynětí určitého majetku ze soupisu majetkové podstaty, jelikož by k tomuto majetku uplatňovala vlastnické právo třetí osoba, má však takový spor, resp. jeho případný výsledek z logiky věci vliv na případné ukončení zpeněžení majetkové podstaty a tedy lze dovozovat, že v takovém případě by do skončení tohoto sporu nebylo možno konečnou zprávu předložit.⁸⁸

Souběžně s konečnou zprávu podává insolvenční správce vyúčtování odměny a výdajů insolvenčního správce. „V situaci, kdy v daném insolvenčním řízení, v němž byl dlužníkův úpadek řešen konkurzem, nebyl zpeněžen žádný majetek náležející do majetkové podstaty dlužníka, nelze odměnu insolvenčního správce určit podle ustanovení § 1 vyhlášky č. 313/2007 Sb. o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů a je namíste postupovat podle ustanovení § 5 této vyhlášky.“⁸⁹ Konečnou zprávu insolvenční soud zveřejní vyhláškou v insolvenčním rejstříku a zároveň upozorní účastníky řízení na to, že mohou proti ní podávat námitky do 15 dnů od zveřejnění v insolvenčním rejstříku. Pokud by byly vzneseny námitky, insolvenční soud nařídí jednání, kde budou projednávány. Na základě nařízeného jednání soud rozhodne, zda námitky jsou důvodné či nedůvodné, případně vyzve insolvenčního správce k doplnění konečné zprávy viz

⁸⁸ §301 InsZ

⁸⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.9.2010 sen. zn. 29 NSČR 27/2010.

ustanovení § 304 InsZ. V případě, že nebyly podány žádné námitky, rozhodne insolvenční soud o konečné zprávě bez nařízení jednání dle ustanovení § 304 odst. 5 InsZ.⁹⁰

Došlo-li ke schválení konečné zprávy, pak bude spolu s upraveným seznamem přihlášených pohledávek tvořit podklad pro rozvrh.

„V rámci insolvenčního řízení má dojít k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkůvých věřitelů (§ 1 písm. a) InsZ). Je-li způsobem řešení úpadku konkurz, je tato zásada opakovaně zdůrazněna (§ 244 InsZ) i ve vztahu ke zjištěným pohledávkám. Zásadně poměrné uspokojení pohledávek věřitelů zavádí insolvenční zákon jako obecné pravidlo, které je třeba nahlížet v kontextu zásad, na kterých je postaveno insolvenční řízení (§ 5 InsZ).“⁹¹

Rozvrh

Došlo-li ke schválení konečné zprávy, pak bude po nabytí tohoto rozhodnutí právní moci spolu s upraveným seznamem přihlášených pohledávek tvořit podklad pro rozvrh. Insolvenční správce je v souladu s ustanovením § 306 odst. 1 InsZ povinen předložit insolvenčnímu soudu návrh rozvrhového usnesení. Jeho podstata spočívá v tom, že je zde uvedeno kolik peněžních prostředků má být vyplaceno na každou pohledávku uvedenou v upraveném seznamu pohledávek. Insolvenční soud všechny tyto údaje přezkoumá z hlediska jejich správnosti a poté případně vydá rozvrhové usnesení, ve kterém určí částky, které budou na základě poměrného principu uspokojení (pokud nebudou při dostatku peněžních prostředků uspokojeny zcela) skutečně vyplaceny věřitelům. V ustanoveních § 306 InsZ jsou kromě shora uvedeného postupu upraveny další detaily, případně výjimky pro určité situace. Nutno dodat, že před samotným podáním návrhu rozvrhového usnesení soudu, které se týká jen těch pohledávek, které bylo nutno přihlásit do insolvenčního řízení, resp. na které se ze zákona hledí jako na přihlášené, musí insolvenční správce za stanovených podmínek vyjmout z majetkové podstaty všechny zbývající věci a práva, jak má na mysli ustanovení § 227 InsZ a uspokojit všechny zbylé typy pohledávek s odlišnou prioritou uspokojení viz jejich dělení uvedené výše v rámci této práce.⁹² Technické záležitosti ohledně tohoto procesu, lhůty a postup ohledně

⁹⁰ §304 InsZ

⁹¹ HÁSOVÁ, J., MORAVEC, T., *Insolvenční řízení*, s. 117

⁹² WINTEROVÁ, A., MACKOVÁ, A., *Civilní právo procesní*, s. 306

podřízených, sporných, či popřených pohledávek, o kterých je veden incidenční spor jsou obsaženy v ustanovení § 307 InsZ.⁹³

3.3.6 Zrušení konkurzu

Insolvenční řízení ve fázi po rozhodnutí o úpadku je formálně ukončeno v závislosti na způsobu řešení úpadku, jaký byl zvolen. V ustanovení § 308 InsZ jsou taxativně vymezeny základní situace, za kterých dochází z úřední povinnosti rozhodnutím soudu 1. stupně k ukončení insolvenčního řízení ve formě zrušení konkurzu, tedy: Insolvenční soud rozhodne i bez návrhu o zrušení konkurzu: a) zjistí-li, že nebyl ani dodatečně osvědčen dlužníkův úpadek; to neplatí, došlo-li již ke zpeněžení podstatné části majetkové podstaty,

b) zjistí-li, že zde není žádný přihlášený věřitel a všechny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou uspokojeny,

c) po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení,

d) zjistí-li, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující; přitom se nepřihlíží k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám vyloučeným z majetkové podstaty. Insolvenční soud rozhodne o zrušení konkurzu též na návrh dlužníka, jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili se zrušením konkurzu souhlas a na které je úředně ověřena pravost podpisu osob, které ji podepsaly.⁹⁴

Mimo shora uvedené důvody může, resp. musí být prohlášený konkurs na majetek dlužníka též zrušen v situaci, kdy dlužník zemře (jak je podrobněji uvedeno v ustanovení 310 InsZ, které řeší dopad této události na dědické řízení), případně dojde k zániku právnické osoby bez svého nástupce a dále v případě, že odvolací soud změní nebo zruší rozhodnutí soudu prvního stupně o prohlášení konkurzu.⁹⁵

Zákon v této části poté upravuje související problematiku se zrušeným konkursem, tedy účinky tohoto rozhodnutí především v oblasti hmotného práva a činnost insolvenčního správce po zrušení konkurzu.

⁹³ §307 InsZ

⁹⁴ Kozák J., Budín D., Danan Z., *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*, s. 305

⁹⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, R., *Civilní právo procesní*, s. 468

3.3.7 Nepatrný konkurz

Jak je zřejmé z celé dosavadní části této diplomové práce, konkursní řízení je ve svém souhrnu relativně složitý a uspořádaný proces řešení úpadku dlužníka, který je svázán velkým množstvím formálních pravidel a postupů, které mají každé svůj účel, smysl a logiku. V praxi ovšem poměrně často dochází k situacím, které po skutkové stránce případy nejsou složité a rozsáhlé, především v rámci mnohosti věřitelů, rozsahu majetku nebo osobě dlužníka. V těchto případech by shora uvedené rigidní postupy průběh insolvenčního zcela neodůvodněně protahovaly a komplikovaly a ve svém důsledku by vedly proti obecným zásadám insolvenčního řízení a jeho smyslu.

Zákon pamatuje na tyto situace v ustanovení § 314 a 315 InsZ institutem tzv. nepatrného konkursu, který (jen a pouze) v něm uvedených případech umožňuje ustoupit od určitých podmínek a postupů v rámci „klasického“ konkursu a případně je úplně nahradit pro tyto účely postupem jiným. O nepatrný konkurz tedy jde, jestliže: a) dlužníkem je fyzická osoba, která není podnikatelem, nebo b) nebyl zjištěn celkový obrat dlužníka podle zvláštního právního předpisu za poslední účetní období předcházející prohlášení konkursu přesahující 2 000 000 Kč a dlužník nemá více než 50 věřitelů.⁹⁶

V prvním případě je tedy východiskem právní „status“ osoby dlužníka, tedy fyzické osoby, která zároveň není podnikatelem, druhý případ umožňuje tento modifikovaný způsob řešení úpadku použít i u podnikající osoby, a to jak fyzické, tak právnické za dodržení shora uvedeného limitu jejího obratu a současně počtu věřitelů. Soud je oprávněn vydat rozhodnutí o tomto způsobu řešení úpadku i bez návrhu a přímo jej spojit s prohlášením konkursu, případně kdykoli poté. Stejně tak může být toto rozhodnutí stejným způsobem kdykoli během insolvenčního řízení změněno, vyjde-li najevo, že nejsou splněny podmínky pro jeho vydání.⁹⁷

Smyslem nepatrného konkursu je v ideálním případě v rámci jediného přezkumného jednání projednat a vyřešit všechny otázky insolvenčního řízení (tedy „celý konkurz“), o kterých by za normálních okolností rozhodovala schůze věřitelů. Ustanovení § 315 InsZ

⁹⁶ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁷ MARŠÍKOVÁ, J., *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou. 4. upravené vydání*, s. 73

obsahuje (příkladný) taxativní výčet možných modifikací, ke kterým je možnou přistoupit, vždy ovšem za předpokladu, že takto rozhodnou sami věřitelé na přezkumné schůzi. Zákon v ustanovení § 315 odst. 2 InsZ dále dokonce umožňuje insolvenčnímu soudu možnost stanovit i další odchylky od běžného postupu za dodržení v něm uvedených podmínek.⁹⁸

⁹⁸ §315 InsZ

4 Vlastní práce

Vlastní práce představuje aplikační část této diplomové práce, tedy reflektuje využití teoretických poznatků uvedených do praxe. Hlavní náplní bude ukázat na konkrétním subjektu, tedy obchodní korporaci AUTO-PANOKO-LEASING a. s., průběh jejího insolvenčního řízení a přitom rozebrat konkrétní kroky a postupy, jak ze strany insolvenčního soudu, tak ze strany věřitelů, dlužníka (obchodní korporace) a dalších subjektů vstupujících do daného insolvenčního řízení. I když si práce klade za hlavní cíl rozebrat konkrétní insolvenční řízení, nelze upřít fakt, že daná obchodní korporace není jedinou korporací, na kterou je prohlášen konkurs. V současnosti insolvenční soudy přijímají tisíce insolvenčních návrhů ročně, proto autorka považuje za vhodné nastínit čtenáři prostřednictvím komentovaných statistických údajů vývoj insolvencí a institutů s nimi spojených od roku 2008, tedy roku, kdy nový insolvenční zákon vešel v účinnost a nově vzniklá insolvenční řízení probíhala již na základě tohoto stěžejního právního předpisu.

4.1 Obecné informace o vybrané firmě

Obecné informace o společnosti AUTO-PANOKO-LEASING, a. s. lze shrnout v následujících údajích získaných z veřejného rejstříku.

Datum zápisu:	12. května 1998
Spisová značka:	B 5349 vedená u Městského soudu v Praze
Obchodní firma:	AUTO-PANOKO-LEASING a. s.
Sídlo:	Brandýs n/Labem, Olbrachta 39, PSČ 25001
Identifikační číslo:	256 66 495
Právní forma:	akciová společnost
Předmět podnikání:	koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb

pronájem motorových vozidel

reklamní činnost

Základní kapitál: 9.000.000,-Kč (splaceno v plné výši)

4.2 Zahájení insolvenčního řízení, insolvenční návrh a další postup směřující k rozhodnutí o úpadku

Zahájení insolvenčního řízení má stejná pravidla pro kteroukoliv obchodní korporaci vždy v souladu s ustanovením § 97 InsZ, tedy, že insolvenční řízení lze zahájit pouze na návrh a ne z úřední povinnosti jako tomu může být v jiných typech řízení (např. trestní). Po doručení insolvenčního návrhu věcně příslušnému soudu dochází k zahájení insolvenčního řízení a soud se musí návrhem neprodleně zabývat. Vzhledem k tomu, že se jedná o tzv. věřitelský návrh dle ustanovení § 103 InsZ, další postup směřující k tomu, aby mohlo být vydáno rozhodnutí o úpadku a jeho řešení, je lehce odlišný od situace, kdy insolvenční návrh na sebe podá dlužník, tedy obchodní korporace sama dle ustanovení § 104 InsZ. Daný dvojí postup nepředstavuje zásadní odlišnost, avšak pouze rozdílný postup pro získání potřebných informací a podkladů vedoucích k osvědčení úpadku, čemuž se dále bude věnovat detailněji následující podkapitola.

4.2.1 Podání insolvenčního návrhu

Insolvenční návrh byl podán dne 25. 02. 2014 v 15:02, tedy v době, kdy do skončení úředních hodin soudu zbývá méně než 2 hodiny (úřední hodiny 7:30 – 16:00), a tudíž insolvenční soud může zveřejnit vyhlášku až následujícího dne do dvou hodin po zahájení úředních hodin (do 9:30). Insolvenční řízení obchodní korporace AUTO-PANOKO-LEASING a.s., tedy bylo zahájeno dne 26. 02. 2014 v 09:01 hod., kdy byla v požadované lhůtě stanoveným postupem a za dodržení všech předepsaných náležitostí, jak je uvedeno v ustanovení § 101 InsZ, pověřeným pracovníkem věcně a místně příslušného Krajského soudu v Praze vydána vyhláška o zahájení insolvenčního řízení. Daný insolvenční návrh je k dispozici k příloze č. 1.

Vyrozumění o zahájení insolvenčního řízení

Jelikož podání (insolvenční návrh) splňovalo základní náležitosti stanovené v ustanovení § 97 InsZ pro takové právní jednání, mohlo být insolvenční řízení vůbec zahájeno shora uvedeným postupem, a to pod spisovou značkou KSPH 61 INS 5069/2014. Následně byly stanoveným postupem, pověřeným pracovníkem soudu, jak předvídá ustanovení § 102 InsZ, o zahájení předmětného insolvenčního řízení vyrozuměny v tomto ustanovení požadované subjekty, kterým byla doručena vyhláška o zahájení insolvenčního řízení v této věci. Jednalo se o následující subjekty:

- Finanční úřad pro střeđočeský kraj, územní pracoviště v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi,
- Celní úřad pro Střeđočeský kraj, územní pracoviště Mělník,
- Úřad práce kontaktní pracoviště Praha-východ,
- Okresní správa sociálního zabezpečení Praha-východ,
- Okresní soud Praha-východ.

Z hlediska diskuze o případné změně právní úpravy či praktické rady na zvýšení rychlosti a efektivnosti insolvenčního řízení, považuje autorka za vhodné doplnění výčtu subjektů, které jsou vyrozuměny o zahájení insolvenčního řízení, rozšířit tyto o příslušný rejstříkový soud dlužníka a místně příslušný katastrální úřad, v jehož obvodu se nachází potenciální nemovitost dlužníka.

Projednání insolvenčního návrhu

Poté již bylo v rámci dalšího postupu přistoupeno k posouzení daného insolvenčního návrhu a jeho všech nezbytných náležitostí, jak má na mysli ustanovení § 103 a 104 InsZ s tím, že v daném případě si insolvenční návrh nepodal sám dlužník na svou osobu, aby takto řešil svůj tvrzený úpadek, nýbrž insolvenční návrh byl podán jedním z věřitelů dlužníka, konkrétně Českou spořitelnou, a.s.

Jednalo se tedy o tzv. věřitelský insolvenční návrh, pro který ohledně jeho obsahu a případných dalších náležitostí platí jen podmínky v ustanovení § 103 InsZ. V případě AUTO-PANOKO-LEASING a. s., pověřený pracovník insolvenčního soudu posuzoval zejména tyto náležitosti:

- označení insolvenčního navrhovatele a insolvenčního dlužníka,
- rozhodující skutečnosti, které osvědčovaly úpadek dlužníka (oprávnění podat insolvenční návrh,
- označené důkazy,
- patrnost věci, které se navrhovatel domáhá.

Označení insolvenčního navrhovatele

Samotný insolvenční návrh byl podán insolvenčním navrhovatelem, věřitelem dlužníka Českou spořitelnou, a.s. IČ 45244782, se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, prostřednictvím jeho datové schránky dne 25. 02. 2014 Krajskému soudu v Praze, jako soudu věcně a místně příslušnému za dodržení všech dalších obecných náležitostí podání dle ustanovení § 42 OSŘ. Při dalším posuzování se soud musel zabývat dodržením ustanovení § 105 InsZ, které pro takový případ stanoví, že podá-li insolvenční návrh věřitel, je povinen doložit, že má vůči dlužníkovi splatnou pohledávku, a to tak, že podá spolu s insolvenčním návrhem přihlášku této pohledávky.

Označení dlužníka

Jako dlužník byla označena obchodní korporace AUTO-PANOKO-LEASING a.s. IČ 25666495, se sídlem Olbrachta 39, 250 01 Brandýs nad Labem. Ta byla označena všemi potřebnými údaji jasně a určitě, jak vyžaduje InsZ ve shora uvedeném ustanovení § 103.

Rozhodující skutečnosti osvědčující úpadek dlužníka

- Smlouva o úvěru č. 014649129 ze dne 8. 8. 2005 splatná ke dni 1. 3. 2010, kterou dlužník nesplácel od 13. 4. 2012;
- dlužník má závazky po lhůtě splatnosti více jak 30 dnů i vůči dalším věřitelům;

- výše dlužníkovu majetku je pravděpodobně řádově nižší než objem jeho závazků.

Smlouva o úvěru č. 0184649129

Věřitel v návrhu uvedl, že k datu sepsání jeho insolvenčního návrhu, tj. ke dni 20. 02. 2014 má za dlužníkem splatnou pohledávku v celkové výši 2.138.064, 63 Kč., která vyplývá ze smlouvy o úvěru č. 0184649129 ze dne 8. 08. 2015 ve znění jejího Dodatku č. 1 ze dne 19. 03. 2009. Na jejím základě poskytl věřitel dlužníku úvěr do výše 3.500.000 Kč. Úvěr dlužník vyčerpal v plné výši, avšak pohledávku věřitele řádně nesplácel, když tato se stala dle jeho obchodních podmínek splatnou ke dni 01. 03. 2010. Ode dne 13. 04. 2012 dlužník již ničeho neuhradil a ani se s věřitelem nedohodl na způsobu úhrady.

Pohledávka byla na základě Smlouvy o zastavení nemovitosti č. 184649129/ZN ze dne 8.8.2005 zajištěna zástavním právem k nemovitostem - budova č. p. 39 (jiná st.) na pozemku p.č. St. 215, St. 216/2 (LV:4876), pozemek p.č. St. 215 a pozemek p.č. St.2549, vše zapsáno na LV č. 5060 pro k.ú. Brandýs nad Labem, obec Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, okres Praha-východ. Vklad práva byl zapsán pod č. V-6055/2005-209 s právními účinky vkladu ke dni 09. 08. 2005.

Další závazky vůči věřitelům po lhůtě splatnosti

Navrhující věřitel uvedl, že mu jsou známy další závazky dlužníka po lhůtě splatnosti více jak 30 dnů, které tento není schopen plnit, přičemž některé jsou již vymáhány v rámci exekučních řízení. Uvedl, resp. označil některé tyto další věřitele, uvedl výše jejich pohledávek a příslušná data splatnosti. Jednalo se o tyto věřitele:

- UniCredit Leasing CZ, a. s.,
- ČEZ Prodej, s. r. o.,
- VZP ČR,
- FÚ Brandýs nad Labem – Stará Boleslav,
- ESSOX s. r. o.

Důkazní prostředky

Jako důkazy, resp. důkazní prostředky pro svá shora uvedená tvrzení věřitel označil a předložil soudu:

- smlouvu o úvěru č. 184649129 ze dne 08. 08. 2005
- 2x doklad o čerpání úvěru ze dne 09. 08. 2005 a 16. 08. 2005,
- smlouvu o zastavení nemovitosti č. 184649129/ZN ze dne 08. 08. 2005,
- výpis z katastru nemovitostí - LV 5060 ze dne 03. 12. 2013,
- výpis z účetních knih věřitele,
- dotaz soudu u označených věřitelů,
- exekuční příkaz č. j. 050 1020/11-67 pro prodej podniku.

Tímto navrhuje věřitel splnit požadavky na něho kladené v ustanovení § 103 InsZ ohledně skutečností osvědčujících úpadek dlužníka, stejně tak jako skutečností, které jej opravňují podat insolvenční návrh a označení jím tvrzených důkazů.

Vzhledem k tomu, že na základě shora uvedených skutečností bylo dle názoru navrhuje věřitele zřejmé, že dlužník byl v úpadku, protože měl více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky nebyl schopen plnit, žádal insolvenční soud v souladu s ustanovením § 136 InsZ, aby vydal rozhodnutí o úpadku dlužníka a tento úpadek byl následně řešen konkursem.

4.2.2 Výzva dlužníka k vyjádření

Soud posouzením insolvenčního návrhu věřitele dospěl k závěru, že tento splňuje všechny zákonem požadované náležitosti, a tedy v insolvenčním řízení dále pokračoval ve smyslu ustanovení § 133 odst. 3 InsZ a dlužníka vyzval, aby se k podanému insolvenčnímu návrhu na svou osobu ve stanovené lhůtě vyjádřil. Současně s tím jej v předmětném usnesení vyzval, aby dle ustanovení § 104 odst. 3 InsZ ve stanovené lhůtě soudu doložil:

- seznam svého majetku včetně svých pohledávek s uvedením svých dlužníků,

- seznam svých závazků s uvedením svých věřitelů,
- seznam svých zaměstnanců.

Poskytnutím těchto seznamů by dlužník mohl případně argumentovat v situaci, kdy by byl neprávem označen, že je v úpadku resp. hrozícím úpadku. Podklady by tedy tvořily důkazní prostředek pro rozhodování o existenci jeho úpadku.

Zároveň byl v tomto usnesení též poučen, jak tyto seznamy sestavit, označit subjekty atp., stejně tak jako, že pokud na tuto výzvu nebude ve stanovené lhůtě reagovat, bude takovou skutečnost soud považovat, jako že souhlasí s tím, aby bylo ve věci rozhodnuto bez nařízení jednání.

Současně s výše uvedenou výzvou dlužníku k vyjádření se k insolvenčnímu návrhu a doložení potřebných dokumentů soud samostatným usnesením vyzval ostatní tvrzené věřitele dlužníka, jak je uvedl navrhuující věřitel v insolvenčním návrhu, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřili, zda evidují za dlužníkem splatné, avšak neuhrazené pohledávky a pokud ano, tak z jakého právního důvodu a v jaké výši.

Dále pak, aby existenci takových pohledávek doložili příslušnými listinami a případně tyto stanoveným postupem přihlásili do tohoto insolvenčního řízení.

Na výše uvedenou výzvu soudu reagovalo všech 5 dotazovaných subjektů, kteří sdělili soudu, že mají za dlužníkem aktuálně splatné, avšak dlouhodobě neuhrazené pohledávky.

Vyjádření dlužníka

Následně se podáním ze dne 26. 03. 2014, které bylo soudu doručeno dne 28. 03. 2014 k podanému insolvenčnímu návrhu vyjádřil i sám dlužník, a to prostřednictvím předsedy představenstva pana Jiřího Novotného. V něm výslovně uvedl, že s podaným insolvenčním návrhem nesouhlasí. Ve své argumentaci uvedl neurčitá a těžko srozumitelná tvrzení, týkající se právních vztahů ohledně jeho majetku, resp. majetku společnosti, závazků k jejím věřitelům a sporů, které s nimi má.

Jednalo se především o věřitele Horizont ISPL v.o.s., IČ 28599373 a věřitele UniCredit Leasing CZ, a. s, IČ 15886492. Dále hovořil i o různých majetkových a osobních vztazích dlužníka, tehdy ještě obchodní společnosti AUTO-PANOKO-LEASING a.s. a společnosti

AUTO-PANOKO a.s., ohledně které bylo u Krajského soudu v Praze též vedeno insolvenční řízení pod sp. zn. KSPH 37 INS 8914/2009.

Nařízené jednání

Byť předmětné podání dlužníka obsahovalo již výše zmiňované neurčitosti, nejasnosti a nesrozumitelnosti, ke kterým navíc dlužník neoznačil žádné důkazy, byl soud i tak povinen dle ustanovení § 133 odst. 2 InsZ nařídit (ústní) jednání o podaném insolvenčním návrhu věřitele k osvědčení jím tvrzených skutečností o tom, zda je dlužník v úpadku. Toto jednání bylo nařízeno na den 16. 05. 2014 v 09:20 hodin do jednací síně č. 7 ve II. patře budovy A Krajského soudu v Praze. K jednání byl krom insolvenčního navrhovatele předvolán též samotný dlužník, který byl též poučen o následcích svého nedostavení se k tomuto jednání.

Dne 16. 05. 2014 v 09:20 hod. proběhlo v jednací síni č. 7 ve II. patře budovy A Krajského soudu v Praze nařízené jednání o podaném insolvenčním návrhu věřitele k osvědčení jím tvrzených skutečností o tom, zda je dlužník v úpadku.

Tohoto jednání se za osobu dlužníka obchodní korporaci AUTO-PANOKO-LEASING a.s. IČ 25666495 osobně zúčastnil předseda představenstva pan Jiřího Novotný a za osobu navrhujícího věřitele Českou spořitelnu, a.s. IČ 45244782 osobně jím pověřený zaměstnanec Mgr. Lukáš Pavelka. Na jednání poté zástupce dlužníka především uvádí, že nemohl splnit povinnost stanovenou soudem a předložit seznam majetku, závazků a zaměstnanců dlužníka, jelikož nemá k tomu potřebné podklady, které mu údajně zadržuje jeden z jeho věřitelů, obchodní korporace Horizont marketing-finance-logistika, s. r. o., jak uvedl již ve svém vyjádření se k insolvenčnímu návrhu.

Dále uvedl, že činí nespornými tvrzení navrhujícího věřitele, že dlužník má více věřitelů, peněžité závazky po dobu delší než 30 dnů po lhůtě splatnosti, a že tyto není schopen plnit.

Vzhledem k této skutečnosti tedy nebylo nutno provádět dokazování a jednání ve věci samé nebylo vůbec zahájeno. Soud poté tedy mohl pokračovat stanoveným postupem tak, aby rozhodl o úpadku dlužníka, resp. tento úpadek zjistil a o řešení tohoto úpadku.

Ustanovení insolvenčního správce

Následně byl stanoveným postupem předsedkyně Krajského soudu v Praze ustaven insolvenční správce pro tuto věc, kterým byla z příslušného seznamu určena Ing. Lenka Jandurová, IČ: 70155844, se sídlem Dlouhá 103, 500 03 Hradec Králové.

V rámci dalšího postupu soud zohlednil, že po zjištění úpadku, bude tento s ohledem ke všem stávajícím okolnostem řešen prohlášením konkursu na majetek dlužníka dle ustanovení § 244 a násl. InsZ.

Uložení zálohy

Vzhledem k tomu, že soudu v době rozhodování o zjištění úpadku dlužníka a stanovení způsobu jeho řešení nebyly známy dostatečné informace o rozsahu majetku dlužníka a jeho případné reálné zpeněžitelnosti, jelikož tento soud nepředložil seznam svého majetku, rozhodl soud ještě před vydáním rozhodnutí o zjištění úpadku dlužníka a stanovení způsobu jeho řešení, o uložení zálohy na náklady insolvenčního řízení navrhuujícímu věřiteli dle ustanovení § 108 InsZ.

Soud se k tomu kroku uchýlil dle ustálené praxe, a to především pro krytí případných počátečních nákladů insolvenčního správce v rámci prvotních úkonů v insolvenčním řízení, týkajících se především prověřování majetkové situace dlužníka a též pro zajištění případných prostředků na odměnu insolvenčního správce v řízení, jak předvídá insolvenční zákon ve shora citovaném ustanovení § 108 odst. 1. Pokud by totiž majetek dlužníka byl zcela zanedbatelný, platil by poté v konečném důsledku tyto náklady insolvenčního řízení stát, což by zajisté nebylo smyslem takového řízení, ba ani jeho účelem.

Dle ustanovení § 108 odst. 2 InsZ může soud určit výši zálohy až do částky 50.000,- Kč., což tak i v daném případě učinil a vyzval navrhuujícího věřitele usnesením č. j. KSPH 61 INS 5069/2014 – A–18 ze dne 26. 05. 2014 k jejímu složení v něm stanoveným způsobem a určené lhůtě.

Navrhující věřitel poté dne 28. 05. 2014 zálohu na náklady insolvenčního řízení na výzvu soudu v požadované výši uhradil, o čemž byl do předmětného spisu založen úřední záznam.

Uvedený postup Krajského soudu lze pro přehlednost shrnout v následujícím schématu popisujícím počátek insolvenčního řízení až do rozhodnutí o úpadku.

Obrázek 1: Postup insolvenčního řízení

Zdroj a zpracování: Vlastní

4.2.3 Rozhodnutí o úpadku obchodní korporace

Poté již byly splněny všechny nezbytné podmínky a předpoklady pro to, aby soud mohl vydat rozhodnutí o úpadku dlužníka a učinit s tímto související úkony.

Předseda představenstva dlužníka shora citovaný Jiří Novotný se poté snažil rozhodnutí soudu o zjištění úpadku dlužníka ještě odvrátit nejasným a nesrozumitelným podáním ze dne 26. 05. 2015, avšak vzhledem k jeho rozporům, nejasnostem a nedostatkům nebylo toto pro další průběh insolvenčního řízení relevantní.

Výrok I.

Usnesením Krajského soudu v Praze č.j. KSPH 61 INS 5069/2014–A–22 byl dne 18. 06. 2014 výrokem I. zjištěn úpadek dlužníka AUTO-PANOKO-LEASING a.s. IČ 25666495, se sídlem Ivana Olbrachta 39/7, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

Výrok II.

Vzhledem ke shora uvedenému skutkovému stavu, jak vyplývá z insolvenčního návrhu věřitele a zjištění insolvenčního soudu v rámci průběhu insolvenčního řízení bylo jedinou možností řešení úpadku dlužníka prohlásit na jeho majetek konkurs, jak bylo dle ustanovení § 148 odst. 1 InsZ učiněno výrokem II. shora citovaného usnesení.

Řešení úpadku prostřednictvím tzv. reorganizace dle ustanovení § 316 a násl. InsZ v daném případě nepřipadalo v úvahu již proto, že takový návrh nebyl osobou oprávněnou k jeho podání ve stanovené lhůtě podán viz ustanovení § 317 a ustanovení § 318 InsZ. Stejně tak nebylo možno úpadek dlužníka řešit prostřednictvím institutu oddlužení, jelikož dlužník je právnickou podnikající osobou, a tedy nesplňuje podmínky stanovené v ustanovení § 389 InsZ.

Výrok III.

Výrokem III. byla do funkce insolvenčního správce ustanovena, na základě výběru provedeného shora uvedeným způsobem Ing. Lenka Jandurová, IČ: 70155844, se sídlem Dlouhá 103, 500 03 Hradec Králové.

Výrok IV.

Vzhledem k tomu, že dle názoru soudu byly splněny podmínky uvedené v ustanovení § 314 InsZ, tedy že se v daném případě jednalo tzv. o nepatrný konkurs, rozhodl soud speciálním samostatným výrokem IV. tak, že konkurs bude projednán jako konkurs nepatrný. Výrok zároveň doplnil o informaci, že nerozhodne-li schůze věřitelů, nebo soud s ohledem na rozsah insolvenčního řízení jinak, bude případné rozvrhové usnesení soudem vydáno jedním usnesením spolu s rozhodnutím o schválení konečné zprávy, jak to umožňuje ustanovení § 315 InsZ.

Výrok V.

Výrokem V. soud poté v souladu se zákonem určil, že účinky předmětného rozhodnutí o úpadku nastávají jeho zveřejněním v insolvenčním rejstříku.

Výrok VI.

Výrokem VI. soud vyzval potenciální věřitele dlužníka, aby, pokud tak ještě neučinili, přihlásili své pohledávky, které mají za dlužníkem, do insolvenčního řízení, a to ve lhůtě 2 měsíců od zveřejnění tohoto rozhodnutí o úpadku.

Současně je tímto výrokem upozornil na následek, pokud by nebyla dodržena tato lhůta, tedy, že k takto opožděným přihláškám nebude soudem přihlíženo a nebude možno je v tomto insolvenčním řízení uspokojit.

Výrok VII.

Dále soud výrokem VII. vyzval potenciální věřitele dlužníka, aby neprodleně sdělili insolvenčnímu správci jaká případná zajišťovací práva uplatňují na majetku dlužníka a upozornil je též na následky, které by mělo nesplnění této povinnosti z jejich strany.

Výrok VIII.

Výrokem VIII. poté insolvenční soud uložil věřitelům, kteří by měli zájem být voleni do (prozatímního) věřitelského výboru, aby ve lhůtě určené shora ve výroku VI. pro podání přihlášek pohledávek, tento svůj záměr sdělili insolvenčnímu soudu. Dále je upozornil na skutečnost, že pokud žádný z věřitelů takový zájem neprojeví a na schůzi věřitelů nebude věřitelský orgán zvolen, bude jeho funkci vykonávat soud.

Soud nařídil přezkumné jednání a současně svolal schůzi věřitelů na den 31. 10. 2014 ve 13:00 hodin do jednací síně č. 7, ve II. patře budovy A Krajského soudu v Praze.

Výrok X.

Zároveň ve výroku X. vymezil předmět jednání schůze věřitelů bezprostředně následující po přezkumném jednání.

Mezi hlavní body jednání v souladu se zákonem patří:

1. projednání zprávy insolvenčního správce o jeho dosavadní činnosti a o hospodářské situaci dlužníka, včetně informací o velikosti zjištěné majetkové podstaty;
2. rozhodnutí o hlasovacích právech věřitelů, jejichž pohledávka bude na přezkumném jednání popřena, nebude do té doby zjištěna, či bude spornou;
3. volba věřitelského orgánu;
4. usnesení schůze věřitelů o případném odvolání dosavadního, soudem ustanoveného insolvenčního správce a ustanovení, volba nového insolvenčního správce

Zároveň tímto usnesením o úpadku soud předvolal insolvenčního správce a dlužníka ke shora uvedenému přezkumnému jednání a schůzi věřitelů.

Výrok XI.

Soud poté dalším výrokem uložil dlužníku povinnosti, související se zjištěním úpadku jeho osoby. Jednalo se především o to, aby bezodkladně kontaktoval insolvenčního správce, poskytl mu nezbytnou součinnost a řídil se jeho pokyny. Dále aby, pokud tak ještě neučinil, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení předmětného usnesení o úpadku sestavil a soudu odevzdal seznamy svého majetku a svých závazků, to postupem, který je uveden v tomto usnesení pod hrozbou sankce, která je zde též uvedena.

Výrok XII.

Dalším výrokem č. XII. soud uložil povinnosti insolvenčnímu správci. Výrok byl formulován tak, že správci bylo uloženo, aby ve stanovené lhůtě do 06. 10. 2014 soudu předložil následující:

- 1) Informace technického rázu pro zdárný průběh insolvenčního řízení, jako např. svou adresu určenou pro doručování soudních písemností, telefonní číslo určené pro komunikaci se soudem, číslo bankovního účtu určeného pro toto insolvenční řízení a jiné;
- 2) zpracovaný seznam přihlášených pohledávek dle instrukcí soudu ve výroku obsažených;
- 3) zpracované přezkumné listy též dle instrukcí soudu ve výroku uvedených;
- 4) zprávu o jeho dosavadní činnosti včetně hospodářské situace dlužníka, opět dle instrukcí ve výroku obsažených;
- 5) soupis majetkové podstaty dlužníka.

Výrok č. XIII. a XIV.

Výroky č. XIII. a XIV. poté soud uložil insolvenčnímu správci další, „standartní“ povinnosti, ze zákona nutné pro další zdárný průběh insolvenčního řízení, jež jsou detailně uvedeny ve shora citovaném usnesení.

Výrok XV.

Poté bylo výrokem XV. konstatováno, že po právní moci tohoto usnesení, resp. ne dříve, než po první schůzi věřitelů bude insolvenčnímu správci soudem vyplacena složená záloha na náklady insolvenčního řízení ve výši 50.000 Kč.

Výrok XVI.

Posledním výrokem č XVI. soud uložil navrhuujícímu věřiteli, aby ve stanovené lhůtě zaplatil na uvedený bankovní účet soudu soudní poplatek za zahájení insolvenčního řízení, který je dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) zákona o soudních poplatcích splatný v souvislosti s rozhodnutím soudu o insolvenčním návrhu a činí dle položky č. 4 odst. 1 písm. písm. c) Sazebníku soudních poplatků částku 2.000 Kč.

4.2.4 Vlastní průběh konkurzu společnosti

Před samotným přezkumným jednáním a schůzí věřitelů, svolanou dle usnesení Krajského soudu v Praze č. j. KSPH 61 INS 5069/2014 – A – 22 ze dne 18. 06. 2014, insolvenční správce splnil povinnosti uložené mu v tomto usnesení, konkrétně ve výroku XII. a ve stanovené lhůtě soudu zaslal svou adresu pro doručování, zprávu o hospodářské situaci dlužníka, soupis majetkové podstaty a seznam přihlášených pohledávek.

Do řízení přihlásilo ve stanovené lhůtě, viz shora citované usnesení, své pohledávky celkem 16 věřitelů v celkové výši 27.162.376,16 Kč.

Jednalo se o následující věřitele a jejich pohledávky:

- 1) **Česká spořitelna, a. s.** se zajištěnou pohledávkou ve výši 9.810.782,82 Kč, z čehož tato pohledávka je co do částky 4.277.180,80 Kč sporná;
- 2) **Krajský soud v Praze** s pohledávkou 215.140,00 Kč + 28.980,00 Kč;
- 3) **Generali Pojišťovna a. s.** s pohledávkou ve výši 76.926,00 Kč;
- 4) **Horizont marketing–finance–logistika, s.r.o.** s pohledávkou ve výši 6.102.314,50 Kč;

- 5) **UNILEASING a.s.** s pohledávkou ve výši 7.002.133,47 Kč, z čehož tato pohledávka je do výše 6.717.152,30 Kč pohledávkou zajištěnou;
- 6) **Fischer International s.r.o.** s pohledávkou ve výši 196.485,01 Kč;
- 7) **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky** s pohledávkou ve výši 80.281 Kč;
- 8) **Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví** s pohledávkou ve výši 374.114 Kč;
- 9) **ESSOX s.r.o.** s pohledávkou ve výši 524.351,50 Kč;
- 10) **UniCredit Leasing CZ, a. s.** s pohledávkou ve výši 136.000,02 Kč;
- 11) **ČEZ Prodej, s.r.o.** s pohledávkou ve výši 159.612,90 Kč;
- 12) **Generální finanční ředitelství** s pohledávkou ve výši 1.367.070,80 Kč, která je co do výše 944.213,07 Kč pohledávkou zajištěnou;
- 13) **Česká správa sociálního zabezpečení** s pohledávkou ve výši 48.301,00 Kč;
- 14) **ČSOB Leasing, a. s.** s pohledávkou ve výši 895.749,00 Kč;
- 15) **Generali Pojišťovna, a. s.** s pohledávkou ve výši 77.104,64 Kč;
- 16) **O2 Czech Republic, a.s.** s pohledávkou ve výši 42.712,50 Kč;
- 17) **STAVOKOMPLET spol. s r.o.** s pohledávkou ve výši 24.317,00 Kč.

Do soupisu majetkové podstaty byly insolvenčním správcem zahrnuty následující položky:

- 1) **záloha na náklady insolvenčního řízení ve výši 50.000 Kč.**, složená navrhujícím věřitelem Českou spořitelnou, a.s.
- 2) **nemovitost** – Dům č. p. 39, v části obce Brandýs nad Labem a obci Brandýs nad Labem - Stará Boleslav na stavebním pozemku st. 215 a st. 216/2 (pozemek jiného vlastníka), stavba bez č. p/č. e. na stavebním pozemku st. 2549, pozemky st. 215 a st. 2549 v k. u. Brandýs nad Labem.

Cena byla určena odhadem insolvenčního správce z dostupných informací a situace na realitním trhu ve výši 5.500.000 Kč. Nemovitý majetek zajišťuje pohledávky zajištěných věřitelů, viz soupis majetkové podstaty.

- 3) **finanční majetek**, peněžní prostředky na bankovním účtu u Komerční banky, a. s. ve výši 53.196 Kč.

4.2.5 Přezkumné jednání

Následně dne 31. 10. 2014 proběhlo u Krajského soudu v Praze přezkumné jednání. Tohoto jednání se zúčastnila pouze insolvenční správkyň (dlužník byl předem omluven) a dále zástupci věřitelů č. 4 Horizont marketing – finance – logistika, s.r.o. a č. 5 UNILEASING a.s. Jednání probíhalo za účasti veřejnosti. Jednání proběhlo v nepřítomnosti dlužníka, který nežádal o jeho odročení. Předmětem jednání bylo přezkoumání přihlášených pohledávek, co do jejich pravosti, výše a pořadí.

Ještě před vlastním programem přezkumného jednání řešil soud otázku vadnosti předložené plné moci zástupce věřitele č. 4 ohledně zastoupení pro toto řízení. Plná moc ze dne 2. 8. 2012, kterou se tento zástupce věřitele soudu prokázal, nemohla být pro účely daného insolvenčního řízení považována za řádnou procesní plnou moc ve smyslu ustanovení § 24 o. s. ř., neboť z ní nevyplývalo (už vzhledem k datu sepsání, které je dávno před zahájením insolvenčního řízení), že byla udělena právě pro toto konkrétní insolvenční řízení.

Vzhledem k tomu, že tento nedostatek je tzv. odstranitelnou vadou řízení, bylo zástupci věřitele č. 4 soudem usnesením uloženo, aby ve lhůtě 1 týdne soudu předložil originál plné moci udělené jeho osobě pro zastupování v tomto řízení, a to s úředně ověřeným podpisem statutárního orgánu věřitele.

Poté již bylo přejito k samotnému programu přezkumného jednání, jak je uvedeno v protokolu č. j. KSPH 61 INS 5069/2004 – B – 6, tedy:

- 1) Přijetí usnesení, kterými se upravuje průběh přezkumného jednání (schůze věřitelů) a poučení o námitce podjatosti a místní nepříslušnosti soudu.

2) Poučení o průběhu přezkumného jednání podle ustanovení § 191 – 202 insolvenčního zákona a o popěrném právu účastníků řízení a insolvenční správkyňě.

3) Čtení a přezkoumání pohledávek věřitelů zařazených do seznamu přihlášených pohledávek.

Vzhledem k tomu, že k jednání se nedostavili všichni předvolaní přihlášení věřitelé, soud následně vydal usnesení, ve kterém konstatoval, že ve smyslu ustanovení § 101 odst. 3 o. s. ř. bude jednáno v nepřítomnosti nedostavivších se věřitelů.

Přítomné účastníky poté v souladu se zákonem dle ustanovení § 15a odst. 1, ustanovení § 17 a ustanovení § 105 odst. 1 o. s. ř. poučil o možnosti vznést námitku podjatosti soudce (či jiné zúčastněné osoby), případně místní nepřislušnosti soudu. Nikdo z přítomných účastníků řízení disponujících tímto právem jej však nevyužil a žádná námitka nebyla vznesena.

Poté byli přítomní účastníci poučeni o průběhu přezkumného jednání viz výše bod 2 o možnosti popírání přihlášených pohledávek a účincích takového popření a s tím souvisejícím podání tzv. incidenčních žalob na určení pravosti, výše, resp. pořadí pohledávek dle ustanovení § 192 - 202 InsZ.

Insolvenční správkyňě následně využila možnosti svého popěrného práva a částečně popřela dílčí přihlášku pohledávky věřitele č 1., a to v plném přihlášeném rozsahu ve výši 4.270.187,80 Kč., a to z důvodů uvedených v přezkumném listu, ostatní dílčí přihlášené pohledávky tohoto věřitele uznala v plné výši 5.533.602,02 Kč. Všechny ostatní přihlášené pohledávky insolvenční správkyňi popřeny nebyly.

Jak bylo uvedeno výše, dlužník se sice k přezkumnému jednání nedostavil, avšak své popěrné právo uplatnil v tom smyslu, že dne 27. 10. 2014 zaslal soudu podání, které však nemohlo být soudem uznáno za řádné, jelikož z něho není nesporně osvědčeno, že jej podal skutečně dlužník, dále není ani patrné, zda dlužník vůbec popírá nějakou pohledávku, neboť „žádá o přezkum“.

K tomuto podání tedy soud nikterak nepřihlížel a vzhledem k tomu považoval všechny přihlášené pohledávky za dlužníkem nepopřené.

Soudu nebylo doručeno ani žádné popření některé z přihlášených pohledávek věřiteli.

Následně insolvenční soud usnesením uložil insolvenční správce, aby vyhotovila vyrozumění o popření pohledávky a toto do tří dnů od data konání přezkumného jednání zaslala věřiteli, jehož pohledávka byla částečně popřena.

Dále bylo insolvenční správce uloženo, aby po obdržení dodejek tyto bezodkladně předložila spolu s předmětným vyrozuměním o částečném popření soudu. Současně s tím ji poučil o možnosti uložení pořádkové pokuty dle ustanovení § 81 odst. 2 InsZ v případě nesplnění výše uvedených povinností ve stanovené lhůtě.

Poté insolvenční správce předložila soudu upravený seznam přihlášených pohledávek vyjma přihlášky věřitele č. 4. Tímto úkonem bylo přezkumné jednání skončeno.

Následně byla zahájena schůze věřitelů.

4.2.6 Schůze věřitelů

Program schůze věřitelů byl následující:

- Zpráva insolvenční správce o její dosavadní činnosti včetně informace o velikosti zjištěné majetkové podstaty;
- Rozhodnutí o hlasovacích právech věřitelů, jejichž pohledávky a byla na přezkumném jednání popřena, byla zjištěna podmíněně nebo nebyla dosud přezkoumána;
- Volba věřitelského orgánu;
- Usnesení věřitelů o případném odvolání soudem ustanovené insolvenční správce a o ustanovení nového insolvenčního správce;
- Rozhodnutí o způsobu zpeněžení majetku dlužníka a Rozhodnutí o stanovení znalce k ocenění majetku dlužníka, bude-li rozhodnuto o zpeněžení majetku dlužníka prodejem mimo dražbu;

V úvodu soud konstatoval skutečnost, že nebyly doručeny žádné hlasovací lístky nepřítomných věřitelů.

Ve lhůtě pro podání přihlášek se přihlásilo celkem 16 věřitelů s pohledávkami ve výši 27.162.376,16 Kč., přihláška věřitele č. 17 byla pro opožděnost odmítnuta.

Soudu nebyly doručeny hlasovací lístky nepřítomných věřitelů. Schůze věřitelů se zúčastnili tedy opět jen zástupci věřitelů č. 4 a č. 5. Přihláška věřitele č. 4 byla přezkoumána pouze co do částky 6.120.314,50 Kč., v dalším, co do částky 2.749.405,88 Kč., bylo vzhledem ke změně přihlášky, jejímu rozšíření, které bylo soudu doručeno 29. 10. 2014, tedy pouhé dva dny před termínem přezkumného jednání s ohledem na splnění požadovaných zákonných lhůt nařízeno zvláštní přezkumné jednání.

Pohledávka tedy v této části byla poté předmětem zvláštního přezkumného jednání konaného dne 19. 12. 2014, kde byla řádně přezkoumána.

Poté insolvenční správkyň přednáší soudu shora citovanou zprávu o hospodářské situaci dlužníka, poukazuje zejména na nemovitosti, které má dlužník ve svém vlastnictví, resp. je pronajímá, na jejich správu, celkovou situaci dlužníka a jeho kladnou spolupráci a poskytnutí potřebné součinnosti. Správkyň činí úkony v souvislosti s dodávkami energií, které jsou placeny z majetkové podstaty. Správkyň dále uvádí, že nezjistila žádný potencionální odporovatelný úkon ohledně majetku, který byl či je ve vlastnictví dlužníka.

Poté soud poučil podle ustanovení § 51 odst. 3 InsZ insolvenční správkyňi a věřitele č. 5 o možnosti navrhnout, aby věřiteli č. 4 ve výši jeho pohledávky, ve které nebude dnes přezkoumávána, bylo soudem odňato, resp. nepřiznáno hlasovací právo ve výši 2.749.405,88 Kč.

Insolvenční správkyň tohoto svého oprávnění nevyužívá, věřitel č. 5 ovšem ano a navrhuje soudu tento úkon. Soud tedy usnesením odejmul věřiteli č. 4 hlasovací právo v tom rozsahu, v jakém jeho pohledávka nebyla na přezkumném jednání přezkoumávána, tedy ohledně částky 2.749.405,88 Kč.

4.2.7 Volba věřitelských orgánů

Poté bylo přistoupeno k volbě věřitelského orgánu. Věřitel č. 4 navrhl svou osobu jako zástupce věřitelů, stejně tak navrhl svou osobu jako zástupce věřitelů věřitel č. 5.

Hlasováním přítomných věřitelů (při shora uvedené absenci zaslaných hlasovacích lístků nepřítomných věřitelů) byl zvolen zástupcem věřitelů věřitel č. 5. Soud tuto volbu v souladu se zákonem usnesením potvrdil. Věřitel č. 4 byl poté stejným způsobem zvolen na svůj návrh náhradníkem zástupce věřitelů.

Návrh na odvolání dosavadní insolvenční správkyne nebyl podán.

Dne 08. 12. 2014 bylo soudem vydáno usnesení, na jehož základě byli dle výsledků shora proběhlého hlasování dle ustanovení § 68 odst. 1 InsZ (formálně deklaratorně) volbou ustaveni věřitel č. 5 jako zástupce věřitelů a věřitel č. 4 jako jeho náhradník.

Věřitelé poté následně ve stanovené lhůtě splnili povinnost uloženou jim na předmětné schůzi věřitelů a následně též ve shora citovaném usnesení o potvrzení jejich volby a doložili soudu informaci, jelikož se jednalo o právnické osoby, kdo za ně bude v rámci této věci jednat. Stejně tak soudu předložili plné moci prokazující skutečnost, že jsou oprávněni jednat v této věci.

4.2.8 Zpeněžování zajištěného majetku

Dne 20. 05. 2015 předložil insolvenční správce insolvenčnímu soudu tak, jak mu ukládá zákon, návrh na vydání výtěžku zpeněžení shora uvedených nemovitostí zajištěným věřitelům.

Smyslem tohoto požadavku, resp. postupu je, aby před vydáním konečné částky získané prodejem pro uspokojení pohledávek a jejímu rozdělení mezi zajištěné věřitele, měl soud možnost přezkontrolovat celý postup prodeje, resp. především řádné vyúčtování nákladů spojených s dosavadní správou a prodejem předmětných věcí, stejně jako výpočet odměny insolvenčního správce, tedy částek, o které je celkový výtěžek zpeněžení pokrácen. Bez kladného vyjádření soudu k tomuto návrhu, případně jeho modifikaci, kterou je soud povinen odůvodnit a proti které je přípustný opravný prostředek, nemůže být insolvenčním správcem vydáno zajištěným věřitelům žádných získaných finančních prostředků.

K uvedené žádosti insolvenční správce přiložil předmětnou kupní smlouvu uzavřenou jeho jménem, co by prodávajícím. Další přílohu tvořil pokyn zajištěného věřitele České Spořitelny, a. s. k prodeji předmětných nemovitostí dlužníka zajišťující pohledávky tohoto věřitele, a to za podmínek v něm uvedených. Stejně tak byl přiložen i souhlas s tímto

prodejem od dalšího věřitele se zajištěnou pohledávkou na tomto majetku, a to společností UNILEASING, a. s. Přiložen byl též znalecký posudek ohledně ocenění předmětných nemovitostí a vyúčtování cestovních náhrad insolvenčního správce.

Vzhledem k tomu, že v dané věci vystupovalo více věřitelů s pohledávkami zajištěnými zástavním právem k (jedné části) majetku dlužníka, bylo nutno vycházet z ustanovení § 167 odst. 1 InsZ, kdy se zajištění věřitelé v rozsahu zajištění uspokojují ze zpeněžení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla jejich pohledávka zajištěna, nestanoví-li zákon jinak a pro pořadí jejich uspokojení je rozhodující doba vzniku zástavního práva nebo doba vzniku zajištění, nedohodnou-li se zajištění věřitelé písemně jinak.

Jelikož čistý výtěžek zpeněžení, částka po odečtení všech nákladů souvisejících se správou a prodejem nemovitostí, odměnou insolvenčního správce, jeho náklady apod. nepostačovala k úplnému uspokojení všech pohledávek zajištěných věřitelů se zástavním právem váznoucím na tomto majetku, staly se tyto pohledávky v neuspokojeném zbytku ze zákona pohledávkami nezajištěnými s nárokem na uspokojení tím způsobem, jako je tomu u ostatních nezajištěných věřitelů, a to v těchto částkách:

- 1) UNILEASING a.s., IČ: 25205552, se sídlem Randova 214, 339 01 Klatovy, ve výši 879.244,65 Kč. Zajištěný věřitel svou zajištěnou pohledávku neuspokojil do částky 5.149.593,35 Kč. Do této částky se zajištěný věřitel stává věřitelem nezajištěným
- 2) Česká spořitelna, a.s., IČ: 1929/62, se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, ve výši 5.167.829,98 Kč. Zajištěný věřitel svou zajištěnou pohledávku neuspokojil do částky 65.772,04 Kč. Do této částky se zajištěný věřitel stává věřitelem nezajištěným
- 3) Generální finanční ředitelství: IČ: 72080043, se sídlem Lazarská 15/7, 110 00 Praha 1, své zajištěné pohledávky neuspokojil do částky 944.213,07 Kč. Do této částky se zajištěný věřitel stává věřitelem nezajištěným.

Dne 25. 8. 2015 soud vyhláškou, jak vyžaduje, uveřejnil návrh insolvenčního správce na vydání výtěžku zpeněžení zajištěným věřitelům, čímž uvědomil dlužníka a přihlášené věřitele o tomto úkonu insolvenčního správce a poučil je o možnosti podat proti tomuto námítky, a to ve lhůtě 7 dnů od zveřejnění návrhu v insolvenčním rejstříku.

Další průběžná zpráva o stavu insolvenčního řízení byla insolvenční správky sepsána dne 24. 08. 2015. V této zprávě byly pouze shrnuty předcházející informace o průběhu insolvenčního řízení a zmíněn předpoklad podání konečné zprávy po dokončení prodeje veškerého majetku dlužníka.

Dne 14. 9. 2015 zveřejnil soud vyhlášku o vyvěšení kupní smlouvy o prodeji majetku mimo dražbu, čímž uvědomil dlužníka a přihlášené věřitele o této události, zároveň tyto poučil o možnosti podání žaloby (ve stanovené lhůtě) ohledně napadnutí platnosti předmětné smlouvy, kterou byly mimo dražbu zpeněženy shora uvedené nemovitosti.

Dne 24. 11. 2015 vyslovil soud usnesením č. j. KSPH 61 INS 5069/2014 – B – 25 dle ustanovení § 298 odst. 2 InsZ souhlas s vydáním výtěžku zpeněžení shora uvedených nemovitostí ve výši 6.047.074,63 Kč v něm uvedeným zajištěným věřitelům. Jak je uvedeno výše, postup uspokojení pohledávek v rámci insolvenčního řízení je přesně stanoven zákonem. Dané usnesení je k nahlédnutí v příloze č. 2.

V daném případě tedy byl nejdříve zpeněžen zajištěný majetek dlužníka, aby následně z jeho výtěžku byly uspokojeny pohledávky se zástavním právem k tomuto majetku.

V rozhodované věci byla situace oproti běžným případům složitější v tom, že zde figurovalo větší množství věřitelů, jejichž pohledávky byly zajištěny tímž majetkem dlužníka, případně pořadí zápisů jejich zástavních práv bylo u jednotlivých částí majetku odlišné.

Výtěžek zpeněžení byl, jak je detailně rozepsáno v předmětném usnesení, nejprve oproštěn od nákladů spojených se správou a zpeněžením předmětných nemovitostí, a následně (tzv. čistý výtěžek zpeněžení) od částky připadající na odměnu insolvenčního správce jak má na mysli ustanovení § 298 odst. 2 InsZ.

Vzhledem ke shora uvedenému, jelikož v daném případě vystupuje více zajištěných věřitelů s odlišnou prioritou zápisu zástavních práv v rámci svých pohledávek k jednotlivým částem majetku dlužníka, byl celkový výtěžek zpeněžení po odečtení shora uvedených částek mezi věřitele a věřitele poměrně rozdělen v poměru 85,46 : 14,54%.

Tento poměr byl vypočten na základě priority zápisu zástavních práv, resp. pořadí těchto zápisů viz výrok I. usnesení, kterým byl udělen souhlas soudu s vydáním výtěžku zpeněžení zajištěným věřitelům.

Zajištěný věřitel č. 1 byl zajištěným věřitelem prvním v pořadí pokud se týká nemovitostí uvedených ve výroku I. písm. a), b) a c) tohoto usnesení, proto měl nárok na poměrnou část kupní ceny připadající za zpeněžení nemovitostí uvedených ve výroku I. písm. a), b), c) tohoto usnesení ve výši 5,555.000,-Kč, a to z celkové kupní ceny 6,500.000, Kč) .

Zajištěný věřitel č. 5 – UNILEASING a.s. byl zajištěným věřitelem prvním v pořadí pokud se týká nemovitosti uvedené ve výroku I. písm. d) tohoto usnesení, proto měl nárok na poměrnou část kupní ceny připadající za zpeněžení nemovitosti uvedené ve výroku I. písm. d) tohoto usnesení ve výši 945.000,-Kč, a to z celkové kupní ceny 6,500.000,-Kč)

Insolvenční správce v další průběžné zprávě o stavu řízení ze dne 7. 12. 2015 předpokládá podání konečné zprávy soudu v nejbližší době po vydání výtěžku zpeněžení zajištěným věřitelům dle shora citovaného usnesení.

V zatím poslední průběžné zprávě o stavu insolvenčního řízení insolvenční správkyně soudě sděluje, že v souladu s usnesením Krajského soudu v Praze č. j. KSPH 61 5069/2014 – B – 25 ze dne 24. 11. 2015 byly výtěžky zpeněžení vydány zajištěným věřitelům obratem po vyznačení právní moci a po sdělení čísel účtů od věřitelů, na které mají být poukázány.

Insolvenční správce nevede žádné soudní spory za dlužníka a započne s přípravou konečné zprávy.

Vzhledem k tomu, že insolvenční správce v době odevzdání této práce soudu konečnou zprávu zatím nepodal, lze tímto tuto část práce uzavřít s tím, že je zde důvodný předpoklad zdárného ukončení tohoto řízení v dohledné době bez dalších problémů.

4.2.9 Přehled pohledávek obchodní korporace

V usnesení o úpadku soud mimo jiné vyzval věřitele, aby přihlašovali své pohledávky ve lhůtě dvou měsíců od zveřejnění úpadku v insolvenčním rejstříku.

Své pohledávky přihlásili z hlediska jejich členění jak zajištění tak nezajištění věřitelé.

Tabulka č.1 a tabulka č.2 názorně ukazuje shora uvedené členění.

Tabulka 1: Přehled zajištěných věřitelů

	Název věřitele	Částka v Kč
1.	Česká spořitelna, a. s.	9.810.782,82
2.	UNILEASING a. s.	2.868.338
3.	Generální finanční ředitelství	944.213,07

Zdroj a zpracování: justice [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.justice.cz>, vlastní zpracování

Tabulka 2: Přehled nezajištěných věřitelů

	Název věřitele	Částka v Kč
1.	ČR – Krajský soud v Praze	244.120
2.	Generali Pojišťovna a. s.	154.030,64
3.	Horizont marketing-finance-logistika s. r. o.	8.851.720,38
4.	Fischer international s. r. o.	196.485,01
5.	Všeobecná zdravotní pojišťovna	80.281
6.	Oborová zdrav. pojišťovna zaměst. bank a pojišťoven	374. 114
7.	ESSOX s. r. o.	524.351,50
8.	UniCredit Leasing CZ a. s.	136.000,02
9.	ČEZ Prodej s. r. o.	159.612,90
10.	Česká správa sociálního zabezpečení	48.301
11.	ČSOB Leasing a. s.	895.749
12.	O2 Czech Republic a. s.	42.712,50
13.	STAVOKOMPLET spol. s r. o.	24.317

Zdroj a zpracování: justice [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.justice.cz>., vlastní zpracování

4.3 Vývoj insolvencí v letech 2008-2015

V současné době počty nově podaných insolvenčních návrhů v České republice zaznamenávají všeobecný pokles, a to jak u fyzických osob - především spotřebitelů tak u právnických osob – především obchodních korporací. Pokles insolvenčních návrhů u

obchodních korporací, které jsou hlavním předmětem zájmu této práce, činil ve srovnání let 2015/2014 15,7%. Oproti minulému roku by se tento pokles nemusel na první pohled zdát tak markantní, ovšem mezi lety 2014/2013 byl zjištěn pokles dokonce o 40,8%, přičemž došlo k poklesu insolvenčních návrhů i u fyzických osob – spotřebitelů, a to o 2,2%.

Hovoříme-li o období v letech 2008-2012, tedy prvních letech účinnosti nové právní úpravy insolvenčního řízení, můžeme soudit, že docházelo k relativně strmému růstu počtu podaných insolvenčních návrhů. V tomto období je klíčový rok 2013, který zaznamenal konečnou hodnotu podaných insolvenčních návrhů až u čísla 37.613.

Poněkud detailnější analýzu této problematiky mohou nabídnout následující podkapitoly, které se hlouběji zaměří na statistický vývoj insolvenčních řízení s důrazem na řízení „konkurzní“.

4.3.1 Rok 2008

Na základě získaných dat z ISIR, která budou tvořit pramen pro statistické měření údajů o vývoji insolvencí v ČR, především na základě analýzy a rozboru počtu všech podaných insolvenčních návrhů lze předně uvést, že nová právní úprava úpadku a jeho řešení účinná od roku 2008 dává základ pro tato (nová) statistická měření.

Rok 2008 je tedy možno považovat za jakýsi výchozí bod pro statistické účely a zkoumání vývoje a počtu insolvencí pro účely této práce.

V roce 2008 se počet podaných insolvenčních návrhů ustálil na čísle 5.236, přičemž pomocí názorného grafického znázornění lze odvodit poměr mezi dlužnickými insolvenčními návrhy a věřitelskými insolvenčními návrhy. Z tohoto znázornění je jasně patrná převaha počtu tzv. dlužnických insolvenčních návrhů oproti návrhům věřitelským.

Obrázek 2: Insolvenční návrhy 2008

Zdroj a zpracování: Vlastní

Jednotlivé insolvenční návrhy lze rozčlenit do několika kategorií a to primárně podle toho, zda jsou splněny podmínky pro zjištění úpadku dlužníka, anebo podmínky z nějakého důvodu splněny nejsou. Tab. č. 3 uvádí pohled na rozhodnutí soudu o insolvenčních návrzích.

Tabulka 3: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2008

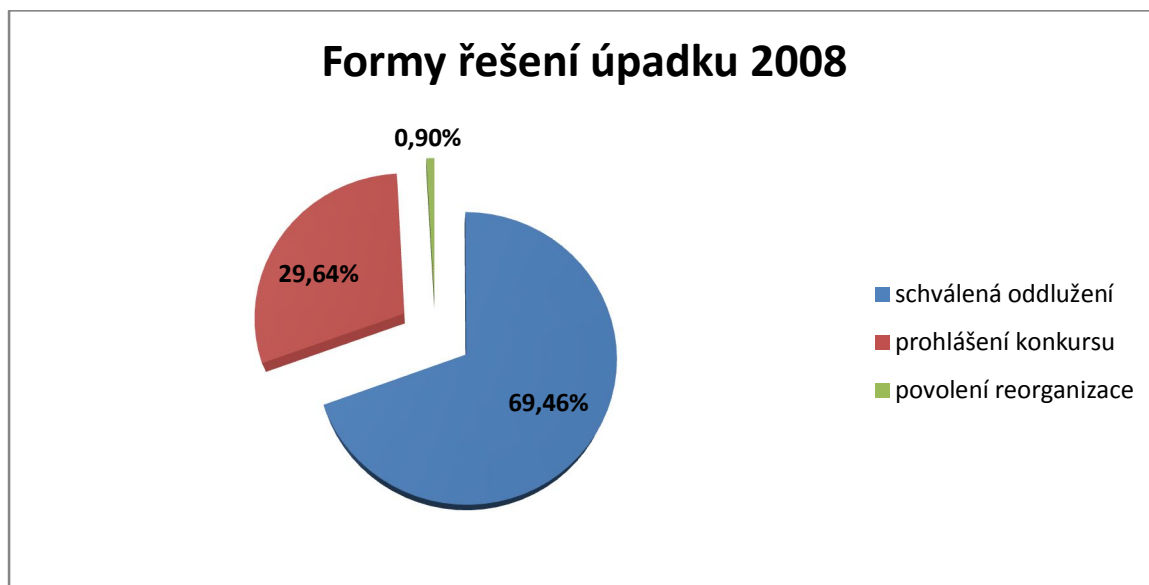
	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	1.368
2.	Zastavení řízení	439
3.	Zamítnutí návrhu	1.257
4.	Odmítnutí návrhu	1.220

Zdroj a zpracování: Vlastní

Počáteční rok 2008 lze dle tab. 3 hodnotit jako rok, kdy vychází poměrně vysoké hodnoty zamítnutých a odmítnutých insolvenčních návrhů. Tato situace jde přisuzovat skutečnosti, že insolvenční zákon nebyl v řadách veřejnosti ještě natolik znám, tudíž docházelo k většímu počtu formálních i materiálních chyb, dezinterpretací a vadám, jež měly toto za následek.

Z následujícího grafu lze přehledně určit poměr insolvenčních návrhů v rámci kterých byl úpadek řešen formou konkursu vůči dvěma zbylým formám řešení úpadku, kterými jsou povolení reorganizace a schválení oddlužení.

Obrázek 3: Formy řešení úpadku 2008

Zdroj a zpracování: Vlastní

Jak z grafu názorně vyplývá, nejvyšší počet podaných insolvenčních návrhů byl řešen schválením oddlužení. Jinými slovy dlužník v daném případě splňoval podmínky pro oddlužení, o které sám v rámci podání insolvenčního návrhu, či průběhu insolvenčního řízení žádal a tudíž soud mohl v rámci postupu řízení nakonec ve většině případů vydat usnesení o splátkovém kalendáři, resp. prodeji majetkové podstaty, na základě kterých následně (postupně) docházelo k uspokojování pohledávek (nezajištěných) věřitelů, resp. řešení úpadku dlužníka. V celém úhrnu podaných insolvenčních návrhů tvoří 69,46% návrhy, kde je jako forma řešení úpadku žádáno o oddlužení.

Co se týče řešení úpadku formou konkursů, konkursy tvoří 29,64% z celkového počtu podaných insolvenčních návrhů, přičemž zahrnují konkursy jak věřitelských tak dlužnických návrhů. Dále i případné situace, kdy subjekt při podání insolvenčního návrhu formou konkursu jako řešení úpadku nežádal, avšak nesplňoval podmínky pro zbylé formy řešení úpadku své osoby a forma konkursu byla (a musela dle zákona být) použita jako subsidiární a jediné možné řešení úpadku dlužníka v takové situaci.

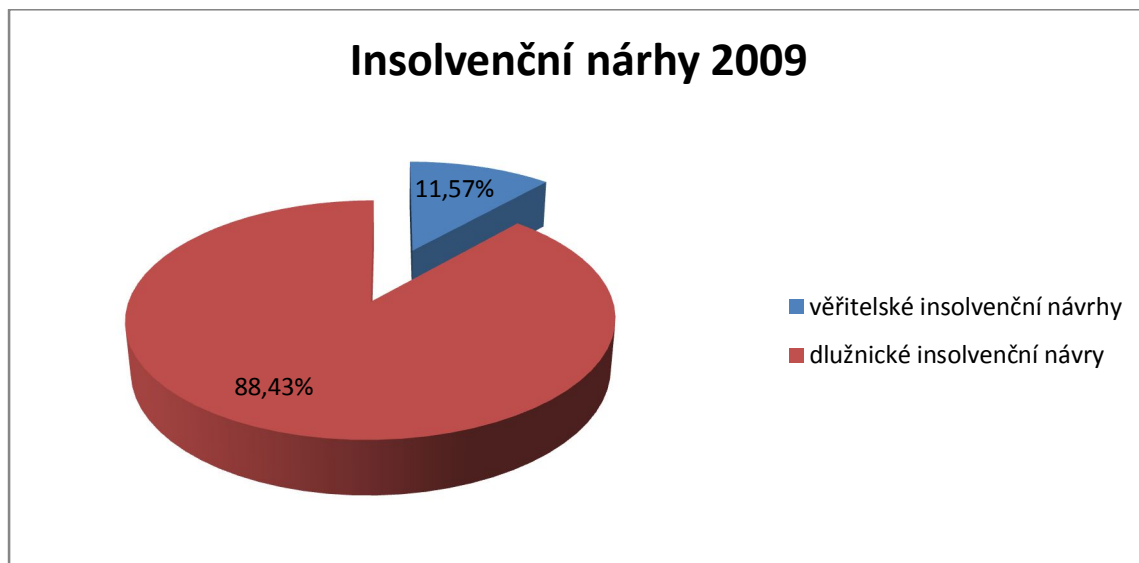
Reorganizace jako forma řešení úpadku tvoří nejmenší podíl z celkového počtu vydaných rozhodnutí o řešení úpadku. Insolvenčních soudy vydaly pouze 1 rozhodnutí o způsobu řešení úpadku reorganizací. Lze tedy dovodit, že tento nízký počet je důsledkem z logiky věci poměrně přísných povinností, které je třeba pro její povolení splnit. Jinak by totiž nemohla být takto povolená reorganizace s největší pravděpodobností ani úspěšnou, resp. by nebyl naplněn účel zákona a úmysl zákonodárce. Jednou z těchto podmínek je i splnění obrátu ve výši 100.000.000Kč.

4.3.2 Rok 2009

Rok 2009 přinesl v rámci statistického vývoje insolvencí na našem území nárůst počtu insolvenčních návrhů oproti roku 2008. Tedy proti roku 2008 rok 2009 přinesl 9.396 insolvenčních návrhů, což znamená nárůst počtu insolvenčních návrhů o 79,45%. Důvody tohoto nárůstu lze spatřovat především v tom, že nový insolvenční zákon, resp. celková nově pojatá úprava insolvenčního řízení se postupně dostávala stále více do povědomí jak odborné veřejnosti zabývající se touto problematikou a poradenstvím v ní, tak předem i veřejnosti laické, kdy především fyzické osoby začínají využívat institut oddlužení. Především tyto okolnosti tedy měly vliv na tento vzestupný vývoj.

Co se týče věřitelských insolvenčních návrhů, počet se ustálil na čísle 966, zatímco počty dlužnických návrhů rapidně vzrostly na 7.382. Ve srovnání s rokem 2008 došlo u věřitelských insolvenčních návrhů k nárůstu 0,73% a dlužnických insolvenčních návrhů k nárůstu o 89,82%. U tohoto členění lze ukázat poměr počtu dlužnických insolvenčních návrhů a počtu věřitelských insolvenčních návrhů, což dokládá obrázek č. 4. Tento stav koresponduje se shora uvedeným, tedy s rostoucím zájmem o institut oddlužení u fyzických osob, které za tímto účelem podaly samy na svou osobu tzv. dlužnický insolvenční návrh.

Obrázek 4: Insolvenční návrhy 2009

Zdroj a zpracování: Vlastní

Tento rok se tedy především samotní dlužníci rozhodli podat větší počet insolvenčních návrhů a dostat se tak do úpadku. Zatímco pro rok 2008 tvořili dlužnické návrhy 80,22%, nyní se podíl vyšplhal na 88,43% z celkového počtu podaných insolvenčních návrhů.

Každým z celkového počtu podaných insolvenčních návrhů se soud zabýval, resp. musel o nich rozhodnout a určit další postup řízení.

Tabulka 4: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2009

	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	3.941
2.	Zastavení řízení	1.188
3.	Zamítnutí návrhu	1.722
4.	Odmítnutí návrhu	1.738

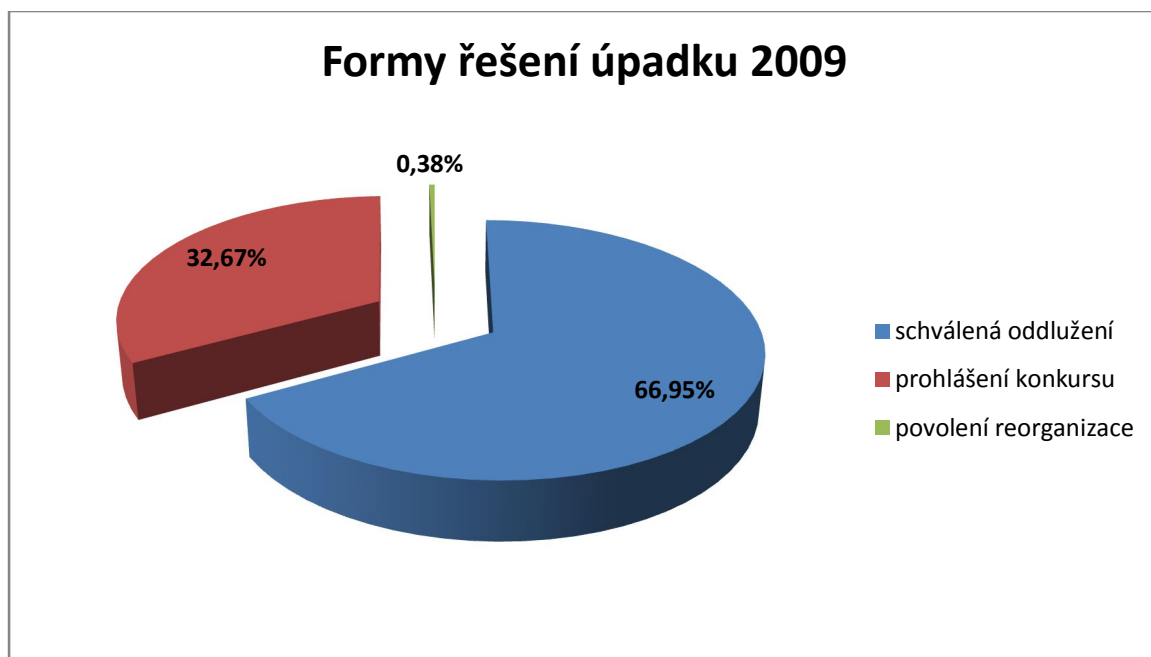
Zdroj a zpracování: Vlastní

Z tabulky č. 4 vychází, že došlo ke zvýšení počtu rozhodnutí o zjištění úpadku o 2.575, tedy celkem 3.941.

V dalších zbylých případech, tedy v případě rozhodnutí, kdy soud nevyhověl zjištění úpadku, došlo k nárůstu zastavení řízení o 749, v případě zamítnutí o 465 a v případě odmítnutí o 563.

Obr. č 5 ukazuje rozdělení jednotlivých forem řešení úpadku dlužníka, kdy insolvenční soud rozhodl o zjištění úpadku.

Obrázek 5: Formy řešení úpadku 2009

Zdroj a zpracování: Vlastní

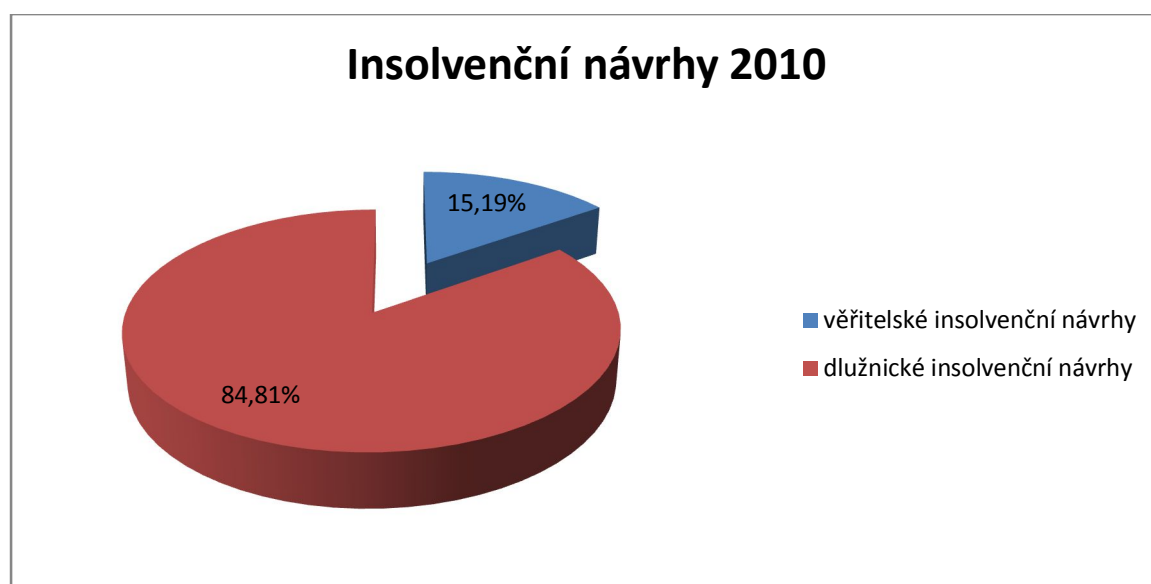
Z grafického znázornění vyplývá, že institut oddlužení se těší stále velkému zájmu, tedy především zájmu fyzických osob. Forma konkurzu se oproti minulému roku téměř nezměnila.

4.3.3 Rok 2010

V souvislosti s rokem 2010 došlo opět k nárůstu počtu insolvenčních návrhů. Oproti roku 2009 insolvenční soudy přijali celkem 16.101 návrhů, tedy o 6.705 více než v roce 2009, což představuje zvýšení o 71,36%. Důvody tohoto vývoje lze vyjádřit v podstatě totožně jako v rámci roku 2009 v tom smyslu, že rozšíření povědomí o nové úpravě insolvenčního řízení a institutu oddlužení a jejich praktickému využití dále rostla.

V případě členění insolvenčních návrhů na dlužnické a věřitelské došlo u obou forem k nárůstu, přičemž v případě dlužnických návrhů se počet zvýšil o 6.234 a v případě věřitelských o 1.473. Poměr věřitelských a dlužnických návrhů v roce 2010 lze vyjádřit v následujícím obrázku.

Obrázek 6: Insolvenční návrhy 2010

Zdroj a zpracování: Vlastní

V případě dlužnického insolvenčního návrhů je vidět, že tvoří stále největší podíl ze všech podaných insolvenčních návrhů, i když například ve srovnání s rokem 2009, kdy podíl na celkovém počtu byl 88,43% se tento podíl v tomto roce snížil, což mu ovšem neupírá jeho dominantní pozici v celkovém počtu podaných insolvenčních návrhů.

Insolvenční návrhy byly následně po jejich podání opět v rámci dalšího postupu soudy řešeny dle stejné metodiky jako v předcházejících dvou letech, jak dokládá tab. č. 5.

Tabulka 5: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2010

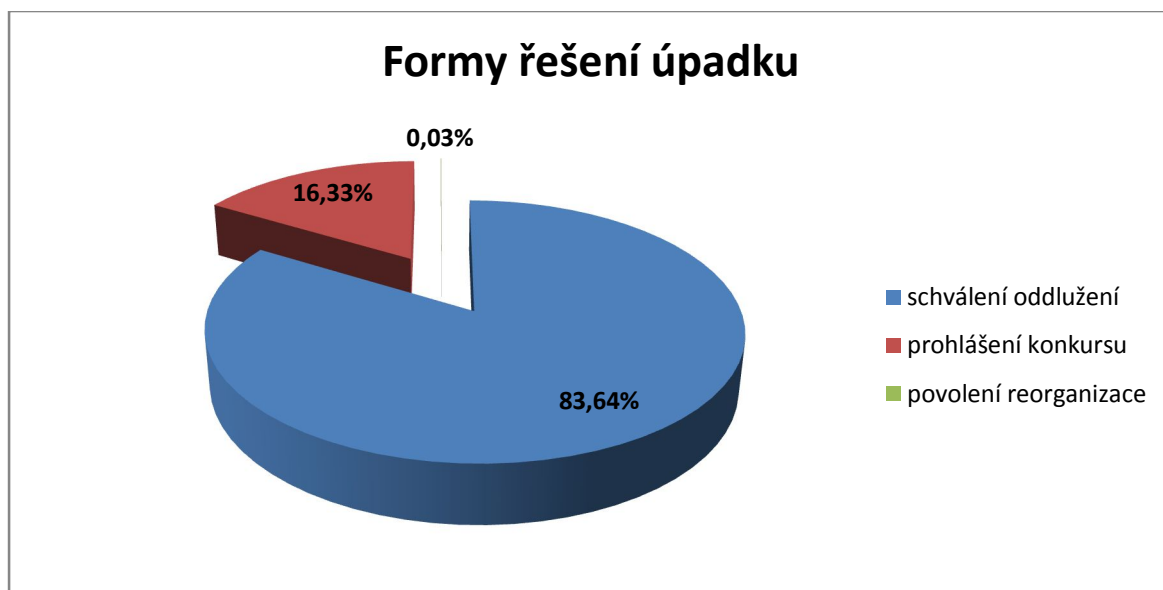
	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	8.004
2.	Zastavení řízení	1.724
3.	Zamítnutí návrhu	1.826
4.	Odmítnutí návrhu	3.566

Zdroj a zpracování: Vlastní

Z tabulky č. 5 lze usuzovat, že oproti roku 2009 došlo k rapidnímu nárůstu počtu zjištěných úpadku, a sice o 4.063, v případě zastavených došlo rovněž k nárůstu o 536, u zamítnutých o 104, odmítnutí o 1.783.

Pakliže došlo ke zjištění úpadku, soudy úpadek řešily následujícím znázorněným způsobem.

Obrázek 7: Formy řešení úpadku 2010

Zdroj a zpracování: Vlastní

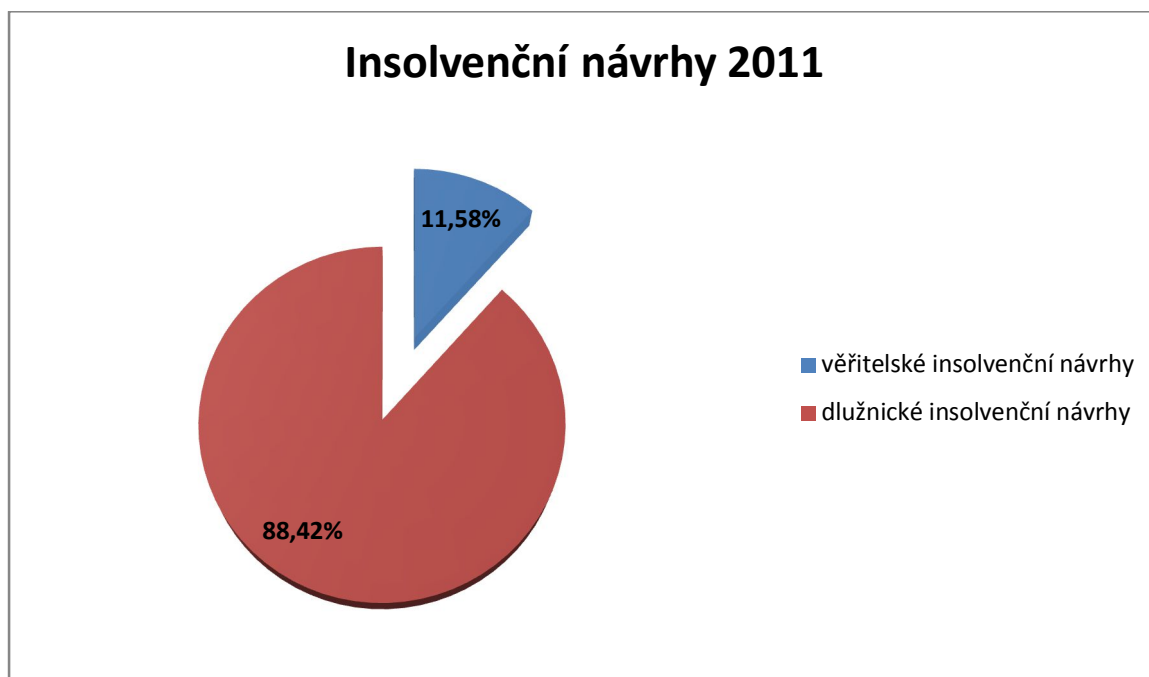
V roce 2010 podíl řešení úpadku oddlužením oproti zbylým formám výrazně narostl, jak je patrné z tohoto grafického znázornění.

4.3.4 Rok 2011

Celkový počet insolvenčních návrhů v roce 2011 se ustálil na hodnotě 24.466. To znamená nárůst o 8.365 návrhů než v předešlém roce, tedy roce 2010, v procentním vyjádření došlo k růstu počtu insolvenčních o 51,59%.

V členění na dlužnické a věřitelské insolvenční návrhy, u dlužnických se počet navýšil o 7.933 (58,26%) a u věřitelských o 383 (o 15,70%).

Obrázek 8: Insolvenční návrhy 2011

Zdroj a zpracování: Vlastní

Z grafického znázornění je patrné, že se poměr podaných dlužnických a věřitelských insolvenčních návrhů oproti roku 2010 nijak výrazně nezměnil.

Postavení soudů k insolvenčním návrhům pro rok 2011 lze zjistit z následující tabulky, která uvádí typy rozhodnutí a jejich počet o podaných insolvenčních návrzích.

Tabulka 6: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2011

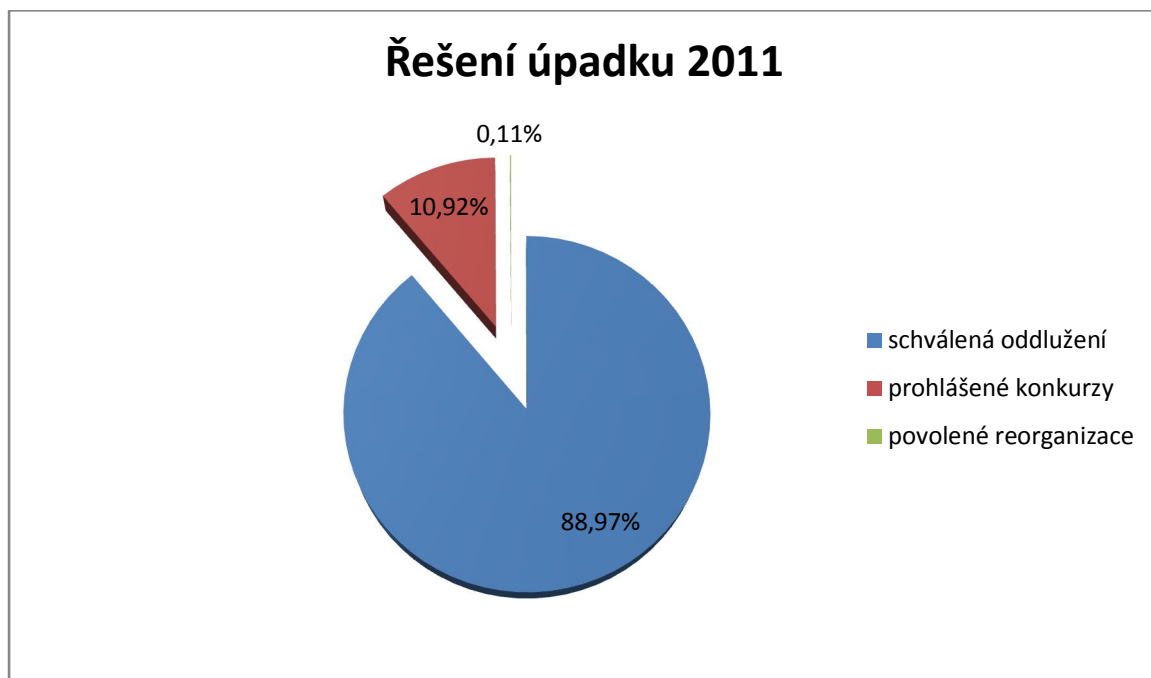
	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	14.118
2.	Zastavení řízení	2.690
3.	Zamítnutí návrhu	1.668
4.	Odmítnutí návrhu	4.544

Zdroj a zpracování: Vlastní

Ve srovnání s rokem 2010 je patrný růst počtu zjištěných úpadků a to o 6.114 (o 76,39%). V případě zastavených řízení byl zaznamenán nárůst o 56,03%, v případě zamítnutých pak byl pokles o 8,65%. Naopak u odmítnutých návrhů bylo zjištěno, že došlo opět k růstu a to o 27,43%.

V případě, že soud rozhodl o zjištění úpadku, pak grafické znázornění ukazuje postoj soudu k jednotlivým formám řešení úpadku, resp. formám, kterými byl úpadek dlužníka řešen.

Obrázek 9: Formy řešení úpadku 2011

Zdroj a zpracování: Vlastní

V roce 2011 poměr řešení úpadku oddlužením opět velice výrazně převažoval nad ostatními formami řešení úpadku dlužníka. Oproti roku 2010 byl zjištěn nárůst počtu schválených oddlužení dokonce o 101,53% tedy o 4654.

4.3.5 Rok 2012

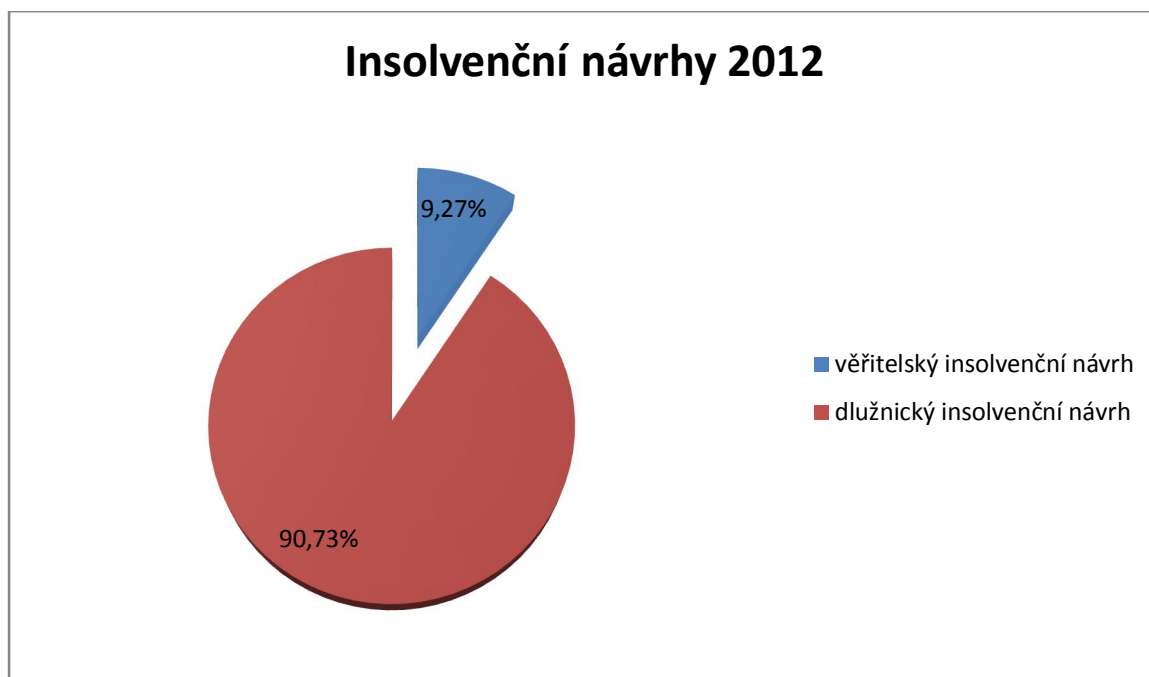
Rok 2012 s sebou přinesl další nárůst počtu podaných insolvenčních návrhů, přičemž se jejich počet zastavil až na hodnotě 32.656. V porovnání s rokem 2011, kdy bylo přijato 24.466 návrhů, lze určit, že se jedná o nemalé navýšení a sice o 25,08%, tedy o 8192 návrhů.

V členění na věřitelské a dlužnické návrhy můžeme určit, že v tomto roce bylo věřitelských návrhů soudy přijato 3.074 a dlužnických 29.582.

Dojde-li k porovnání s předchozím rokem, lze tvrdit, že u věřitelských návrhů se počet zvýšil o 8,2% (252 návrhů) a u dlužnických návrhů došlo ke zvýšení o 27,16%. Jinými

slovy právě dlužníci byli při podávání insolvenčních návrhů více aktivní, než tomu bylo v roce 2011, což mělo za následek, že se celkový počet podaných návrhů zvýšil o 25,08%. Co se týče srovnání počtu podaných věřitelských a dlužnických návrhů je tedy opět zřejmý nepoměr těchto dvou typů insolvenčních návrhů ve prospěch dlužnických, což vyplývá i z obrázku č. 10.

Obrázek 10: Insolvenční návrhy 2012

Zdroj a zpracování: Vlastní

Nyní dlužnické insolvenční návrhy tvoří podíl 90,73% na celkovém počtu přijatých insolvenčních návrhů a věřitelské pouhých 9,27%. Na otázku, proč stále dochází k růstu takto výrazného nepoměru je relativně jednoznačná odpověď, a sice, že klíčovou roli zde hrají fyzické osoby, především spotřebitelé. V daném roce bylo totiž podáno ještě větší množství insolvenčních návrhů spojených s návrhem na řešení úpadku oddlužením, než v roce předešlém. Ze statistických údajů lze poměrně jednoznačně určit vztah požadavku zjištění úpadku a návrhu na formu jeho řešení, když dlužníci většinou podávají insolvenční návrhy spojené s návrhem na řešení úpadku oddlužením, kdežto věřitelé většinou podávají insolvenční návrhy spojené s návrhem na řešení úpadku prohlášením konkurzu na majetek dlužníka. Tento jev je ovšem jen logickým důsledkem platné a účinné právní úpravy, která umožňuje spojit insolvenční návrh s návrhem na povolení oddlužení

pouze osobě dlužníka, tedy právě především u tzv. dlužnického insolvenčního návrhu. Věřitel tedy při podání insolvenčního návrhu na osobu dlužníka není oprávněn tento způsob za něho volit, a to už jen proto, že filosofie institutu oddlužení je založena na jakémsi beneficiu pro osobu dlužníka při splnění poměrně přísných podmínek z jeho strany a je tedy mimo jiné závislé na jeho aktivitě a vůli tyto podmínky splnit.

Dalším z důvodů růstu počtu podaných insolvenčních návrhů je i to, že jak dlužníci, tak i věřitelé mají možnost v případě, že soud rozhodne o insolvenčním návrhu jinak, než že mu vyhoví, podat takový návrh znovu a to v takové formě, kde budou vytčené nedostatky odstraněny, úpadek dlužníka bude možno osvědčit a následně vydat usnesení o úpadku spojené s rozhodnutím o způsobu jeho řešení.

Jak již bylo uvedeno shora, dlužníci a věřitelé mají možnost podat insolvenčnímu soudu v případě, že soud rozhodne o insolvenčním návrhu jinak, než že mu vyhoví, nové podání. Soud se bude tímto novým insolvenčním návrhem znovu zabývat, ovšem tomuto návrhu bude přiřazena již nová spisová značka, jelikož jde formálně o úplně nové insolvenční řízení. Pro úplnost je dobré zmínit, že k jedné spisové značce se váže vždy pouze jedna rozhodovaná věc, v našem případě jedno insolvenční řízení - INS. Spisovou značku tedy nelze opakovat v novém insolvenčním řízení téhož dlužníka.

V následující tabulce je uvedeno jakým způsobem insolvenčními soudy rozhodly o podaných insolvenčních návrzích v tomto období.

Tabulka 7: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2012

	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	20.700
2.	Zastavení řízení	3.768
3.	Zamítnutí návrhu	1643
4.	Odmítnutí návrhu	5018

Zdroj a zpracování: Vlastní

Při pohledu na tab. č. 7 je zřejmé, že v roce 2012 došlo k nárůstu počtu rozhodnutí o zjištění úpadku dlužníka, tedy subjekt (věřitel, dlužník), který podal insolvenční návrh, tento návrh podal důvodně a především formálně správně s uvedením všech nezbytných

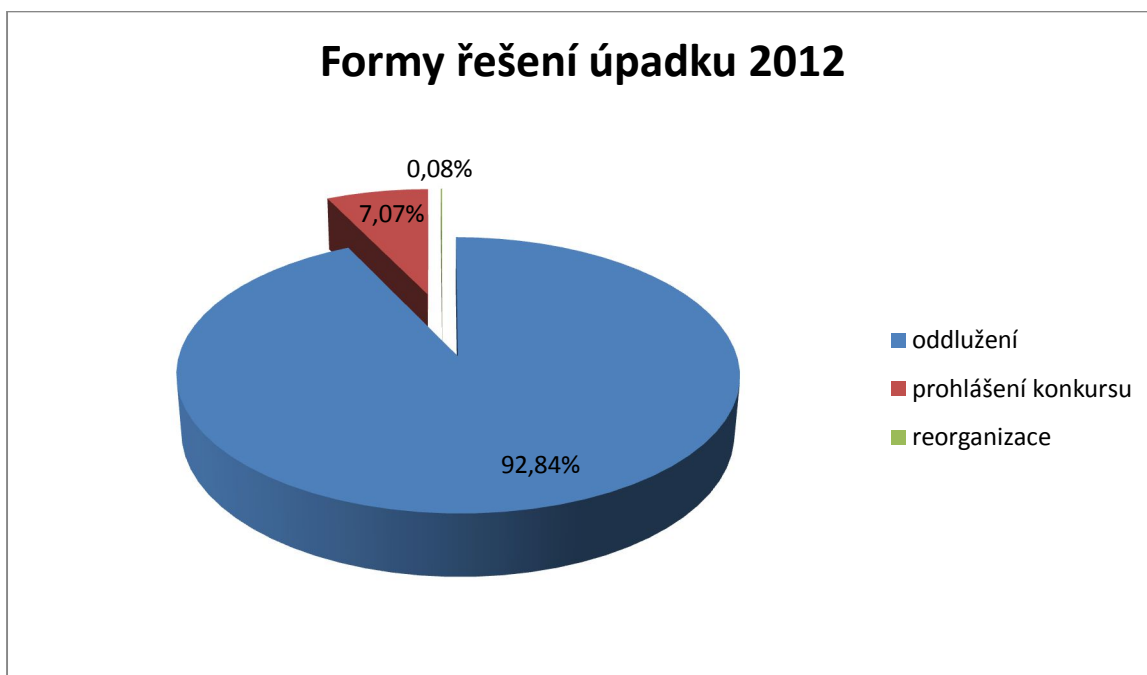
náležitostí a příloh. Soud tedy o takovém návrhu rozhodl kladně. V meziročním srovnání došlo u rozhodnutí o zjištění úpadku k nárůstu o 31,8%.

V ostatních případech, jak dokládá tab. č. 8, došlo ke snížení počtu zamítnutých návrhů, a to o 1,52%. Naopak u odmítnutí insolvenčního návrhu došlo ke zvýšení o 9,45%. Stejně tak zastavení insolvenčních řízení zaznamenalo nárůst o 28,61%.

Dále si můžeme položit otázku, jaké vzájemné procentuální rozdělení mají jednotlivé formy řešení úpadku.

Obr. č. 11 ukazuje rozdělení jednotlivých forem řešení zjištěných úpadků dlužníků na základě stejné metodiky, která je uvedena v předcházejících letech.

Obrázek 11: Formy řešení úpadku 2012

Zdroj a zpracování: Vlastní

Z grafického znázornění je patrné, že je opět nejvíce zastoupen institut oddlužení, tedy celých 92,84%, což je dáno počtem podaných insolvenčních návrhů spojených s návrhem na řešení úpadku oddlužením právě převážně spotřebiteli. Důležité je i zjištění, že z celkového počtu 20.700 rozhodnutí o zjištění úpadku je 14.291 řešeno povolením oddlužení a schválené oddlužení není žádným způsobem zrušeno, např. prohlášením

konkurzu. Oproti roku 2011 se institut povolených oddlužení zvýšil o 35,36%, tedy o 5053 rozhodnutí.

Na pomyslné 2. místo se řadí prohlášený konkurs na majetek dlužníka, kde došlo k nepatrnému snížení ve srovnání s rokem 2011, a to o 3,28%. Jak je patrné z grafu, konkurz představuje z celku pouze 7,7%.

Reorganizace, jako další sanační způsob řešení úpadku, v roce 2012 byla schválena u korporací v třinácti případech. Bylo tedy chváleno o dva reorganizační plány více než v roce předešlém (o 15,38%). Jak vyplývá z grafického znázornění, má nejmenší podíl na celkové formě řešení úpadku pro rok 2012.

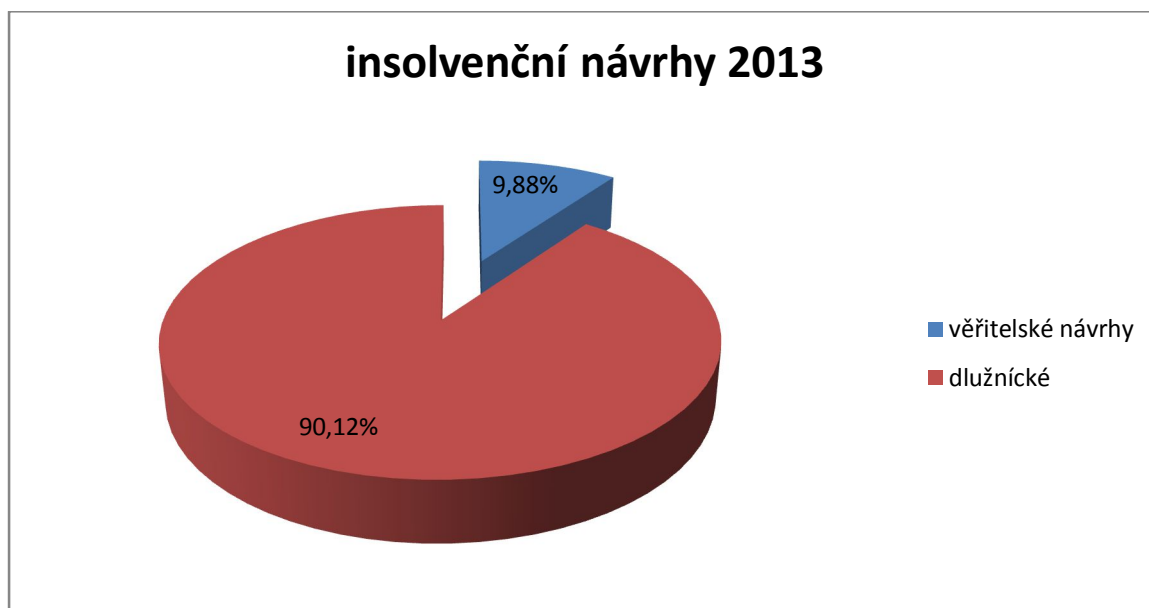
4.3.6 Rok 2013

Rok 2013 s sebou přinesl dle statistik získaných z ISIR opět zvýšení počtu insolvenčních návrhů, počet podaných insolvenčních návrhů se tentokrát vyšplhal na hodnotu 37.613, čímž vzrostl o 13,2%. Rozdíl nárůstu v porovnání let 2013 a 2012 není tak markantní jako mezi léty 2011 a 2012, přesto nemůžeme mluvit o zanedbatelném zvýšení.

Insolvenční návrhy opět rozdělíme na věřitelské a dlužnické, kde se koncové číslo dlužnických insolvenčních návrhů zastavilo na hodnotě 33.897 a počet věřitelských insolvenčních návrhů na hodnotě 3.716. Opět nejvyšší podíl zastupují dlužnické insolvenční návrhy, přičemž u nich došlo k nárůstu o 12,7%, zatímco u věřitelských o 17,3%.

Následující grafické znázornění by čtenáři mělo ozřejmit podíl dlužnických a věřitelských návrhů na celkovém počtu podaných insolvenčních návrhů v tomto období.

Obrázek 12: Insolvenční návrhy 2013

Zdroj a zpracování: Vlastní

Oproti předešlému roku, jak vyplývá z grafického znázornění, nedošlo k příliš markantní změně. Stále výrazně převažuje počet podaných insolvenčních návrhů dlužnických nad počtem podaných insolvenčních návrhů věřitelských.

I v tomto roce nerozhodl soud o zjištění úpadku ve všech případech a návrh buď odmítl, zamítl, či zastavil insolvenční řízení.

Tabulka 8: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2013

	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	25.044
2.	Zastavení řízení	5.329
3.	Zamítnutí návrhu	1.885
4.	Odmítnutí návrhu	6.220

Zdroj a zpracování: Vlastní

Při pohledu na danou tabulku lze opět konstatovat zvýšení počtu rozhodnutí o zjištění úpadku, a to ve srovnání s rokem 2012 o 17,3%. Lze tedy shrnout, že ve většině případů soud rozhodl o zjištění úpadku.

Nezanedbatelné procento v rámci rozhodnutí o insolvenčních návrzích je i tzv. odmítnutí insolvenčního návrhu, jeho zamítnutí či zastavení řízení. Co se týče odmítnutých insolvenčních návrhů, došlo k růstu těchto návrhů o 19,3% ve srovnání s rokem 2012. Zatímco za období 2012/2011 byl tento nárůst „jen“ 9,45%. Lze tedy usuzovat, že v roce 2013 insolvenční soudy více (ať důvodně či nedůvodně) odmítaly insolvenční návrhy.

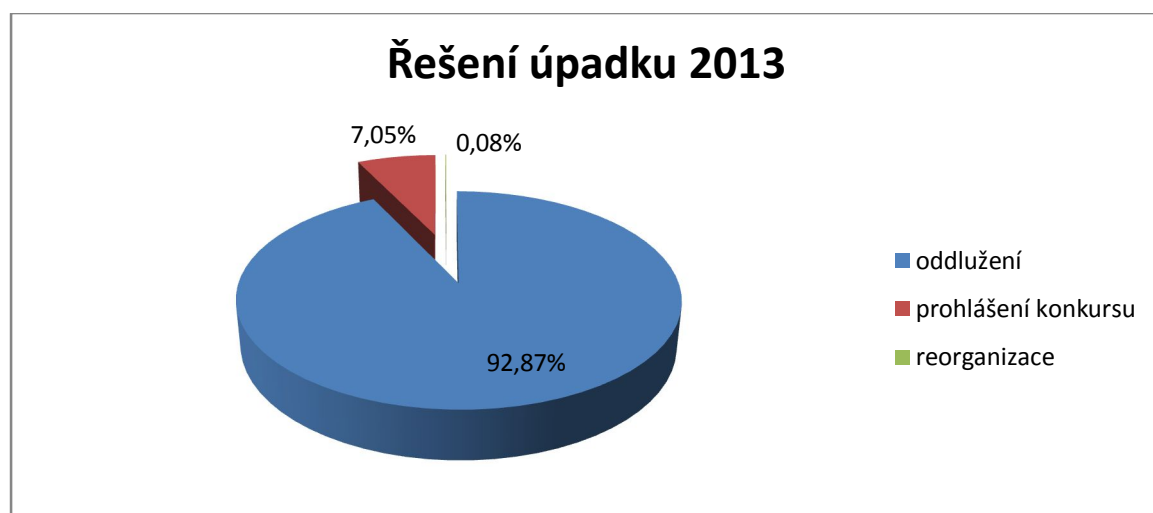
Počty zastavených řízení se opět zvýšily, a to o 29,3% oproti roku 2012.

V případě řízení, kde soud rozhodl o zamítnutí insolvenčního návrhu došlo ve srovnání s rokem 2012 ke zvýšení a to o 12,8%, zatímco v hodnocení období 2012/2011 byl zaznamenán pokles zamítnutých návrhů, a to o -1,52%.

Počet odmítnutých insolvenčních návrhů za rok 2013 opět vzrostl, a to o 19,3%, lze tedy usuzovat, že subjekty podávaly insolvenční návrhy ve větším množství se závažnými formálními nedostatky, což vedlo ke zvyšování počtu odmítnutých insolvenčních návrhů.

Následně lze ukázat poměry insolvenčních návrhů, dle následné formy řešení zjištěného úpadku. Za sledované období bylo povoleno 16 reorganizací resp. reorganizačních plánů, 18.803 oddlužení a 1428 konkursů obchodních korporací. Opět lze ukázat poměr konkursů vůči reorganizaci a oddlužení na obrázku č. 13.

Obrázek 13: Formy řešení úpadku 2013

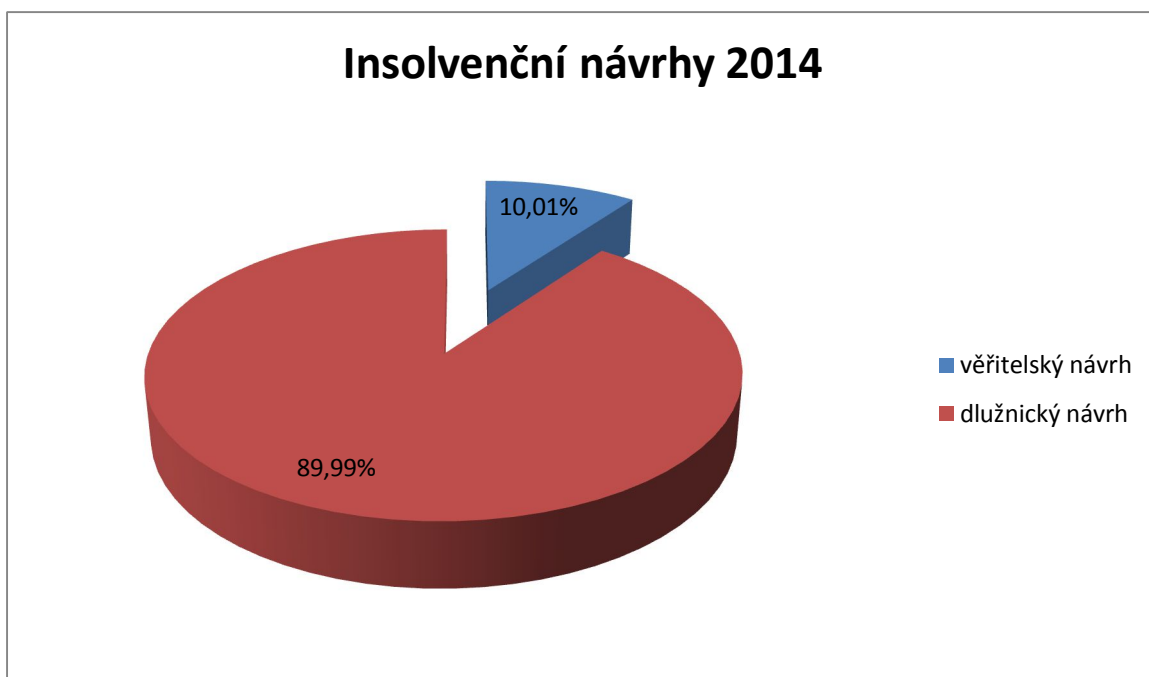

Zdroj a zpracování: Vlastní

4.3.7 Rok 2014

Rok 2014 je možno označit jako zlomový, neboť poprvé od roku 2008 dochází ke snížení počtu insolvenčních návrhů. Dle údajů získaných z ISIR se počet insolvenčních návrhů ustálil na hodnotě 35.140, což v procentuálním vyjádření znamená oproti roku 2013 pokles o 6,57%. V členění na věřitelské a dlužnické návrhy byl zaznamenán také pokles. Věřitelských návrhů došlo insolvenčním soudům o 200 méně a dlužnických dokonce o 2.273 méně, přičemž poměr dlužnických a věřitelských návrhů je následující.

Obrázek 14: Insolvenční návrhy 2014

Zdroj a zpracování: Vlastní

Při pohledu na obr. č. 14 lze tvrdit, že poměr věřitelských insolvenčních návrhů a dlužnickým insolvenčním návrhům se nepatrně zvýšil s porovnáním období 2013/2012.

Dalším hodnocením, které lze v souvislosti s podáváním insolvenčních návrhů zmínit jsou počty odmítnutých a zamítnutých insolvenčních návrhů a počty zastavených řízení, přičemž následující tabulka poskytuje náhled do dané problematiky.

Tabulka 9: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2014

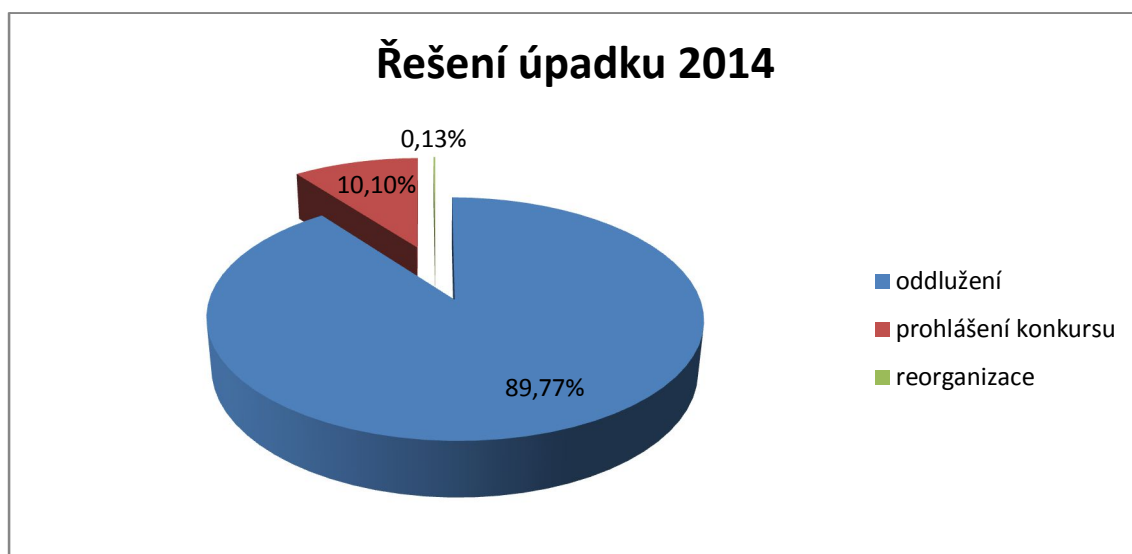
	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	24.897
2.	Zastavení řízení	4.852
3.	Zamítnutí návrhu	1.956
4.	Odmítnutí návrhu	5.852

Zdroj a zpracování: Vlastní

Ze zjištěných dat uvedených v ISIR lze usuzovat, že došlo zejména ke snižování u počtu odmítaných návrhů celkem tedy o 5,92% méně. Naopak počty zamítnutých insolvenčních návrhů zaznamenávají v roce 2014 nárůst o 3,77%. Dále pak zastavená insolvenční řízení byla o 8,95% méně v porovnání s rokem předchozím K mírnému poklesu došlo rovněž i v rozhodnutích o úpadku, došlo tedy k poklesu o 0,59%.

Pokud soud rozhodl o podaném insolvenčním návrhu v kladném smyslu a zjistil úpadek dlužníka, tento úpadek byl poté řešen následujícím způsobem, přičemž opět se projevil trend, kdy nejvíce insolvenčních návrhů opět podávají spotřebitelé (fyzické osoby) přičemž návrh spojují s návrhem na řešení úpadku (nejčastěji oddlužení). Co se týče povolených reorganizací, oddlužení a konkursů obchodních korporací, tak jejich poměr je znázorněn v následujícím obrázku.

Obrázek 15: Formy řešení úpadku 2014

Zdroj a zpracování: Vlastní

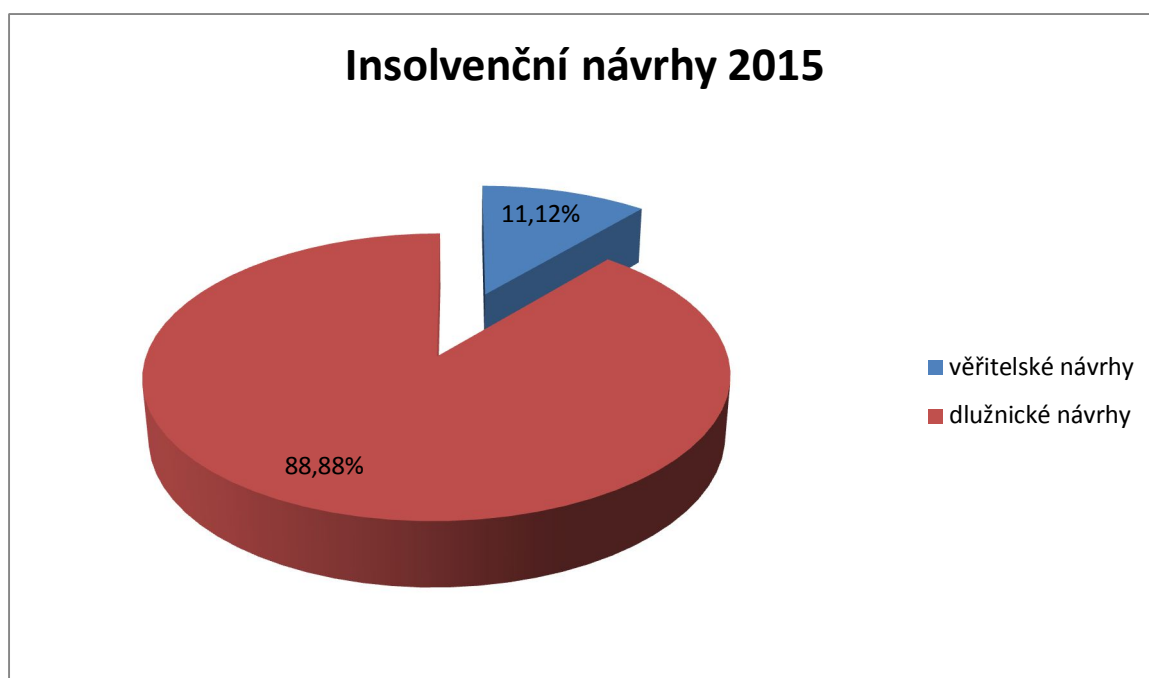
Z následujícího grafu je patrné, že stejně jako v letech předešlých nejvyšší podíl zaujímá oddlužení, poté prohlášené konkurzy a nejmenší část zaujímají reorganizace obchodních korporací. V porovnání s rokem 2013 je možno zpozorovat, že se zvýšil podíl insolvenčních návrhů spojených s návrhem na prohlášení konkurzu nyní zaujímá 10,10%.

4.3.8 Rok 2015

V roce 2015 byl dle vypracovaných statistik opět zjištěn další pokles počtu podaných insolvenčních návrhů. Tedy v porovnání se sledovaným obdobím 2015/2014 byl zjištěn pokles o 7,93%.

Jak již bylo řečeno, došlo k poklesu insolvenčních návrhů o 2.787 návrhů. V členění na věřitelské a dlužnické byl zpozorován pouze mírný nárůst věřitelských návrhů (o 2,93%) a pozitivní pokles návrhů dlužnických a sice o 7,93%. V následujícím grafickém znázornění je vyobrazen poměr věřitelských a dlužnických návrhů z hlediska všech podaných insolvenčních návrhů.

Obrázek 16: Insolvenční návrhy 2015

Zdroj a zpracování: Vlastní

Jak je možno odvodit z grafického znázornění, poměr dlužnických insolvenčních návrhů se vůči věřitelským návrhům snížil. Zatímco v roce 2014 bylo přijato dlužnických návrhů 89,99% (z celkového počtu), nyní hodnota činí 88,88%.

I tento rok lze zaznamenat kladné či negativní rozhodnutí soudu v dané insolvenční věci. V případě rozhodnutí o zjištění úpadku ve srovnáním s rokem 2014 došlo u úpadku k poklesu o 5,91%, v případě zastavení řízení byl zaměřen pokles dokonce o 20,09% , v případě odmítnutí návrhu byl rovněž zjištěn pokles o 12,41% a insolvenčních návrhů bylo zamítnuto o 20,35% méně.

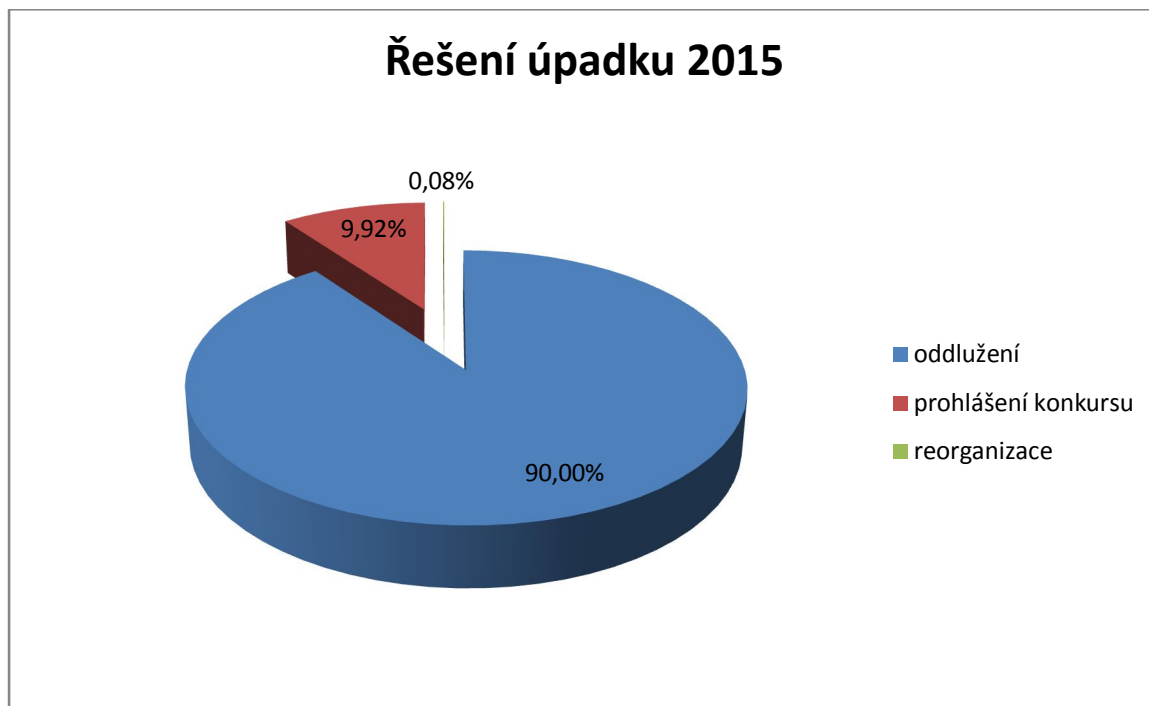
Tabulka 10: Rozhodnutí o insolvenčních návrzích 2015

	Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	Počet návrhů
1.	Rozhodnutí o zjištění úpadku	23.452
2.	Zastavení řízení	3.877
3.	Zamítnutí návrhu	1.558
4.	Odmítnutí návrhu	5.126

Tvorba a zpracování: Vlastní

Po kladném rozhodnutí soudu resp. rozhodnutí soudu o zjištění úpadku lze opět vyjádřit podíly jednotlivých forem řešení úpadku u insolvenčních návrhů. V případě roku 2015 došlo k snížení počtu rozhodnutí o řešení úpadku formou oddlužení o 6,93%. Rovněž byl zpozorován pokles rozhodnutí o konkurzu (8,82%) a v případě reorganizací byl sledován razantní pokles o 41,94%.

Obrázek 17: Formy řešení úpadku 2015

Zdroj a zpracování: Vlastní

Při pohledu na grafické znázornění je na první pohled vidět opět dominantní zastoupení formou oddlužení (90%), dále konkurz (9,92%) a u reorganizací 0,08%.

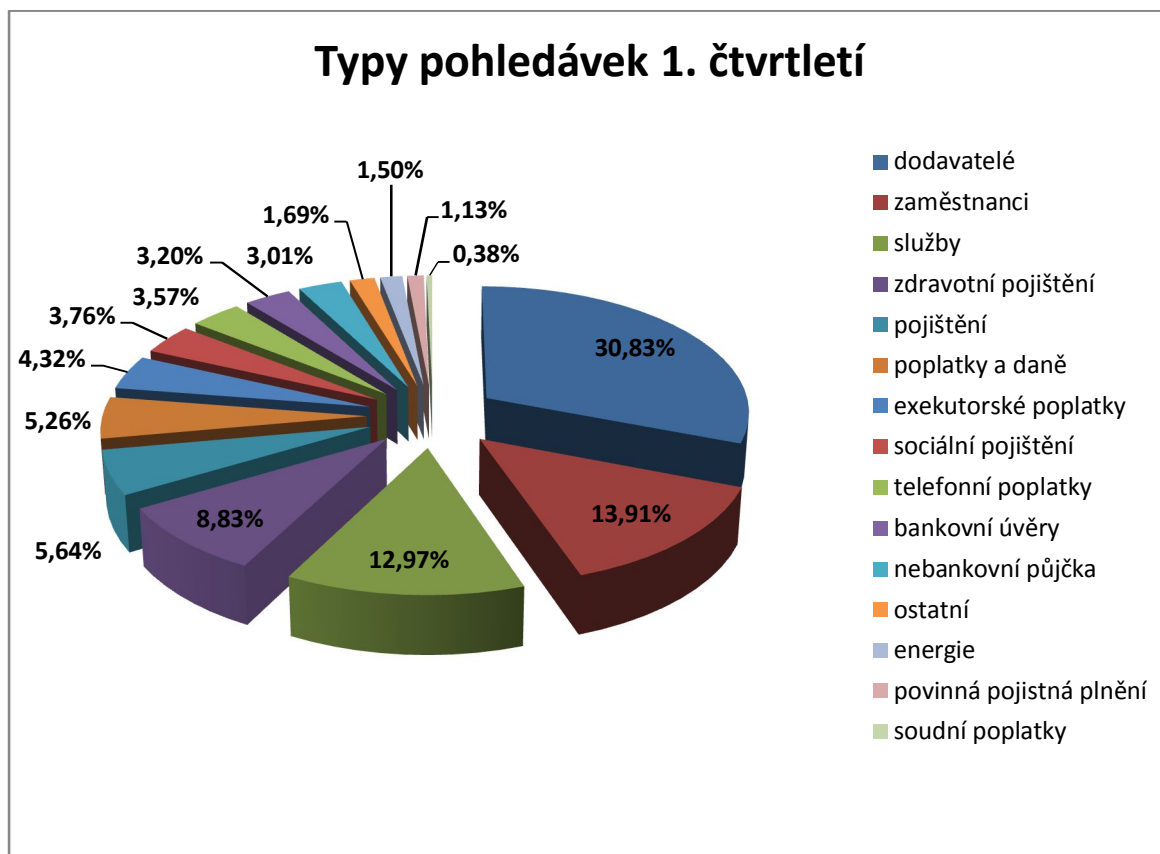
4.4 Typy závazků obchodních korporací v konkurzu

Dílním cílem této práce je zhodnocení nejčastějších typů závazků, které přivádějí obchodní korporaci do platební neschopnosti, což je jedním z důvodů jejího úpadku. Autorka práce se zaměří na oblast Středočeského kraje, jelikož měla možnost absolvovat svou praxi na Krajském soudě v Praze. Autorka práce s pomocí dat získaných z portálu justice.cz využije především nejaktuálnější dostupná data za rok 2015 a díky nim zhodnotí nejčastější typy těchto závazků. Soubor použitých dat byl vybrán záměrně z hlediska jeho aktuálnosti. Zkoumané subjekty tvoří obchodní korporace, u nichž byl v rámci řešení úpadku prohlášen konkurz, a následně došlo k přezkumnému jednání. Důvodem je, že v této fázi řízení (po přezkumném jednání) je znám přesný okruh přihlášených pohledávek. Následující podkapitoly by tedy měly přinést pohled na nejaktuálnější typy závazků, které byly přihlášeny v rámci řízení u insolvenčního soudu a na přezkumném jednání posléze i zjištěny.

4.4.1 Hodnocení pohledávek za 1. čtvrtletí 2015

U insolvenčních návrhů obchodních korporací, na které byl prohlášen konkurz, došlo k přezkumnému jednání celkem u 146 pohledávek za měsíc leden. Z insolvenčních návrhů podaných v měsíci únoru bylo přijato celkem 96 přezkoumaných pohledávek a konečně v měsíci březnu celkem 290. Zároveň lze březen hodnotit i jako měsíc s nejvyšším počtem podaných insolvenčních návrhů v oblasti konkurzu obchodních korporací. Objem dat získaných v insolvenčním rejstříku zobrazuje příloha č. 4. Celkem z insolvenčních návrhů za 1. čtvrtletí roku 2015 vzešlo 532 zjištěných pohledávek, přičemž autorka práce rozdělila tyto pohledávky do kategorií, které zobrazuje příloha č. 4. Dle obr. č. 18 jsou zobrazeny nejčastější typy.

Obrázek 18: Typy pohledávek za 1. čtvrtletí 2015

Zdroj a zpracování: Vlastní

Jak vyplývá z grafického znázornění, nejvíce přihlášek posílali věřitelé, kteří spadají do kategorie dodavatelé, a to 30,83% z celkového počtu 532 pohledávek. Jinými slovy

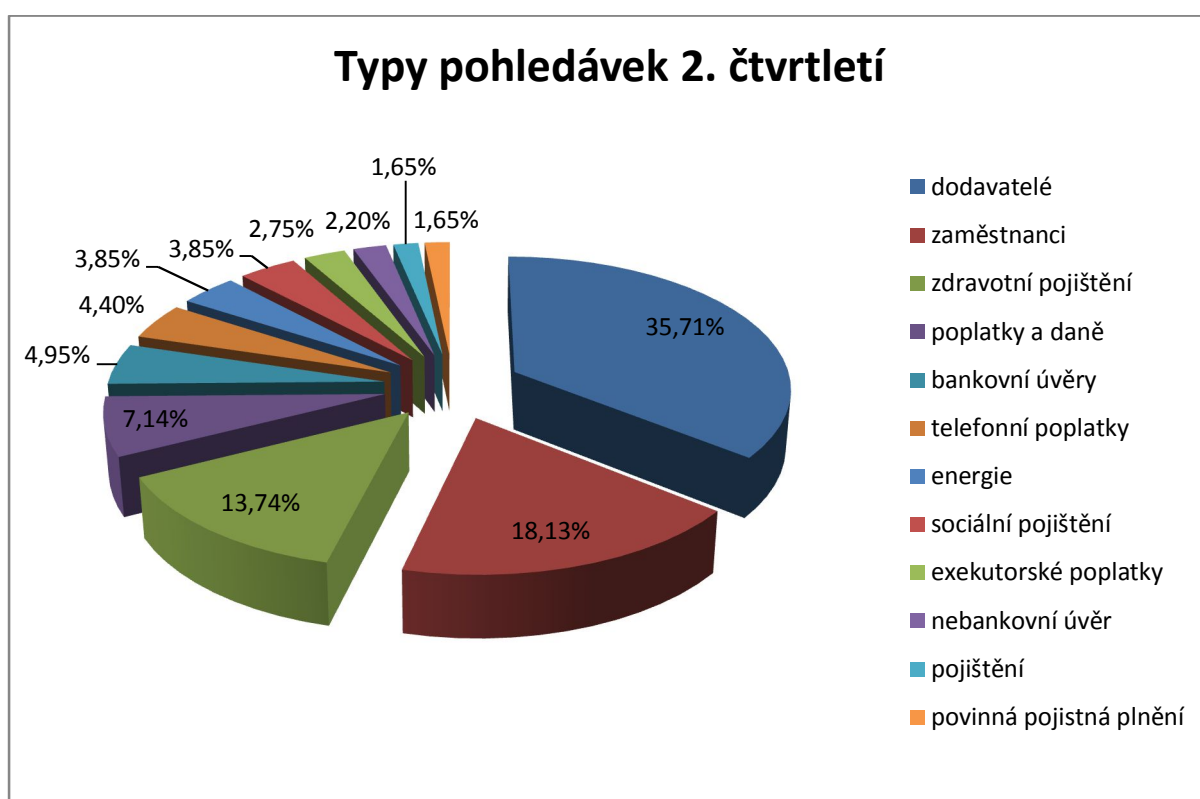
dlužníci nejčastěji dluží za dodávky sloužící k zajištění výroby. Další nejvyšší hodnotu, tedy 13,91% tvoří pohledávky týkající se pohledávek zaměstnanců. Ve většině případů má tedy dlužník mzdové závazky, které není schopen plnit.

Nezanedbatelnou část mezi vybranými kategoriemi zabírají služby, tvoří 12,97%. Dalším nejčastějším typem jsou pohledávky ze strany zdravotních pojišťoven a okresních správ sociálního zabezpečení, z čehož vyplývá, že dle přihlášek se jedná o zákonná sociální a zdravotní pojištění, které daná korporace není schopná hradit (celkem 12,59%).

4.4.2 Hodnocení pohledávek 2. čtvrtletí 2015

Za sledované období byl zjištěn celkový objem pohledávek věřitelů, resp. závazků dlužníků ve výši 182. Přičemž tyto pohledávky lze dle údajů získaných z portálu justice.cz rozdělit v následujícím grafickém znázornění.

Obrázek 19: Typy pohledávek za 2. čtvrtletí 2015

Zdroj a zpracování: Vlastní

Z grafického znázornění tedy vyplývá, že i v 2. čtvrtletí roku 2015 nejvyšší podíl všech pohledávek, resp. závazků dlužníka tvoří dodavatelé a to celkem 35,71%. Dále pak

zaměstnanci 18,13%. Co se týče povinných plateb sociálního a zdravotního pojištění, pak celkový podíl na všech přijatých pohledávek činí 17,59%.

Další nepatrnou položku tvoří závazky dlužníka vůči finančnímu úřadu, jež zahrnuje kategorie poplatky a daně (7,14%).

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Smyslem kteréhokoliv odborného bádání a řešení problémů je přinést odpovědi na předem položené otázky, které se klademe před započítím vlastní práce. V případě této práce se autorka rozhodla věnovat především třem oblastem souvisejícím s institutem insolvenčního řízení především v oblasti řešení úpadku formou konkursu. V následujících podkapitolách tedy vyhodnotí své zjištěné poznatky, pokusí se zodpovědět na vyřčené otázky v úvodu této práce a na základě nich formovat určitá doporučení jako výstupy této práce.

5.1 Zhodnocení insolvenčního řízení vybrané obchodní korporace

V případě insolvenčního řízení obchodní korporace AUTO PANOKO LEASING, a. s. věřitelský insolvenční návrh České spořitelny, a. s. neobsahoval žádné formální ani materiální vady a vzhledem k tomu, že se ve stanovené lhůtě vyjádřili tvrzení věřitelé dlužníka a též samotný dlužník, kdy z jejich vyjádření bylo patrné, že dlužník je dle objektivních kritérií v úpadku, insolvenční řízení mohlo pokračovat do fáze formálního zjištění úpadku dlužníka. Dlužník v této fázi řízení mohl zjištění svého úpadku odvrátit tím, že by jej svými tvrzeními vyvrátil a tyto podložil důkazy, např. že uvedené závazky již uhradil a tyto skutečnosti prokázal výpisy z účtu a dalšími doklady. Následně soud uložil insolvenčnímu navrhovateli zaplatit zálohu pro krytí počátečních nákladů insolvenčního řízení vzhledem k nejisté majetkové situaci dlužníka ve výši 50.000 Kč. Zde je otázkou zda měl soud k tomuto kroku vůbec přistupovat vzhledem k tomu, že již z podání insolvenčního návrhu mu byl jasně patrný nemovitý majetek dlužníka, v rámci kterého by při jeho zpeněžení byla insolvenčnímu správci již ze zákona uhrazena jeho odměna a další náklady, což je hlavní důvod institutu uložení zálohy v případě insolvenčního návrhu, kde je požadováno řešit úpadek dlužníka formou konkursu, případně tuto zálohu stanovit v plné výši zákonného rozmezí. Po zjištění úpadku dlužníka, byl tento řešen formou konkursu, v rámci kterého se musel insolvenční soud během zpeněžení zajištěného majetku dlužníka a následnému rozvrhu z takto získaného výtěžku mezi zajištěné vypořádat se situací, kdy na různých částech majetku dlužníka, který byl zpeněžován jako

jeden celek, vázla zástavní práva k pohledávkám několika věřitelů. Bylo tedy nutné určit správný poměr rozdělení získané částky mezi věřitele, viz usnesení v příloze č. 2.

5.2 Vývoj insolvenčí ve sledovaném období 2008-2015

Z hlediska analýzy vybraného časového úseku lze ohledně počtu podaných insolvenčních návrhů říci, že s novou úpravou insolvenčního řízení účinnou od roku 2008 v následujících letech postupně stoupá počet podaných insolvenčních návrhů. Jejich počet se zvyšuje relativně postupně zato však s velmi stoupající tendencí, která vyvrcholí v roce 2013, kdy bylo podáno 37.613 návrhů. Tento vývoj lze přisuzovat především postupnému zájmu veřejnosti především fyzických osob (spotřebitelů) o nově zavedený institut oddlužení. Tento zájem sice od roku 2014 pozvolna klesá, avšak ne v zásadní míře. Vzhledem k aktuální celospolečenské debatě o vyhodnocení přínosu a dalším směřováním insolvenčního řízení především v souvislosti s institutem oddlužení si lze položit otázku, jaký je úmysl zákonodárce ve smyslu výchovy potenciálních dlužníků stejně jako finanční gramotnosti obyvatel. Z výsledků lze totiž usuzovat, že s účinností nové právní úpravy od roku 2008 většině potenciálních dlužníků určitou dobu trvá, než se seznámí s možností řešit svou finanční situaci prostřednictvím nové právní úpravy, aby jí začaly naplno využívat. Z hlediska insolvenčních návrhů, o kterých bylo kladně rozhodnuto v tom smyslu, že bylo rozhodnuto o úpadku dlužníka formou prohlášení konkursu lze v obecné rovině shrnout, že poměr řešení úpadku touto formou především vůči institutu oddlužení tvoří velmi malý poměr zhruba 90%:10%. Z toho lze dle názoru autorky dovozovat, že forma řešení úpadku konkursem není ve vztahu k celkovým údajům o insolvencích nijak extrémně zastoupena a její výskyt zhruba odpovídá zdravému ekonomickému vývoji a chodu moderní tržní a demokratické společnosti, tudíž není nutné se zabývat případnou změnou právní úpravy. Opačná situace ovšem nastává u řešení zjištěných úpadků formou institutů oddlužení, která jak bylo již uvedeno výše, je velmi závislá na formulaci právní úpravy a z čehož lze dovodit, že formou jejího nastavení můžeme ovlivnit ekonomické chování subjektů ve společnosti a tím i výrazně ovlivnit chod společnosti jako celku. Je tedy nutné položit si otázku v tom smyslu, jak nastavit podmínky oddlužení v tom směru, zda jej udělat snadno dostupným tzv. pro každého či naopak. V případě řešení úpadku formou reorganizace se z hlediska analýzy získaných statistických dat, dá s jistotou říci, že tato forma oproti zbylým dvěma ostatním tvoří absolutně marginální hodnotu (cca 1%),

z čehož lze dovodit, že je využívána v opravdu specifických případech, nedochází tedy k jejímu zneužívání ani nadužívání, a tudíž je v tomto směru současná právní úprava adekvátní v tom směru, že zde tato možnost existuje.

Z hlediska počtu negativních rozhodnutí o podaných insolvenčních návrhů tedy především jejich odmítání a zamítání lze obecně shrnout, že prvotních letech účinnosti nové právní úpravy, ve kterých docházelo ke kolísání počtu takovýchto rozhodnutí se v posledních letech situace ustálila v tom směru, že tento typ rozhodnutí klesá. Z toho lze především vyvodit, že nová právní úprava a její aplikační praxe soudy se stala potenciálním subjektům (účastníkům) už natolik zřejmou, že počet chybovosti a to z jakéhokoliv důvodu klesá.

5.3 Nejčastější typy závazků obchodních korporací

Z hlediska vlastní provedené analýzy autorky lze říci, že hlavními typy závazků obchodních korporací v úpadku jsou především závazky dodavatelům, zaměstnancům či povinné platby okresním správním sociálního zabezpečení nebo zdravotním pojišťovnám. Obecně lze tedy říci, že se jedná o závazky, které slouží k běžnému operativnímu (každodennímu) fungování dané korporace. Není tedy žádným překvapením, že pokud korporace není schopná uhradit platby vůči svým dodavatelům (ať již se jedná o platbu zásob či poskytnuté služby), není ani schopná zaplatit svým zaměstnancům za provedenou práci či platit zákonné platby. Z uvedené analýzy vyplývá, že nejčastější typy závazků jsou vlastně závazky nezbytné pro chod jakéhokoliv podnikatelského subjektu, které se nedají cíleně eliminovat, aniž by se neeliminoválo samotné podnikání. Tím pádem lze oproti prvotní představě autorky říci, že reálně neexistují určité specifické typy závazků, které by obchodní korporace uzavírala, aniž by k tomu byla nucena ze své samotné podstaty a tedy nelze ani uvést typické závazky, kterým by se obchodní korporace měla vyhýbat, aby tak zamezila svému úpadku. Je hlavní radou autorky obchodním korporacím, aby zdravě odhadovaly své podnikatelské možnosti, eliminovaly přílišné riziko v rámci svého podnikání a zodpovědně analyzovaly ekonomický vývoj.

6 Závěr

V rámci teoretické části práce byl popsán průběh insolvenčního řízení se zaměřením na situaci, kdy je podáván insolvenční návrh jedním z věřitelů dlužníka a navrhovanou formou řešení úpadku dlužníka je konkurs. Tyto teoretické poznatky byly následně prakticky rozebrány a popsány v rámci rozboru konkrétního insolvenčního řízení obchodní korporace AUTO-PANOKO-LEASING a. s., aby tak přiblížili čtenáři tuto problematiku o to názorněji. Hlavním přínosem práce bylo v ideálním případě vytvořit jakousi přehlednou příručku, jak je uvedeno ve vymezení cíle práce. Tohoto cíle bylo dle názoru autorky dosaženo. Práce si nekladla za cíl konkurovat učebnicím, komentářům a monografiím na toto téma, resp. pramenům, ze kterých vzešla, ale smyslem od počátku bylo tyto prameny vhodně kompilovat a zanalyzovat a vytvořit tak relativně stručného průvodce insolvenčním řízením se zaměřením na problematiku konkursu obchodních korporací. Čtenář by tedy měl být schopen na základě této práce např. sám podat bezvadný insolvenční návrh na obchodní korporaci, orientovat se a porozumět úkonům soudu, které vedou až k rozhodnutí o úpadku, smyslu a filosofii následnému přihlašování pohledávek věřiteli, jejich přezkumu a rozhodování o způsobu řešení úpadku. Stejně tak byl čtenáři osvětlen následný průběh zpeněžování majetku dlužníka za účelem zisku peněžních prostředků a jejich rozvrhu mezi věřitele. Tento proces je často velmi zdlouhavý, časově náročný a složitý. Všechny informace o průběhu řízení lze sice získat v insolvenčním rejstříku, ale s analýzou těchto informací má často problém i odborník poskytující služby v této oblasti, pokud se jí nevěnuje ve své praxi většinou, ale pouze doplňkově a tím spíše tedy laická veřejnost. Přitom pro většinu úkonů jsou v insolvenčním řízení nastaveny přísné a relativně krátké lhůty, jejichž zmeškání nelze prominout, navíc v situaci, kdy je třeba často porozumět velmi složitým mechanismům. Vzhledem k diplomní praxi autorky a jejím diskutování této práce s odbornou veřejností, která se touto problematikou ve své praxi většinou nabývá je poukázáno na specifická úskalí, která mohou v řízení nastat a která jsou často řešena až v rámci judikatury po uplatnění opravných prostředků.

Dále bylo v kapitolách věnujících se vývoji insolvenčního řízení zjištěno, že počty podaných insolvenčních návrhů postupně klesá. Tento vývoj je zapříčiněn především velkým počtem dlužnických insolvenčních návrhů se zájmem o institut oddlužení, přičemž

věřitelské návrhy již ze své logiky představují návrhy na řešení úpadku dlužníka formou konkursu. Z těchto zjištění dále plyne, že z hlediska formy řešení úpadku převažuje výrazně institut oddlužení, forma řešení konkursem si drží relativně stejnou pozici během celé doby zkoumání (2008-2015). Z toho lze odvodit, že institut oddlužení výrazně ovlivňuje celkové statistické výstupy v celém insolvenčním vývoji.

Z hlediska analýzy nejčastějších typů závazků obchodních korporací v úpadku bylo zjištěno, že se jedná o závazky, které bezprostředně souvisí s vlastní podnikatelskou činností těchto subjektů a nelze je ze své podstaty nijak zásadně eliminovat.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

1. BAŘINOVÁ, Dagmar, Renáta HÓTOVÁ a Ladislav OLŠAR. *Konkurzní řízení v praxi z pohledu věřitele i úpadce*. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2006. Finanční řízení. ISBN 80-247-0909-0.
2. FRONC CHALUPECKÁ, Kristýna a Damian CZUDEK. *Odpovědnost v insolvenčním právu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6567-3.
3. HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. Právní praxe. ISBN 9788074004599.
4. KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008-2013*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-497-1.
5. KISLINGEROVÁ, Eva. *Inovace nástrojů ekonomiky a managementu organizací*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2008. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-882-8.
6. KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3.
7. MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. 4. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-568-5.
8. MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9.
9. SCHELLEOVÁ, Ilona. *Insolvenční zákon: poznámky, prováděcí předpisy, související předpisy*. Praha: Eurounion, 2006. ISBN 80-731-7054-X.

10. WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ. *Civilní právo procesní*. Vydání první. Praha: Leges, 2015. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-077-2.
11. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. Právnické učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-437-4.

Judikatura

1. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2010, sen. zn. 29 NSČR 27/2010.
2. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2012, sen. zn. 29 NSČR 32/2011.
3. NS 29 NSČR 4/2008-P11-12 ve věci KSBR 38 INS 735/2008.
4. Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 10. 2010, č. j. VSPH 742/2012.
5. Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 3. 2008, sp. zn. KSPL 29 INS 252/2008, 1 VSPH 3/2008.
6. Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. 3. 2012, sp. zn. KSOS 34 INS 3970/2010, 1 VSOL 815/2011-B-36.

Právní předpisy

1. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Ostatní prameny

1. Portál ministerstva spravedlnosti www.justice.cz : Insolvenční zákon [online]. 2016 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z:

<https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=8080e43b-8c35-4f9f-bca1-4485485a5672>.
2. Portál ministerstva spravedlnosti www.justice.cz : Insolvenční zákon [online]. 2016 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z:

<<http://insolvenzni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>>.
3. Portál ministerstva spravedlnosti www.justice.cz : Insolvenční rejstřík [online]. 2016 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z:

<<https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>>.

8 Přílohy

Příloha č. 1: Insolvenční návrh

Krajský soud v Praze
Nám. Kinských 5
150 75 Praha 5

Věřitel: Česká spořitelna, a.s.
IČ 45244782
se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vlož. 1171
zastoupená Ing. Josefem Fibírem, manažerem regionálního centra v Českých Budějovicích
Adresa pro doručování: Česká spořitelna, a.s.
Regionální centrum v Českých Budějovicích
U Černé věže 1, 370 26 České Budějovice
tel. 956 745 200
e-mail: jfibir@csas.cz

Dlužník: AUTO-PANOKO-LEASING a.s.
IČ 25666495
Se sídlem Olbrachtova 39, 250 01 Brandýs nad Labem

Návrh na zahájení insolvenčního řízení

Přílohy: Dle textu
Příhláška pohledávky do insolvenčního řízení
Výpis z OR navrhovatele
Pověření k jednání

I.

Česká spořitelna, a.s. (dále jen „věřitel“) má ke dni 20.2.2014, tj. ke dni sepsání tohoto návrhu, za AUTO-PANOKO-LEASING a.s. (dále jen „dlužník“) splatnou pohledávku v celkové výši 2 138 064,63 Kč. Pohledávka za dlužníkem vyplývá ze Smlouvy o úvěru č. 0184649129 ze dne 8.8.2005 ve znění Dodatku č. 1 ze dne 19.3.2009, na jejímž základě byl dlužníkovi poskytnut úvěr do výše 3 500 000,- Kč, ze kterého dlužník vyčerpal celkem 3 500 000,- Kč. Pohledávka nebyla řádně splácena a stala se v souladu s obchodními podmínkami splatnou ke dni 1.3.2010. Ode dne 13.4.2012 dlužník již ničeho neuhradil a ani se s věřitelem nedohodl na způsobu úhrady. Pohledávka je na základě Smlouvy o zastavení nemovitosti č. 184649129/ZN ze dne 8.8.2005 zajištěna zástavním právem k nemovitostem - budova č.p. 39 (jiná st.) na pozemku p.č. St. 215, St. 216/2 (LV:4876), pozemek p.č. St. 215 a pozemek p.č. St.2549, vše zapsáno na LV č. 5060 pro k.ú Brandýs nad Labem, obec Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, okres Praha-východ. Vklad práva zapsán pod č. V-6055/2005-209 s právními účinky vkladu ke dni 9.8.2005.

Důkaz: Smlouva o úvěru č. 184649129 ze dne 8.8.2005
2x doklad o čerpání úvěru ze dne 9.8.2005 a 16.8.2005
Smlouva o zastavení nemovitosti č. 184649129/ZN ze dne 8.8.2005
Výpis z katastru nemovitostí - LV 5060 ze dne 3.12.2013
Výpis z účetních knih věřitele

II.

Dlužník své splatné závazky dlouhodobě nehradí. Věřitel má ověřeno, že dalším známým věřitelem dlužníka je společnost Horizont ISPL v.o.s., IČ 28599373, Bohumínská 788/61, 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava, která má za dlužníkem vykonatelnou pohledávku ve výši 5 378 500 Kč s příslušenstvím. Pohledávka je splatná od 30.6.2011 a je vymáhána Exekutorským úřadem Havlíčkův Brod, Mgr. Stanislavem Molákem. Rovněž tento exekutorský úřad má za dlužníkem pohledávky splatné od 30.6.2011 vzniklé v rámci exekučního řízení č. 050 1020/11 a to odměnu exekutora ve výši 832 350,00 Kč a náhradu hotových výdajů ve výši 3500,00 Kč. Na nemovitosti dlužníka zapsané na LV 5060 je nařízeno celkem 24 exekučních příkazů k prodeji nemovitostí vč. 17 exekutorských zástavních práv. Z charakteru vyznačených exekučních řízení je

Signature Not
Verified
Ing. Josef
Fibír
25.02.2014

zřejmé, že dlužník své závazky vůči věřitelům dlouhodobě nesplácí, tyto pohledávky jsou déle než 30 dnů po lhůtě splatnosti, jsou vykonatelné a exekučně vymáhané a i z těchto údajů je zřejmé, že je dlužník v úpadku. Z nich uvádíme např.:

věřitel	IČ	pohledávka	splatná od
UniCredit Leasing CZ, a.s.	15886492	13 838,- Kč	27.4.2011
ČEZ Prodej, s.r.o.	27232433	96 304,- Kč	27.7.2011
VZP ČR	41197518	42 242,- Kč	20.6.2011
FÚ Brandýs nad Labem-Stará Boleslav		783 931,57 Kč	9.4.2010
ESSOX s.r.o.	26764652	196 204,- Kč	9.5.2012

Důkaz: Dotazem soudu u označených věřitelů
Exekuční příkaz č.j. 050 1020/11-67 prodejem podniku

III.

V souladu s ustanovením § 3 zák. č. 182/2006 Sb. má věřitel za to, že dlužník je v úpadku, protože má více věřitelů a peněžitě závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti věřitel navrhuje, aby soud ve smyslu § 136 zák. č. 182/2006 Sb. vydal rozhodnutí, že dlužník je v úpadku. Věřitel jako způsob řešení úpadku navrhuje konkurz.

V Českých Budějovicích dne 20.2.2014

Za Českou spořitelnu, a.s.

Ing. Josef Fibír
manažer regionálního centra
v Českých Budějovicích

Příloha č. 2: Zpeněžení majetkové podstaty

Jednací číslo: **KSPH 61 INS 5069/2014-B-25**

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyně JUDr. Jitkou Sobkovou v insolvenční věci dlužníka: **AUTO-PANOKO-LEASING a.s.**, IČO 25666495, se sídlem Ivana Olbracht 39/7, 250 01, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, o insolvenčním návrhu věřitele: **Česká spořitelna, a.s.**, IČO 45244782, se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, o návrhu insolvenčního správce na vyslovení souhlasu insolvenčního soudu s vydáním výtěžku zpeněžení zajištěným věřitelům

t a k t o :

I. Insolvenční soud podle § 298 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon vyslovuje s o u h l a s s tím, aby insolvenční správce Ing. Lenka Jandurová, LL.M. vydal výtěžek ve výši 6,047.074,63 ze zpeněžení nemovitostí:

- a) stavby č.p. 39 jiná stavba v obci Brandýs nad Labem na pozemku č. parc. st. 215
- b) pozemku č. parc. st. 215 o výměře 613 m2 zastavěná plocha a nádvoří, na kterém stojí stavba č.p. 39 v obci Brandýs nad Labem
- c) pozemku č. parc. st. 2549 o výměře 229 m2 zastavěná plocha a nádvoří na kterém stojí stavba - způsob využití : stavba pro výrobu a skladování - budova bez čp/če v obci Brandýs nad Labem
- d) stavba pro výrobu a skladování - budova bez čp/če v obci Brandýs nad Labem pozemku č. parc. st. 2549

to vše v obci Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, katastrální území Brandýs nad Labem, zapsáno v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště Praha-východ na listu vlastnictví 5060 (položka č. n 1 soupisu majetkové podstaty ze dne 28.5.2014 (B-4/34)

a t o :

zajištěnému věřiteli č. 1 – České spořitelně, a.s. IČ: 452 44 782, se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 14000 ve výši **5,167.829,98 Kč**,

zajištěnému věřiteli č. 5 – UNILEASING a.s. IČO 25205552, se sídlem Randova 214, 339 01 Klatovy I. ve výši **879.244,65 Kč**,

(Zajištěným věřitelům prvním v pořadí je vydáván čistý výtěžek zpeněžení 6,047.074,63 Kč, který je vypočten tak, že od výtěžku zpeněžení určeného k vydání zajištěným věřitelům 6,500.000,- Kč je odečtena částka náhrady nákladů spojených se správou celkem 15.235,70 Kč, dále částka náhrady nákladů spojených se zpeněžením ve výši celkem 66.548,- Kč; z této

částky čistého výtěžku je dále odečtena vypočtená záloha na odměnu insolvenčního správce 9% (306.728,65 Kč) a dále záloha na náhradu DPH 21% z odměny správce, což je 64.413,02 Kč).

((zajištěný věřitel č. 1 Česká spořitelna, a.s. je zajištěným věřitelem prvním v pořadí pokud se týká nemovitostí uvedených ve výroku I. písm. a),b),c) tohoto usnesení, proto má nárok na poměrnou část kupní ceny připadající za zpeněžení nemovitostí uvedených ve výroku I. písm. a),b),c) tohoto usnesení ve výši 5,555.000,- Kč, a to z celkové kupní ceny 6,500.000,- Kč)

(zajištěný věřitel č. 5 – UNILEASING a.s. je zajištěným věřitelem prvním v pořadí pokud se týká nemovitostí uvedených ve výroku I. písm. d) tohoto usnesení, proto má nárok na poměrnou část kupní ceny připadající za zpeněžení nemovitostí uvedených ve výroku I. písm. d) tohoto usnesení ve výši 945.000,- Kč, a to z celkové kupní ceny 6,500.000,- Kč)

(Vzájemný poměr kupních cen nemovitostí uvedených ve výroku tohoto usnesení je 85,46 :14,54 ; v tomto poměru je vydáván zajištěným věřitelům 1 a 5 čistý výtěžek zpeněžení, tedy 85,46% věřiteli č. 1., což je 5,167.829,98 Kč, 14,54% věřiteli č. 5 což je 879.244,65 Kč)).

II. Insolvenční soud podle § 298 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon schvaluje

- **náhradu nákladů spojených se správou předmětu zpeněžení ve výši 15.235,70,- Kč** (náhrada cestovních nákladů 1.992,70 Kč - dvakrát Vrané nad Vltavou - Brandýs nad Labem a zpět, jedenkrát Hradec Králové - Brandýs nad Labem a zpět; poštovné , kolky, ověřování podpisů a dokumentů celkem 1.236,- Kč; daň z nemovitých věcí 12.007,- Kč)

- **náhrada nákladů spojených se zpeněžením předmětu zpeněžení ve výši 66.548,- Kč** (náhrada nákladů za poskytnuté služby spojené s prodejem 59.048,- Kč; náklady na vyhotovení znaleckého posudku 7.500,- Kč).

III. Insolvenčnímu správci Ing. Lence Jandurové, LL.M. se podle § 3 písm. c) za použití § 1 odst. 2 vyhlášky č. 313/2007 Sb. přiznává záloha na odměnu ve výši 306.728,65 Kč (z tzv. čistého výtěžku zpeněžení ve výši 6,418.216,30 Kč /výtěžek zpeněžení k vydání zajištěnému věřiteli 6.500.000,- Kč minus 15.235,70 Kč náklady na správu, minus 66.548,- Kč náklady na zpeněžení/, je odměna 90.000,- Kč + 4% z částky přesahující 1 mil. Kč)

IV. Insolvenčnímu správci Ing. Lence Jandurové, LL.M. se podle § 38 odst. 1 IZ p ř i z n á v á z á l o h a n a D P H 2 1 % z e z á l o h y n a o d m ě n u u v e d e n é v e v ý r o k u I I I . t o h o t o u s n e s e n í z a z p e n ě ž e n í n e m o v i t o s t í u v e d e n ý c h v e v ý r o k u I . t o h o t o u s n e s e n í , a t o v e v ý š i 6 4 . 4 1 3 , 0 2 K ě .

V. Náhrada hotových výdajů uvedených ve výroku II. tohoto usnesení, záloha na odměnu dle výroku IV. tohoto usnesení a záloha na DPH dle výroku III. a V. tohoto usnesení budou hrazeny z majtkové podstaty dlužníka.

VI. Soud ukládá insolvenčnímu správci, aby ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto usnesení:

- a) částku uvedenou ve výroku I. vydal zajištěným věřitelům,
- b) zapsal do upraveného seznamu přihlášených pohledávek, jaká částka byla vyplacena zajištěným věřitelům nebo jaká zbývající částka se vypořádá při rozvrhu,

c) podat soudu písemnou zprávu o provedeném vydání výtěžku do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

VII. Soud u k l á d á věřitelům uvedeným ve výroku I., aby do 3 dnů od doručení tohoto usnesení sdělili insolvenčnímu správci číslo svého bankovního účtu, na něž insolvenční správce bude plnit dle výroku I. Nevyhoví-li věřitel uvedené výzvě, platí, že výtěžek zpeněžení bude zaslán na bankovní účet uvedený v přihlášce pohledávky (*byl-li tam uveden*).

O d ů v o d n ě n í :

V insolvenční věci dlužníka AUTO-PANOKO-LEASING a.s. podal insolvenční správce Ing. Lenka Jandurová, LL.M. návrh na vydání výtěžku zpeněžení předmětu zajištění, o kterém bylo rozhodnuto ve výrokové části tohoto usnesení. Výroková část tohoto usnesení nebude v části odůvodnění odůvodněna, neboť jsou splněny podmínky § 169 odst. 2 o.s.ř.

Insolvenční soud ve výrokové části nijak nerozhodoval o zbytku zjištěných pohledávek věřitelů č. 1 a 5 a pohledávkách zajištěných věřitelů dalších v pořadí, neboť o nich není na místě nijak rozhodovat. Ze zákona totiž dochází k tomu, že v neupokojené části se stávají pohledávky zajištěných věřitelů prvních v pořadí, i dalších zajištěných věřitelů, kteří nebyli uspokojeni ani částečně, pohledávkami nezajištěnými.

P o u č e n í : Proti **výroku I. II.** tohoto usnesení **je možno** podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí, a to k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Praze, a to ve dvou stejnopisech. Subjektivní legitimaci k podání odvolání mají pouze dlužník, insolvenční správce, zajištění věřitelé, kterým má být výtěžek vydán, a věřitelé, kteří proti návrhu na vydání výtěžku podali námítky.

Proti ostatním výrokům tohoto usnesení není odvolání samostatně přípustné (rozhodování o záloze na odměnu insolvenčního správce a záloze na DPH z odměny je rozhodnutím při výkonu dohlédací činnosti soudu, proti kterému není odvolání přípustné podle § 11 odst. 1 IZ, § 91 IZ, § 38 odst. 1, 4 IZ (shodně usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. 2 VSOL 136/2013-B-111); odvolání bude subjektivně přípustné proti rozhodnutí o odměně (konečné odměně) insolvenčního správce).

v Praze dne 24. listopadu 2015

JUDr. Jitka S o b k o v á, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Bc. Martin Vepřek